

# 1015\_Az\_Əyanii\_Yekun imtahan testinin sualları

## Fənn : 1015 Əməyin iqtisadiyyatı və sosialogiyası

1 Əmək ehtiyatlarının geniş təkrar istehsalı dedikdə nə başa düşülür?

- istehsaldan gedənlərin kəmiyyət baxımından əvvəlki dövrə müvafiq səviyyədə əvəz olunması
- istehsaldan gedənlərin kəmiyyət baxımından daha yüksək səviyyədə əvəz olunması
- istehsaldan gedənlərin kəmiyyət və keyfiyyət baxımından əvvəlki dövrlə müqayisədə daha yüksək səviyyədə əvəz olunması
- istehsaldan gedənlərin kəmiyyət və keyfiyyət baxımından eyni səviyyədə əvəz olunması
- istehsaldan gedənlərin keyfiyyət baxımından daha yüksək səviyyədə əvəz olunması

2 Əmək ehtiyatlarının təkrar bölgüsünün əsas funksiyaları:

- ümumi və xüsusi
- texniki və humanitar
- inzibati və azad
- artım və yüksəliş
- iqtisadi və sosial

3 Əmək qabiliyyətli yaş həddinə hansı amil təsir göstərir?

- ətraf mühit
- dövlət qanunvericilik aktları
- sahibkarlığın inkişafı
- beynəlxalq miqrasiya
- siyasi fəallıq

4 Əhəlinin iqtisadi fəallıq səviyyəsi necə müəyyən olunur?

- işsizlərin qeyri-fəal əhəliyə nisbəti ilə
- işsizlərin iqtisadi fəal əhəliyə nisbəti ilə
- məşğul olanların iqtisadi fəal əhəliyə nisbəti ilə
- iqtisadi fəal əhəlinin ümumi əhəliyə nisbəti ilə
- məşğul olanların və işsizlərin nisbəti ilə

5 Yerdəyişmə xarakterinə görə miqrasiyanın hansı növləri mövcuddur:

- azad və müzdlü
- mövsumi və dövrü
- bioloji və fiziki
- texniki və estetik
- iqtisadi və sosial

6 Əmək ehtiyatları anlayışı hansı resursu əks etdirir?

- insan resursu
- maliyyə resursu
- iqtisadi resursu
- texniki resursu
- təbii resursu

7 Əmək potensialının hansı tərəfləri mövcuddur:

- iqtisadi və sosial
- ictimai və fərdi
- üfuqi və şaquli

- sadə və mürəkkəb
- kəmiyyət və keyfiyyət

8 Əmək ehtiyatlarının sayı hansı amildən birbaşa asılıdır:

- estetik
- demoqrafik
- erqonomik
- sanitariya-gigiyenik
- texniki

9 Miqrasiyanın hansı növləri mövcuddur?

- immiqrasiya və emmiqrasiya
- sosial və siyasi
- daxili və xarici
- struktur və mövsumi
- mövsumi və tsiklik

10 Ərazi həddlərini keçərək insanların yerdəyişmə prosesi necə adlanır:

- Adaptasiya
- İş qüvvəsinin hərəkəti
- Miqrasiya
- Tənzimləmə
- Təbii artım

11 İşçilərin işdən azad olunmasının əsas səbəblərinə aid deyil:

- təbii şərait
- elmi-texniki tərəqqi
- əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- struktur dəyişiklikləri
- istehsalın təşkilinin təkmilləşdirilməsi

12 Əmək ehtiyatlarının ən çevik hissəsi hansıdır?

- gənclər
- təqaüdçülər
- tələbələr
- işsizlər
- qadınlar

13 Əhalinin yaş-cins quruluşu:

- əhalinin yaşa və cinsə görə bölgüsü
- nigah və boşanma nəticəsində əhalinin sayı və tərkibinin dəyişməsi
- doğum və ölüm nəticəsində əhalinin sayı və tərkibinin dəyişməsi
- etnik və sosial-iqtisadi qruplar üzrə əhalinin bölgüsü
- ərazi əlamətinə görə əhalinin bölgüsü

14 Əməkqabiliyyətli vətəndaşlara göstərilən yaş həddindən aşağı olmayanlar aiddir:

- 15 yaş
- 16 yaş
- 17 yaş
- 18 yaş
- 19 yaş

15 Əmək potensialın neçə əsas komponenti mövcuddur?

- 5  
 6  
 2  
 3  
 4

16 Əmək ehtiyatlarının təkrar istehsalının neçə növü mövcuddur?

- 6  
 2  
 4  
 3  
 5

17 İqtisadi qeyri-fəal əhaliyə aiddir:

- işsizlər  
 məşğul olanlar  
 iş axtarışını dayandıran, buna maraq göstərməyənlər  
 məşğul olan yeniyetmələr  
 iş axtaranlar

18 İqtisadi fəal əhaliyə daxil deyil:

- məşğul olan yeniyetmələr  
 əmək qabiliyyətini tam şəkildə itirmiş əlillər  
 iş axtaranlar  
 məşğul olanlar  
 işsizlər

19 Əmək ehtiyatları iqtisadi kateqoriya kimi nəyi əhatə edir?

- İctimai faydalı fəaliyyətlə məşğul olmağa qadir olan, psixofizioloji və intellektual keyfiyyətlərə malik olan ölkənin əməkqabiliyyətli əhalisi  
 təkrar istehsalın şərtlərinə müvafiq olaraq insanların fiziki və intellektual qabiliyyətlər  
 iş qüvvəsinin təkrar istehsalı prosesində yaranan münasibətlər  
 Tələb və təklif əsasında formalaşan əməyin qiyməti  
 İş qüvvəsinin təkrar istehsalı üçün zəruri olan vəsaitin məbləği

20 Əmək potensialın əsas komponentlərinə daxildir:

- psixo-fizioloji, peşə-ixtisas, şəxsi  
 peşə-ixtisas, qiymətləndirici və mənəvi  
 psixo-fizioloji, innovasion və intellektual  
 ictimai, bioloji, individual  
 mənəvi, fizioloji, sosial

21 Əmək potensialı dedikdə nə başa düşülür?

- əmək qabiliyyəti yaşında olan əhali  
 əmək qabiliyyətli ailə üzvlərinin məcmusu  
 insanların əmək qabiliyyətini müəyyən edən müxtəlif keyfiyyətlərin məcmusu  
 əmək sferasının inkişafının sosial institutlarının məcmusu  
 məşğul olanların və işsizlərin məcmusu

22 Əmək ehtiyatlarının formalaşmasının əsas mənbəyi hansıdır?

- ev və şəxsi təsərrüfatlarda məşğul olanlar

- təqaüdcülər
- əmək qabiliyyətli yaşa daxil olan gənclər
- evdar qadınlar
- əlillər

23 Əmək ehtiyatlarının təkrar istehsalının növləri:

- rasiona1 və proporsional
- asan və mürəkkəb
- intensiv və ekstensiv
- dar və böyük
- sadə və geniş

24 Əmək ehtiyatları:

- dəyər göstəricisidir
- kəmiyyət göstəricisidir
- keyfiyyət göstəricisidir
- natural göstəricisidir
- səmərəlilik göstəricisidir

25 İqtisadi qeyri-fəal əhaliyə aid deyil:

- evdar qadınlar
- işləməyən təqaüdcülər
- tələbələr
- əmək qabiliyyətini tam şəkildə itirmiş əlillər
- işsizlər

26 Əmək ehtiyatlarının yaş dövrü hansıdır?

- 16-61 qadınlar və 16-63 kişilər
- 16-57 qadınlar və 16-60 kişilər
- 16-58 qadınlar və 16-62 kişilər
- 16-59 qadınlar və 16-61 kişilər
- 16-60 qadınlar və 16-63 kişilər

27 Əmək ehtiyatları dedikdə nə başa düşülür?

- müəyyən peşəyə malik olan insanların məcmusu
- müəssisə, firma və yaxud təşkilatda məşğul olan insan resurslarının məcmusu
- əmək qabiliyyəti yaşında olan insanların məcmusu
- müəyyən fəaliyyət sahəsində iş təcrübəsi olan insanların məcmusu
- intellektual və fiziki cəhətdən əmək qabiliyyətinə malik olan əmək qabiliyyətli insanların məcmusu

28 Demografik siyasətlə bağlı həyata keçirilən təbliğat xarakterli tədbirlərə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ailə dağılarkən ananın və uşağın əmlak hüququ
- ailədə uşaqların sayına görə ataya hərbi xidmətdən çağırışda müxtəlif güzəştlər
- əmək haqqı səviyyəsinin ərazi üzrə fərqləndirilməsi
- informasiya vasitələri ilə ailənin möhkəmliyinin zəruriliyi və sağlamlığın möhkəmləndirilməsi haqqında əhalidə ictimai rəyin yaradılması
- çoxuşaqlı analara müavinət verilməsi

29 Demografik siyasətlə bağlı həyata keçirilən inzibati-hüquqi tədbirlərə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ailə dağılarkən ananın və uşağın əmlak hüququ
- əmək haqqı səviyyəsinin ərazi üzrə fərqləndirilməsi
- təminat səviyyəsi aşağı olan ailələrə uşaq müəssisələrindən istifadəyə görə güzəşt

- çoxuşaqlı analara müavinət  
 hamısı

30 Demografik siyasətlə bağlı həyata keçirilən iqtisadi tədbirlərə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ailə dağılarkən ananın və uşağın əmlak hüququ  
 əhalinin müəyyən bir əraziyə yer dəyişməsi haqqında ictimai rəy yaradılması  
 ölkəyə daimi yaşamaq üçün gəlməni tənzimləyən hüquqi aktlar  
 çoxuşaqlı analara müavinətlərin verilməsi  
 ailədə uşaqların sayına görə ataya hərbi xidmətə çağırışda müxtəlif güzəştlərin verilməsi

31 Demografik siyasətlə bağlı tədbirlər hansılardır?

- inzibati-hüquqi, demoqrafik, mənəvi  
 təbliğat, siyasi, sosial  
 inzibati, siyasi, sosial  
 iqtisadi, inzibati, sosial  
 iqtisadi, inzibati-hüquqi, təbliğat

32 Demografik siyasətlə bağlı tədbirləri neçə qrupa bölmək olar?

- 7.0  
 5.0  
 2.0  
 3.0  
 4.0

33 Cəmiyyətdə işsizlik səviyyəsinə təsir edən amillərə aiddir:

- ilkin tələbatın ödənilməsi  
 iş yerlərinin təklifi  
 istehlak mallara tələbat  
 məişət xidmətlərin təklifi  
 kadrların ixtisas səviyyəsi

34 Əmək potensialının əsas komponentlərinə daxildir:

- ictimai, bioloji, individual  
 peşə-ixtisas, qiymətləndirici və mənəvi  
 psixoloji, innovasiya və intellektual  
 mənəvi, fizioloji, sosial  
 psixoloji, peşə-ixtisas, şəxsi

35 Əmək ehtiyatlarının təkrar istehsalının hansı növü mövcud deyil?

- ekstensiv  
 birləşmiş  
 sadə  
 dar  
 intensiv

36 Əmək ehtiyatlarının işçi qüvvəsindən fərqli cəhəti:

- əmək ehtiyatları – səmərəlilik göstəricisidir  
 əmək ehtiyatları – dəyər göstəricisidir  
 əmək ehtiyatları – keyfiyyət göstəricisidir  
 əmək ehtiyatları – kəmiyyət göstəricisidir  
 əmək ehtiyatları – natural göstəricisidir

37 Əmək ehtiyatlarının formalaşmasında əsas mənbə hansıdır?

- evdar qadınlar
- əmək qabiliyyətli yaşa daxil olan gənclər
- təqaüdcülər
- ev və şəxsi təsərrüfatında məşğul olanlar
- əlillər

38 Əmək ehtiyatlarının formalaşma mənbəyinə nə aid deyil?

- əsgərlikdən və cəza çəkmə müəssisələrindən qayıdan insanlar
- işləyən təqaüdcülər və işləyən əlillər
- əmək qabiliyyətini tam itirmiş insanlar
- əmək qabiliyyəti yaşına daxil olan gənclər
- ev və şəxsi təsərrüfatından azad olunmuş insanlar

39 Əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə göstəricilərinə aid deyil:

- iqtisadiyyatın sahələri üzrə çalışan qadınların və kişilərin nisbəti
- işçilərin peşə-ixtisas səviyyəsi
- cəmiyyətdə məşğulluq səviyyəsi
- istehsalatda kadrların istifadəsinin səmərəliliyi
- iqtisadiyyatın sahələri üzrə işçilərin bölgüsü

40 Əhalinin sürətli təbii artımı ilə bağlı olan “Əhali artıqlığı” nəzəriyyəsi kim tərəfindən yaranmışdır?

- Keyns
- Maltus
- Smit
- Marks
- Fridmen

41 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı təbii artımın I tipinə aid olan ölkələrə xasdır?

- yüksək təbii artım
- aşağı təbii artım
- heç biri
- hamısı
- mexaniki artım

42 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı təbii artımın II tipinə aid olan ölkələrə xasdır?

- aşağı təbii artım
- yüksək təbii artım
- heç biri
- hamısı
- yüksək mexaniki artım

43 Təbii artımın II tipinə aid olan ölkələr hansılardır?

- Afrika ölkələri
- İEOÖ
- İEO
- Cənubi Avropa ölkələri
- Şimali Amerika ölkələri

44 Təbii artımın I tipinə aid olan ölkələr hansılardır?

- Afrika ölkələri

- İEÖ
- İEOÖ
- Cənubi Avropa ölkələri
- Şimali Amerika ölkələri

45 Kəndlərdə əmək ehtiyatlarının səviyyəsinin aşağı düşməsinin səbəblərinə aşağıdakılardan hansı aid edilmir?

- işçilər üçün iş və istirahət şəraitinin yaradılmaması
- attestasiyadan keçən işçilərin az olması
- əməyin mühafizəsinin norma və qaydalarına əməl olunmaması
- peşəyönümü istiqamətində daha məqsədəuyğun tədbirlərin hazırlanmaması
- yeni texnologiyaların tətbiq edilməməsi

46 Miqrasiya sahəsində dövlət siyasəti aşağıdakıları əhatə edir: 1. Miqrantların hüquq və mənafelərinin qorunması 2. Qaçqınlar üçün kvotaların müəyyən edilməsi 3. Regionlarda əhalinin səmərəli məskunlaşması 4. Əməyin səmərəli təşkil edilməsi 5. Yeni iş yerlərinin açılması

- 1,3,5
- 2,3,5
- 1,2,3
- 1,3,4
- 2,4,5

47 Miqrasiyanın hansı növləri mövcuddur?

- sosial və siyasi
- daxili və xarici
- struktur və mövsumi
- immiqrasiya və emmiqrasiya
- mövsumi və tsiklik

48 Məşğulluq kateqoriyasına hansı xarakteristika aid deyil?

- səmərəli
- əmək qabiliyyətli
- tam
- rasiona
- məhsuldar

49 İctimai əməkdə iştirak etmə üsulu üzrə məşğulluğu hansı növlərə bölmək olar?

- geniş və dar
- müzdlü və şəxsi
- fəal və qeyri-fəal
- xarici və daxili
- rəqabətli və qeyri-rəqabətli

50 Əmək potensialı dedikdə nə başa düşülür?

- potensial və fəaliyyətdə olan işçi qüvvəsinin daşıyıcılarının məcmusu
- insanların əmək qabiliyyətini müəyyən edən müxtəlif keyfiyyətlərin məcmusu
- əmək sferasının inkişafının sosial institutlarının məcmusu
- məşğul olanların və işsizlərin məcmusu
- əmək qabiliyyəti yaşında olan əhali

51 Əmək ehtiyatlarının ən çevik hissəsi hansıdır?

- qadınlar

- gənclər
- təqaüdçülər
- tələbələr
- işsizlər

52 Əmək ehtiyatları dedikdə nə başa düşülür?

- konkret müəssisədə, firma və yaxud təşkilatda məşğul olan insan resurslarının məcmusu
- intellektual və fiziki cəhətdən əmək qabiliyyətinə malik olan əhalinin əmək qabiliyyətli hissəsi
- müəyyən peşəyə malik olan insanların məcmusu
- müəyyən fəaliyyət sahəsində iş təcrübəsi olan insanların məcmusu
- əmək qabiliyyəti yaşında olan əmək qabiliyyətli əhalinin məcmusu

53 Əmək bazarının strukturuna daxil deyil:

- rəqabət
- subyekt
- işsizlik
- sosial ödənişlər
- iqtisadi proqramlar

54 Əmək bazarında seqmentləşmə nədir?

- işəgötürənlərlə maddəli işçilərin maraqlarının razılaşması və qarşılıqlı fəaliyyəti
- işçi qüvvəsinə olan tələbatın təklifi üstələməsi
- işçi qüvvəsinin hərəkəti
- işçi qüvvəsinin hərəkətini məhdudlaşdıran qapalı sektorlara bölgüsü
- insanların əməkqabiliyyətini müəyyən edən müxtəlif keyfiyyətlərin məcmusu

55 Əmək bazarında maddəli işləyənlərin maraqlarını hansı qurum təmsil edir?

- işəgötürmə üzrə aqentliklər
- qeyri-kommersiya təşkilatlar
- həmkarlar təşkilatları
- dövlət
- kommersiya təşkilatlar

56 Əmək ehtiyatlarına daxil olunmasında nəzərə alınan əlamət:

- əmək qabiliyyətli yaş
- əmək haqqı səviyyəsi
- uşaqların sayı
- ixtisas səviyyəsi
- ailə tərkibi

57 Əhalinin təbii artımının tənzimlənməsi istiqamətində aparılan tədbirlər sistemi necə adlanır?

- Miqrasiya siyasəti
- Demografik böhran
- Demografik partlayış
- Sosial-iqtisadi siyasət
- Demografik siyasət

58 Əhalinin sürətli təbii artımı nədir?

- Demografik partlayış
- Təbii hərəkət
- Mexaniki hərəkət
- Demografik böhran



- Demografik siyasət

59 Əhalinin təbii artımı dedikdə nə başa düşülür?

- Bir il ərzində anadan olan və ölənlərin fərqi  
 Heç biri  
 İqtisadi fəal əhalinin ümumi sayı nisbəti  
 Bir il ərzində anadan olan və ölənlərin cəmi  
 Əhalinin miqrasiyası

60 Ölkəmizin kişi əmək ehtiyatlarının pensiya yaş həddi neçədir?

- 62 yaş  
 61 yaş  
 63 yaş  
 55 yaş  
 60 yaş

61 Miqrasiya dedikdə nə başa düşülür?

- işğal olunmuş ərazilərdən əhalinin köçməsi  
 iş və yaşayış yerinin dəyişilməsilə bağlı əmək qabiliyyətli əhalinin axını  
 əmək qabiliyyəti yaşında olan əhalinin artımı  
 ölkədə demoqrafik sıçrayış  
 şəhərlərin sayının artımı və bununla bağlı şəhər əhalisinin artımı

62 İqtisadi qeyri-fəal əhaliyə aid deyil:

- işsizlər  
 işləməyən təqaüdüçülər  
 evdar qadınlar  
 əmək qabiliyyətini tam şəkildə itirmiş əlillər  
 əyani şöbədə təhsil alan tələbələr

63 İqtisadi fəal əhaliyə daxildir:

- əmək qabiliyyətini tam şəkildə itirmiş əlillər  
 məşğul olanlar və işsizlər  
 əmək qabiliyyətinə malik olanlar və əmək qabiliyyətinə malik olmayanlar  
 tələbələr və evdar qadınlar  
 əmək qabiliyyəti yaşında olan kişilər və qadınlar

64 Gender nə deməkdir?

- insanların əmək qabiliyyətini müəyyən edən müxtəlif keyfiyyətlərin məcmusu  
 bioloji cinsi əks etdirən sosial əhəmiyyətli anlayışdır  
 sosial-iqtisadi proses  
 işəgötürənlərlə maddəli işçilərin qarşılıqlı əlaqələrinin mexanizmi  
 əhalinin bir yaşayış ərazilərindən digərlərə köçmə

65 Əmək ehtiyatları hansı əlamət üzrə təsnifatlaşdırılır?

- iqtisadi fəallıq üzrə  
 cins əlaməti üzrə  
 yaş əlaməti üzrə  
 məşğulluq səviyyəsi üzrə  
 əmək qabiliyyəti üzrə

66 Əmək ehtiyatları hansı əlamət üzrə təsnifatlaşdırılır?

- cins əlaməti üzrə
- iqtisadi fəallıq üzrə
- əmək qabiliyyəti üzrə
- yaş əlaməti üzrə
- məşğulluq səviyyəsi üzrə

67 Əmək sferasında hansı sosial proses mövcud deyil:

- əmək kollektivinin birliyi
- əməyə uyğunlaşma
- sosial xidmət
- əməyə münasibət
- əməyin motivləşdirilməsi

68 Demografik əlamətlər üzrə əməyin növlərinə daxil deyil:

- yaşlı insanların əməyi
- kişi əməyi
- qadın əməyi
- uşaq əməyi
- ana əməyi

69 "Əməyin iqtisadiyyatının əsasları" fənninin tədqiq sahəsinə daxil deyil:

- iş yerlərinin təşkili
- işçinin ailə vəziyyəti
- əmək bazarı
- əmək göstəricilərinin planlaşdırılması
- əməyin normalaşdırılması

70 Əmək fəaliyyətinin aspektlərinə daxil deyil:

- hüquqi
- sosial-iqtisadi
- etnoloji
- psixofizioloji
- texniki-texnoloji

71 "Əməyin iqtisadiyyatının əsasları" fənninin məzmununa daxil deyil:

- əmək haqqının təşkili
- əmək ehtiyatlarının təkrar istehsalı
- ictimai əməyin təşkili
- əmək sferasında sosial nəzarət
- əmək məhsuldarlığı

72 Əməyin xarakteri əmək prosesinin hansı tərəfini əks etdirir?

- Texniki-texnoloji
- Psixofizioloji
- Fiziki-kimyəvi
- Siyasi-ictimai
- Sosial-iqtisadi

73 Əməyin məzmunu əmək prosesinin hansı tərəfini əks etdirir?

- Bio-mexaniki
- Fiziki-kimyəvi
- Texniki-texnoloji

- Sosial-iqtisadi
- Psixo-fizioloji

74 Əmək hansı kateqoriyaya aiddir?

- iqtisadi
- fiziki
- tibbi
- bioloji
- texniki
- texniki
- fiziki

75 Əmək prosesi neçə əsas ünsürdən ibarətdir?

- 6
- 4
- 2
- 3
- 5

76 Əməyin iqtisadiyyatı hansı elm sahəsinin tərkib hissəsidir:

- qerontologiya elminin
- iqtisad elminin
- fəlsəfə elminin
- tarix elminin
- politologiya elminin

77 “Əməyin iqtisadiyyatının əsasları” fənni ilə hansı elm sahəsi əlaqəli deyil?

- ictimai elmlər ilə
- iqtisadi elmlər ilə
- texniki elmlər ilə
- əməyin müxtəlif aspektlərini öyrənən elmlər ilə
- tibb elmi ilə

78 Metod dedikdə nə başa düşülür?

- istehlak olunan əmtəələrin məcmusu
- istifadə olunan üsulların məcmusu
- tətbiq olunan vasitələrin məcmusu
- istehsal olunan məhsulların məcmusu
- realizə olunan malların məcmusu

79 Fənnin öyrənilməsində istifadə olunan metodlara aiddir:

- epizodik
- dialektik
- aqnostik
- eklektrik
- diaqnostik

80 Fənnin obyektı nədir?

- istehsal
- iş qüvvəsi
- insan
- əmək

- məşğulluq

81 Əmək dedikdə nə başa düşülür?

- insanın məqsədyönlü, ictimai-faydalı fəaliyyəti  
 insanın asudə vaxtının səmərəli keçirilməsi  
 insanın sahibkarlıq fəaliyyəti  
 insanın yaradıcılıq qabiliyyəti  
 insanın məqsədlərinin yerinə yetirilməsi

82 Əməyin iqtisadiyyatı başqa iqtisadi fənlərdən fərqli olaraq iqtisadi məsələləri hansı sahələrdə öyrənir?

- əməklə bağlı iqtisadi məsələləri maddi istehsal sahələrində öyrənir  
 əməklə bağlı iqtisadi məsələləri iqtisadiyyatın bütün sahələrində öyrənir  
 əməklə bağlı iqtisadi məsələləri qeyri-maddi istehsal sahələrində öyrənir  
 əməklə bağlı iqtisadi məsələləri sənayedə öyrənir  
 əməklə bağlı iqtisadi məsələləri kənd təsərrüfatında öyrənir

83 İctimai əməyin təşkili ünsürlərinin sayı:

- 6.0  
 4.0  
 2.0  
 3.0  
 5.0

84 Əməyin iqtisadiyyatı fənni nəyi öyrənir?

- əmək ehtiyatlarını, işçi qüvvəsinin təkrar istehsalını öyrənir  
 əmək məhsuldarlığının artırılması yollarını öyrənir  
 ictimai əməyi bir predmet kimi öyrənir  
 əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsini öyrənir  
 kadr axıcılığı məsələlərini öyrənir

85 Əməyin iqtisadiyyatının predmeti dedikdə nə başa düşülür?

- iş yerinin təşkili və ona xidmət başa düşülür  
 əmək potensialı, ictimai əmək və onun konkret təşkili başa düşülür  
 əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi başa düşülür  
 işçi qüvvəsindən səmərəli istifadə başa düşülür  
 əməyin elmi təşkili və əmək prosesində onun yeri başa düşülür

86 Əməyin sosiologiyası kursunun vəzifələri:

- əməyin sosiologiyasını sosial qruplar, dəyərlər, mənafeələr, sosial davranışlar və s. aspektləri nəzərə almaq  
 əmək kollektivlərində mövcud olan sosial hadisə və prosesləri kompleks şəkildə öyrənmək, onların qarşılıqlı əlaqələrini müəyyən etmək, səbəbləri aşkara çıxarmaq, ümumi meylləri araşdırmaq və s.  
 əməyin sosioloji tədqiqində əməyə, sosial proseslərə funksional yanaşma  
 öyrənilən hər hansı bir sosial hadisə haqqında ilkin nəzəri biliyə malik olmaq  
 əməyin sosioloji tədqiqində sosial proseslərə funksional yanaşma

87 İctimai əməyin təşkili ünsürləri hansı məsələləri əhatə edir?

- əməyin təşkili vəziyyətinin təhlilini  
 müəssisədə əməyin elmi təşkili üzrə işlərin təşkili  
 səmərəli əmək və istirahət rejimi  
 əmək fəaliyyətli əhalinin istehsala cəlb olunması, əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası, maddi nemətlərin bölüşdürülməsi, işçi qüvvəsinin təkrar istehsalı  
 əmək prosesi və onun istehsal prosesi ilə qarşılıqlı əlaqəsi

88 Əməyin sosiologiyası kursu hansı məsələləri əhatə edir?

- əmək münasibətlərinin daxili əlaqələri, həmin sferada təzahür edən sosial qanunların fəaliyyət mexanizmi
- əmək prosesində insan amilini kompleks şəkildə
- əməklə bağlı iqtisadi məsələləri
- əməyin sosial məzmunu, müəssisələrin sosial təşkili, sosial proseslər və sosial situasiyalar, işçilərin əməyə uyğunlaşması, əmək fəaliyyətinin stimullaşdırılması və s.
- əmək fəaliyyətinin formalaşmasını

89 Əməyin sosiologiyasında ən başlıca yeri nələr tutur?

- əməyin fiziologiyası və psixologiyası tutur
- əmək təşkilinin sosial məsələləri tutur
- formal və qeyri-formal strukturların fəaliyyətinin düzgün əlaqələndirilməsi tutur
- əmək münasibətləri və əmək situasiyası problemləri təşkil edir
- sosial problemlərin elmi təhlili tutur

90 Əməyin iqtisadiyyatı Qərb ölkələrində hansı baxımdan öyrənilir?

- əməyin iqtisadiyyatı qərb ölkələrində əməyin statistikasını, əməyin fiziologiyasını baxımından öyrənilir
- əməyin iqtisadiyyatı qərb ölkələrində əmək məhsuldarlığı və əmək ehtiyatları baxımından öyrənilir
- əməyin iqtisadiyyatı qərb ölkələrində əməyin təşkili və əməyin elmi təşkili baxımından öyrənilir
- əməyin iqtisadiyyatı Qərb ölkələrində bir qayda olaraq əmək bazarı, məşğulluq, işsizlik, əmək haqqı və gəlirlər siyasəti baxımından öyrənilir
- əməyin iqtisadiyyatı qərb ölkələrində əməyin texniki normalaşdırılması baxımından öyrənilir

91 Əməyin iqtisadiyyatı kursu hansı məsələləri əhatə edir?

- istehsal mühiti amillərini, onların iş qabiliyyətinə və əmək məhsuldarlığına təsiri məsələlərini əhatə edir
- müəssisədə kadrların düzgün yerləşdirilməsini əhatə edir
- əmək prosesini və onun istehsal prosesi ilə qarşılıqlı əlaqəsini əhatə edir
- əmək və iş qüvvəsi anlayışı, məşğulluq və əmək bazarı, əməyin təşkili, əmək məhsuldarlığı, onun amilləri, əmək haqqının təşkili prinsipləri, tarif sistemi, əmək ehtiyatları və s.
- qabaqcıl istehsalat təcrübəsi və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsini əhatə edir

92 Əməyin iqtisadiyyatı və sosiologiyası kursunun digər elmlərlə əlaqəsi:

- səmərəli əmək və istirahət şəraiti ilə
- əmək ehtiyatları, onların bölüşdürülməsi ilə
- iş yerlərinin attestasiyası ilə
- erqonomika, psixologiya, sahələrin iqtisadiyyatı, statistika, əmək hüququ, menecment, iqtisadi nəzəriyyə və s. ilə
- mütəxəssis kadrların hazırlanması ilə

93 Əməyin sosiologiyası kursu əsas hansı fənlə qarşılıqlı əlaqədədir?

- əməyin fiziologiyası fənni ilə
- sənayenin iqtisadiyyatı fənni ilə
- əməyin təşkilinin əsasları fənni ilə
- əməyin iqtisadiyyatı fənni ilə
- iş yerinin attestasiyası fənni ilə

94 Elmi prosesində aparıcı rol kimə məxsusdur?

- yanımfabrikat
- alət
- xammal
- insana
- qurğu

95 Əməyin iqtisadiyyatının predmeti dedikdə, nə başa düşülür?

- əməyin ödənilməsinin forma və sistemləri başa düşülür
- iş vaxtı itkilərinin aşkara çıxarılması başa düşülür
- iş yerinin təşkili və ona xidmət başa düşülür
- əmək potensialı, ictimai əmək və onun konkret təşkili başa düşülür
- əmək prosesi və onun istehsal prosesi ilə qarşılıqlı əlaqəsi başa düşülür

96 Əməyin iqtisadiyyatı kursunun nəzəri əsası hansı fənn əsasında öyrənilir?

- əmək hüququ
- əməyin təşkilinin əsasları
- əmək statistikas
- iqtisadi nəzəriyyə
- sahələrin iqtisadiyyatı

97 Əməyin sosiologiyasında əsas yeri hansı məsələlər təşkil edir?

- əməyin elmi təşkilinin bütün istiqamətlərinin məcmuu halda elmi cəhətdən əsaslandırılması
- işçilərin sosial fəallığını zəiflədən amillərin təsirini öyrənmək
- əmək sferasında baş verən sosial problemlərin təhlili
- əmək münasibətləri və əmək situasiyası problemləri
- əməyin fiziologiyası və psixologiyası

98 Əməyin sosiologiyasının predmeti nədir?

- sosial proseslər əməyin sosiologiyasında öyrənilir
- sosial problemləri vəhdət halında öyrənir
- sosial- iqtisadi proseslər sistemidir
- sosial-əmək münasibətlərinin strukturu və mexanizmini, sosial proseslərin qanunauyğunluqlarını öyrənmək fənnin predmetidir
- formal və qeyri-formal əmək, psixoloji, iqtisadi münasibətləri öyrənir

99 Əməyin iqtisadiyyatı bir elmi fənn olmaqla əməklə əlaqədar hansı məsələləri öyrənir?

- əməyin ödənilməsi məsələlərini öyrənir
- əməyin elmi təşkilinin tətbiqi yollarını öyrənir
- əmək məhsuldarlığının artırılması yollarını öyrənir
- ictimai istehsal sahələri, qanunları və bu qanunlardan istifadəni öyrənir
- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının təkmilləşdirilməsi yollarını öyrənir

100 Əməyin iqtisadiyyatı birinci növbədə hansı fənlə bağlıdır?

- sahələrin iqtisadiyyatı fənni ilə bağlıdır
- əməyin təşkilinin əsasları fənni ilə bağlıdır
- əməyin elmi təşkili fənni ilə bağlıdır
- iqtisadi nəzəriyyə fənni ilə bağlıdır
- müəssisənin iqtisadiyyatı fənni ilə bağlıdır

101 Əmək nədir?

- əmək müasir şəraitdə əmək haqqının nizamlanmasının əsasıdır
- əmək ictimai əmək məhsuldarlığının artırılmasıdır
- əmək ictimai əməyin təşkilindən ibarətdir
- əmək insanın məqsədyönlü, şüurlu fəaliyyətidir
- əmək cəmiyyətin müasir inkişaf mərhələsində əməyin xüsusiyyətlərini göstərir

102 Əməyin sosiologiyasının predmeti dedikdə nə başa düşülür?

- əməyin elmi təşkilinin istiqamətlərinin məcmuu halda istehsala tətbiqi başa düşülür
- əmək sferasında baş verən sosial problemlərin təhlili başa düşülür

- işçilərin sosial fəallığını artırın amillərin təsirinin öyrənilməsi başa düşülür
- sosial əmək münasibətlərinin strukturu və mexanizmini, sosial proseslərin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi başa düşülür
- işçilərin sosial fəallığını zəiflədən amillərin təsirinin öyrənilməsi başa düşülür

103 Əməyin sosiologiyası kursunun qarşısında bir sıra vəzifələr durur. Onlar hansılardır?

- əməyin təşkilində baş verən dəyişiklikləri təhlil etmək
- insan orqanizminə mənfi təsir edən amillərin öyrənilməsi
- əmək təşkilinin sosial məsələləri
- əmək kollektivlərində mövcud olan sosial hadisə və prosesləri kompleks şəkildə öyrənmək, onların qarşılıqlı əlaqələrini müəyyən etmək, səhvləri aşkara çıxarmaq, ümumi meylləri araşdırmaq və s.
- əməyə və sosial proseslərə funksional yanaşmaq

104 Əməyin iqtisadiyyatı kursunun qarşısında duran vəzifələr:

- əməyin ödənilməsi məsələlərinin təkmilləşdirilməsindən ibarətdir
- ƏET-nin istehsala tətbiqindən ibarətdir
- əmək məhsuldarlığının artırılmasından ibarətdir
- texnika və texnologiyadan səmərəli istifadə, istehsalın və idarəetmə işlərinin təşkili, əməyin effektivliyinin artırılması, işçi qüvvəsindən tam istifadə olunmasından ibarətdir
- ixtisaslı fəhlə kadrların hazırlanmasından ibarətdir

105 Əməyin iqtisadiyyatı kursu hansı məsələləri öyrənir?

- əməyin iqtisadiyyatı əməyin ödənilməsi məsələlərini öyrənir
- əməyin iqtisadiyyatı əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi yollarını öyrənir
- əməyin iqtisadiyyatı əmək ehtiyatlarını öyrənir
- əməyin iqtisadiyyatı ictimai əməyin təşkilini öyrənir
- əməyin iqtisadiyyatı əməyin normalaşdırılması məsələlərini öyrənir

106 Əməyin sosiologiyasının predmeti hansı məsələləri əhatə edir?

- əmək münasibətlərinin daxili əlaqələri, həmin sferada təzahür edən sosial qanunların fəaliyyət mexanizmi
- insan orqanizminə təsir edən amillərin öyrənilməsi
- əməyə və sosial qruplara funksional yanaşma
- sosial əmək münasibətlərinin strukturu və mexanizmini, sosial proseslərin qanunauyğunluqlarını öyrənmək
- əməyin təşkilinin mövcud vəziyyətinin qiymətləndirilməsi

107 Əməyin sosiologiyası kursunun məzmununa nələr daxildir?

- işçilərin sosial fəallığını zəiflədən amillərin təsirini öyrənmək
- əməyin sosial məzmunu və xarakteri, müəssisələrin sosial təşkili, sosial proseslər və sosial situasiyalar, işçilərin əməyə uyğunlaşması, əmək fəaliyyətinin stimullaşdırılması və s.
- əmək sferasında baş verən sosial problemlərin təhlili
- əmək münasibətlərinin daxili əlaqələri, həmin sferada təzahür edən sosial qanunların fəaliyyət mexanizmi
- işçilərin sosial fəallığını artırın amillərin təsirini öyrənmək

108 Əməyin sosiologiyası kursunun digər fənlərlə əlaqəsi:

- əməyin sosiologiyası sahələrin iqtisadiyyatı ilə bağlıdır
- əməyin sosiologiyası müəssisənin iqtisadiyyatı ilə bağlıdır
- əməyin sosiologiyası texniki fənlərlə əlaqəlidir
- əməyin sosiologiyası birinci növbədə əməyin iqtisadiyyatı ilə üzvü şəkildə bağlıdır
- əməyin sosiologiyası əməyin elmi təşkili ilə əlaqəlidir

109 Əməyin iqtisadiyyatı ilə bağlı iqtisadi məsələlər hansı sahədə öyrənilir?

- əməklə bağlı iqtisadi məsələləri idmanda öyrənir
- əməklə bağlı iqtisadi məsələləri maddi istehsal sahələrində öyrənir

- əməklə bağlı iqtisadi məsələləri kənd təsərrüfatında öyrənir
- əməklə bağlı iqtisadi məsələləri sənayedə öyrənir
- əməklə bağlı iqtisadi məsələləri qeyri-maddi istehsal sahələrində öyrənir

110 İctimai əməyin təşkili ünsürlərinin sayı:

- 5
- 4
- 3
- 2
- 6

111 Əməyin iqtisadiyyatı fənni nəyi öyrənir?

- kadr axıcılığı məsələlərini öyrənir
- əmək ehtiyatlarını, işçi qüvvəsinin təkrar istehsalını öyrənir
- ictimai əməyi bir predmet kimi öyrənir
- əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsini öyrənir
- əmək məhsuldarlığının artırılması yollarını öyrənir

112 Əməyin iqtisadiyyatının predmeti dedikdə nə başa düşülür?

- əməyin elmi təşkili və əmək prosesində onun yeri başa düşülür
- işçi qüvvəsindən səmərəli istifadə başa düşülür
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi başa düşülür
- əmək potensialı, ictimai əmək və onun konkret təşkili başa düşülür
- iş yerinin təşkili və ona xidmət başa düşülür

113 Əməyin sosiologiyası kursunun vəzifələrinə daxil deyir:

- əmək sferasında sosial qruplar, dəyərlər, mənafeələr, davranışlar və s. aspektləri nəzərə almaq
- beynəlxalq münasibətlərinin öyrənilməsi
- əmək sferasında sosioloji proseslərinin tədqiqi
- əməklə bağlı sosial amillərinin öyrənilməsi
- əmək sferasında sosial hadisələrinin öyrənilməsi

114 İctimai əməyin təşkili ünsürləri hansı məsələləri əhatə edir?

- müəssisənin texniki-texnoloji fəaliyyəti
- işçilərin sağlamlıq vəziyyəti
- əmək fəaliyyətinə əhəlinin cəlb edilməsi, əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası, maddi nemətlərin bölüşdürülməsi, işçi qüvvəsinin təkrar istehsalı
- istehsal prosesinin təkmilləşdirilməsi
- biznes strateqiyanın təhlilini

115 Əməyin sosiologiyası kursu hansı məsələləri əhatə edir?

- müəssisənin biznes fəaliyyətini
- müəssisənin istehsal fəaliyyətinin formalaşmasını
- əmək prosesində texniki məsələləri
- əməklə bağlı iqtisadi məsələləri
- əməyin sosial məzmunu, müəssisələrin sosial təşkili, sosial proseslər, işçilərin əməyə uyğunlaşması, əməyin motivləşdirilməsi

116 Əməyin sosiologiyasında ən başlıca yeri nələr tutur?

- əmək təşkilinin texniki məsələləri tutur
- əməyin intensivliyi
- əməyin elmi təşkili
- əməyin fiziologiyası və psixologiyası



- sosial münasibətləri və sosial problemləri təşkil edir

117 Əməyin iqtisadiyyatının predmetinə əməyin ictimai təşkili baxımdan neçə ünsür daxildir?

- 4  
 2  
 6  
 5  
 3

118 Əməyin iqtisadiyyatı kursu hansı məsələləri əhatə edir?

- istehsal prosesinin tərkib hissələri  
 əməyin təşkili, məşğulluq və əmək bazarı, əmək məhsuldarlığı, onun amilləri, əmək haqqının təşkili, tarif sistemi, əmək ehtiyatları.  
 istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsini əhatə edir  
 müəssisənin xarici mühiti  
 müəssisədə investisiya fəaliyyəti

119 Əməyin iqtisadiyyatı və sosiologiyası kursunun digər elmlərlə əlaqəsi:

- mütəxəssis kadrların hazırlanması ilə  
 iş yerlərinin attestasiyası ilə  
 əmək ehtiyatları, onların bölüşdürülməsi ilə  
 səmərəli əmək və istirahət şəraiti ilə  
 erqonomika, psixologiya, sahələrin iqtisadiyyatı, statistika, əmək hüququ, menecment, iqtisadi nəzəriyyə və s. ilə

120 Əməyin sosiologiyası kursu hansı fənlə əlaqədar deyil?

- əməyin fiziologiyası fənni ilə  
 iş yerinin attestasiyası fənni ilə  
 əməyin iqtisadiyyatı fənni ilə  
 əməyin təşkilinin əsasları fənni ilə  
 iqtisadi tarix fənni ilə

121 Elmi prosesində aparıcı rol kimə məxsusdur?

- qurğu  
 insana  
 yarımfabrikat  
 xammal  
 alət

122 Əməyin iqtisadiyyatının predmeti dedikdə, nə başa düşülür?

- əməyin ödənilməsinin hüquqi məsələləri başa düşülür  
 iş yerinin texniki təchizatı məsələləri başa düşülür  
 iş vaxtı itkilərinin aşkara çıxarılması başa düşülür  
 əmək potensialının təkrar istehsalı, ictimai əmək təşkili, əmək bölgüsü və kooperasiyası, əməyin ödənilməsi məsələləri başa düşülür  
 istehsal prosesinin həyata keçirilməsi məsələləri başa düşülür

123 Əməyin iqtisadiyyatı kursunun nəzəri əsası hansı fənn əsasında öyrənilir?

- əmək hüququ  
 əmək statistikasını  
 sahələrin iqtisadiyyatı  
 əməyin təşkilinin əsasları  
 iqtisadi nəzəriyyə

124 Əməyin sosiologiyasında əsas yeri hansı məsələlər təşkil edir?

- işçilərin siyasi fəallığını zəiflədən amillərin təsirini öyrənmək
- əməyin elmi təşkilinin bütün istiqamətlərinin məcmuu halda elmi cəhətdən əsaslandırılması
- əməyin fiziologiyası və psixologiyası
- əmək sferasında baş verən hüquqi problemlərin təhlili
- əmək sferasında sosial münasibətləri və sosial problemləri

125 Əməyin sosiologiyasının predmeti nədir?

- iqtisadi böhranın təhlili
- sosial-əmək münasibətlərinin strukturu və mexanizmini, sosial proseslərin qanunauyğunluqlarını öyrənmək fənnin predmetidir
- miqrasiya axınlarının istiqamətləri öyrənilir
- demoqrafik proseslərini öyrənmək
- inflyasiyanı yaradan amilləri öyrənir

126 Əməyin iqtisadiyyatı kursuna hansı məsələlərinin öyrənilməsi daxil deyil?

- əməyin ödənilməsi məsələlərini öyrənir
- əmək məhsuldarlığının artırılması yollarını öyrənir
- əməyin elmi təşkilinin tətbiqi yollarını öyrənir
- ictimai istehsalının tezniki cəhətdən təminatını öyrənir
- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının təkmilləşdirilməsi yollarını öyrənir

127 Əməyin iqtisadiyyatı birinci növbədə hansı fənlə bağlıdır?

- iqtisadi nəzəriyyə fənni ilə bağlıdır
- əməyin elmi təşkili fənni ilə bağlıdır
- əməyin təşkilinin əsasları fənni ilə bağlıdır
- müəssisənin iqtisadiyyatı fənni ilə bağlıdır
- sahələrin iqtisadiyyatı fənni ilə bağlıdır

128 Əmək nədir?

- əmək ictimai əməyin təşkilindən ibarətdir
- əmək ictimai əmək məhsuldarlığının artırılmasıdır
- əmək cəmiyyətin müasir inkişaf mərhələsində əməyin xüsusiyyətlərini göstərir
- əmək müasir şəraitdə əmək haqqının nizamlanmasının əsasıdır
- əmək insanın məqsədyönlü, ictimai-faydalı fəaliyyətidir

129 Əməyin sosiologiyasının predmeti dedikdə nə başa düşülür?

- əməyin elmi təşkilinin istiqamətlərinin məcmuu halda istehsala tətbiqi başa düşülür
- işçilərin əmək məhsuldarlığını artıran amillərin təsirinin öyrənilməsi başa düşülür
- işçilərin attestasiyasına təsir edən amillərin təsirinin öyrənilməsi başa düşülür
- əmək sferasında baş verən sosial münasibətlərinin strukturu və mexanizmini, sosial proseslərin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi başa düşülür
- əmək sferasında baş verən hüquqi problemlərin təhlili başa düşülür

130 Əməyin sosiologiyası kursunun əsas vəzifəsinə aiddir:

- əmək təşkilinin texniki məsələləri
- əmək fəaliyyətində baş verən istehsal proseslər
- əmək sferasında baş verən sosial münasibətlərinin, proseslərinin və amillərinin öyrənilməsi
- əmək bölgüsünə funksional yanaşmaq
- əməyin təşkilində baş verən dəyişiklikləri təhlil etmək

131 Əməyin iqtisadiyyatı kursunun qarşısında duran vəzifələrə aid deyil:

- əmək məhsuldarlığının artırılmasından ibarətdir
- əməyin ödənilməsi məsələlərinin təkmilləşdirilməsindən ibarətdir
- ixtisaslı fəhlə kadrların hazırlanmasından ibarətdir
- ƏET-nin istehsala tətbiqindən ibarətdir
- texnika və texnologiyanın yeni növlərinin yaranmasından ibarətdir

132 Əməyin iqtisadiyyatı kursu hansı məsələləri əhatə etmir?

- əməyin iqtisadiyyatı hüquqi məsələləri öyrənir
- əməyin iqtisadiyyatı əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi yollarını öyrənir
- əməyin iqtisadiyyatı əmək ehtiyatlarını öyrənir
- əməyin iqtisadiyyatı əməyin normalaşdırılması məsələlərini öyrənir
- əməyin iqtisadiyyatı əməyin ödənilməsi məsələlərini öyrənir

133 Əməyin sosiologiyasının predmeti hansı məsələləri əhatə edir?

- insan-maşın sisteminə baş verən proseslər
- əmək sferasında sosial münasibətlərinin strukturu və mexanizmini, sosial amillərin və proseslərin öyrənilməsi
- əmək əməyin elmi təşkili
- əməyin təşkilinin mövcud vəziyyətinin qiymətləndirilməsi
- insan orqanizminə təsir edən kimyavi amillər

134 Əməyin sosiologiyası kursunun məzmununa daxil deyil:

- işçilərin sosial fəallığını zəiflədən amillərin təsirini öyrənmək
- əmək münasibətlərinin daxili əlaqələri, həmin sferada təzahür edən sosial qanunların fəaliyyət mexanizmi
- əmək sferasında sosial münasibətlərinin yaxşılaşdırılması
- əməyi texniki vasitələri ilə təmin olunması
- işçilərin əmək davranışına sosial nəzarət

135 Əməyin sosiologiyası kursunun ilk növbədə hansı fənlə bilavasitə əlaqəlidir?

- əməyin sosiologiyası texniki fənlərlə bağlıdır
- əməyin sosiologiyası əməyin iqtisadiyyatı ilə bağlıdır
- əməyin sosiologiyası əməyin elmi təşkili ilə əlaqəlidir
- əməyin sosiologiyası sahələrin iqtisadiyyatı ilə bağlıdır
- əməyin sosiologiyası müəssisənin iqtisadiyyatı ilə bağlıdır

136 Dövlət məşğulluq siyasətinin həyata keçirilməsində hansı əsas prinsipi rəhbər tutur:

- natamam məşğulluq
- mövsumi məşğulluq
- məcburi məşğulluq
- könüllü məşğulluq
- izafi məşğulluq

137 Vətəndaşın işsizlər sırasına daxil edilməsi üçün hansı şərt zəruri deyil?

- əvvəlki iş yerinin olması
- iş staji
- cins
- yaş
- fəal iş axtarışı

138 Məşğulluq sahəsində dövlət siyasətinin əsas məqsədi nədən ibarətdir:

- daxili miqrasiyanı gücləndirməkdən
- işsizlərin sosial sığortalanmasından
- ölkədə tam, səmərəli və könüllü məşğulluğu təmin etməkdən

- həyatın keyfiyyəti ilə bağlı beynəlxalq sosial standartlarına nail olmaqdan
- əmək bazarının seqmentləşməsindən

139 Əmək bazarında passiv tədbirlərə aid deyil:

- yeni iş yerlərin yaradılması
- işsizlik müavinətlərinin ödənilməsi
- işsizlik müavinətin məbləğinin müəyyən edilməsi
- işsizlərin qeydə alınması
- işsizlərə natura şəkildə yardımın verilməsi

140 Məşğulluğun qeyri-standart formalarına aid deyil:

- çevik iş rejimi
- 8-saatlıq iş günü
- evdə görülən iş
- qısdılmış iş günü
- müvəqqəti məşğulluq

141 İşəgötürənlərin nümayəndəli orqanı:

- biznes fəaliyyəti ilə əlaqədar vətəndaşların sosial-iqtisadi hüquqlarını və mənafələrini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdıqları birlik
- xidməti fəaliyyətlə əlaqədar bir qrup işçilərin sosial-iqtisadi hüquqlarını və mənafələrini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdığı birliyi
- müxtəlif növ fəaliyyətlə əlaqədar insanların sosial-iqtisadi hüquqlarını və mənafələrini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdığı birliklər
- sahibkarlıq fəaliyyətləri ilə əlaqədar sosial-iqtisadi hüquqlarını və mənafələrini müdafiə etmək məqsədi ilə işəgötürənlər birliyi
- kommersiya fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslərin sosial-iqtisadi hüquqlarını və mənafələrini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdıqları qurum

142 Muzdlu işçilərin nümayəndəli orqanı:

- işçilərin və işsizlərin mənafələrini müdafiə etmək və onların sosial müdafiəsi məqsədi ilə yaradılan ictimai cəmiyyət
- ayrı-ayrı qrup vətəndaşların şəxsi hüquqlarını və mənafələrini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdıqları siyasi qurum
- işçilərin əmək, sosial, iqtisadi hüquqlarını və qanuni mənafələrini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdıqları və müvafiq qanunvericilik əsasında fəaliyyət göstərən həmkarlar ittifaqı
- işçilərin və işəgötürənlərin əmək, sosial, iqtisadi hüquqlarını və mənafələrini müdafiə etmək məqsədi ilə birgə yaratdıqları və müvafiq qanunvericilik əsasında fəaliyyət göstərən təşkilat
- ölkədə vətəndaşların hüquqlarını və qanuni mənafələrini müdafiə etmək məqsədi ilə yaratdıqları və müvafiq təbəçiliyə malik olan ictimai təşkilat

143 Dövlətin təsir əlaməti üzrə əmək bazarının hansı növləri mövcuddur:

- Xarici
- Kölgəli
- Tənzimlənməyən
- Tənzimlənən
- Daxili

144 İnsanlardan asılı olmayan səbəblərə görə iqtisadi fəal əhalinin bir qismi öz iş qüvvəsini təklif edə bilmədiyi halda yaranmış sosial-iqtisadi vəziyyət necə adlanır?

- gender
- miqrasiya
- işsizlik
- inflyasiya
- emiqrasiya

145 Məşğulluq kateqoriyasına hansı xarakteristika aid deyil?

- əmək qabiliyyətli
- məhsuldar
- rasionl
- tam
- səmərəli

146 İctimai əməkdə iştirak etmə üsulu üzrə məşğulluğun hansı növləri mövcuddur?

- muzzdlu və şəxsi
- xarici və daxili
- sadə və mürəkkəb
- geniş və dar
- fəal və qeyri-fəal

147 Məşğulluğun neçə funksiyası mövcuddur?

- 6
- 4
- 3
- 2
- 5

148 Əmək bazarında konyunkturanın neçə növü mövcuddur?

- 3
- 6
- 5
- 4
- 2

149 Əmək bazarının neçə seqmenti mövcuddur?

- 5
- 1
- 2
- 3
- 4

150 Əməyə tələb və təklifin stimullaşdırılması dövlətin əmək bazarına təsirin hansı növünə aiddir?

- mürəkkəb
- indikativ
- passiv
- aktiv
- sadə

151 Məşğulluq hansı funksiyaları icra edir:

- idarəetmə və nəzarət
- psixoloji və gigiyenik
- təkrar istehsal və mövqe
- inzibati və hüquqi
- iqtisadi və sosial

152 Əmək bazarının hansı seqmentləri mövcuddur:

- yuxarı, aşağı

- makro, mikro
- tam, natamam
- böyük, kiçik
- ilkin, ikinci

153 Əmək bazarında konyunkturanın növləri:

- tamam, natamam, orta
- tarazlı, izafi, defisit
- ilkin, ikili, üçlü
- kiçik, böyük, orta
- yuxarı, aşağı, orta

154 İşçi qüvvəsinə tələb əmək haqqı ilə necə əlaqəlidir?

- üstələyir
- bərabərdir
- geridə qalır
- düz mütənasibdir
- tərs mütənasibdir

155 Əmək bazarında işçi qüvvəsinin təklifini müəyyən edən göstəricilərə aid deyil:

- bir işçi tərəfindən il ərində işləmiş saatların orta miqdarı
- əməyin kəmiyyəti, keyfiyyəti və ixtisası
- əhalinin ümumi sayında iqtisadi fəal əhalinin payı
- işgötürənlərin sayı
- əhalinin ümumi sayı

156 İşsizliyin təbii səviyyəsi necə müəyyən olunur?

- gizli və struktur işsizliyin cəmi kimi
- siklik və struktur işsizliyin cəmi kimi
- friksion və struktur işsizliyin cəmi kimi
- friksion və siklik işsizliyin cəmi kimi
- mövsumi və friksion işsizliyin cəmi kimi

157 İşsizlik hansı göstəricilərin mütənasibliyi əsasında müəyyən olunur:

- İqtisadi-fəal əhali və məşğul olanlar
- Əmək qabiliyyətli əhali və pensiyaçılar
- Əmək qabiliyyətli əhali və əlillər
- Əmək qabiliyyətli əhali və işsizlər
- İqtisadi-fəal əhali və işsizlər

158 Beynəlxalq Əmək Təşkilatın metodologiyasına əsasən işsiz dedikdə nə başa düşülür:

- Sağlamlıq vəziyyətinə görə İşləməyən, iş axtarmayan, işə hazır olmayan və işləmək istəməyən
- Ailə vəziyyətinə görə İşləməyən, iş axtarmayan, işə hazır olmayan və işləmək istəməyən
- Obyektiv səbəblərə görə işləməyən, lakin iş axtaran, işə hazır olan və işləmək istəyən
- Subyektiv səbəblərə görə İşləməyən, iş axtarmayan, işə hazır olmayan və işləmək istəməyən
- Təhsil almaqla bağlı İşləməyən, iş axtarmayan, işə hazır olmayan və işləmək istəməyən

159 Əmək bazarında muzzla işləyənlərin maraqlarını hansı qurum təmsil edir?

- dövlət
- qeyri-kommersiya təşkilatlar
- işədüzəlmə üzrə agentliklər
- həmkarlar təşkilatları

- kommersiya təşkilatları

160 Muzdlu işçilər əmək bazarının hansı komponentinə aiddir?

- Obyekt  
 Rəqabət  
 Mexanizmi  
 Subyekt  
 İnfrastrukturu

161 Əmək bazarının subyektlərinə aid deyil:

- Həmkarlar təşkilatı  
 Muzdlu işçilər  
 İşəgötürən  
 Dövlət  
 İxtisas artırma təşkilatları

162 Əmək bazarına hansı komponent daxil deyil?

- obyektlər  
 bazar infrastrukturu  
 iqtisadi proqramlar  
 subyektlər  
 bazar mexanizmi

163 Təsir formalarına görə əmək bazarının tənzimlənmə istiqamətinə aiddir:

- Müstəqim və qeyri-müstəqim  
 Tənzimlənən və tənzimlənməyən  
 Açıq və qapalı  
 Daxili və xarici  
 Birbaşa və dolayı

164 Əlavə iş yerlərinin yaradılmasında aşağıdakılardan hansı mühüm əhəmiyyət kəsb edir?

- hamısı  
 Dövlətin yeni müəssisələrin açılmasına köməklik göstərməsi  
 Müəssisələr üçün dövlət sifarişi  
 Müxtəlif ictimai işlərin təşkili  
 İstehsalın genişlənməsi üçün dövlət subsidiyası

165 Təsiretmə tipinə görə əmək bazarının tənzimlənməsinə aid deyil:

- Məşğulluq fondunun vəsaiti  
 Məşğulluq xidməti  
 Fəal iş qüvvəsi təklifi və tələbinin stimullaşdırılması  
 Məşğulluq proqramı  
 Tələb və təklifin razılaşdırılması

166 Əmək bazarının tənzimlənməsi neçə istiqamətdə həyata keçirilir?

- 6.0  
 3.0  
 10.0  
 8.0  
 4.0

167 Əmək bazarının tənzimlənməsinə aid deyil:

- Əməyin ödənilməsi
- İşsizlərin qısa müddət ərzində işlə təmin olunması
- Çevik əmək bazarının formalaşdırılması
- Sosial müdafiə
- Tənzimləmə strategiyasının seçilməsi

168 İşsizlərin peşə hazırlığının neçə prinsipi mövcuddur?

- 11.0
- 7.0
- 5.0
- 9.0
- 13.0

169 İşsizlik səviyyəsi necə müəyyən edilir?

- İşsizlərin sayının iqtisadi fəal əhalinin ümumi sayına nisbəti kimi
- İşsizlərin sayının əhalinin orta siyahı sayına nisbəti kimi
- İqtisadi fəal əhalinin sayının əhalinin ümumi sayına nisbəti kimi
- İşsizlərin sayının məşğul olanların sayına nisbəti kimi
- Məşğul olanlarla işsizlərin fərqi kimi

170 İşsizlik səviyyəsinin meyarları neçə qrupa bölünür?

- 3.0
- 11.0
- 8.0
- 7.0
- 2.0

171 İşsizliyin müəyyən edilməsi və ölçülməsinin neçə metodu vardır?

- 6.0
- 2.0
- 3.0
- 4.0
- 5.0

172 İş qüvvəsindən səmərəsiz istifadə olunması hansı hallarda özünü göstərir?

- Mütəxəssislərin vəzifə ştatlarının ixtisar olunma səviyyəsi, miqyası
- Öz ixtisasında işləməyən mütəxəssislərin xüsusi çəkisi
- Diplomlu mütəxəssislərin fəhlə kimi işləməsi
- Hamısı
- Firma və şirkətlərdə tələbatdan artıq işçi qüvvəsinin saxlanması

173 İşsizliyin hansı istiqamətlərdə öyrənilməsi zəruridir?

- İşsizlik səviyyəsinin təhsildən asılılığı
- İşsizliyin yaş, cins və təhsil üzrə öyrənilməsi
- İşsizliyin müddətə görə öyrənilməsi
- hamısı
- Regionlar üzrə işsizliyin səviyyəsi

174 İşsizlərə aid deyil:

- Qəzetlərdə iş axtarmaq məqsədilə elan verənlər
- Məşğulluq xidməti vasitəsilə peşə hazırlığına göndərilənlər
- Hər hansı bir peşəni icra etməyə hazır olanlar



- Əlillər  
 İşlə təmin olunmaq üçün məşğulluq orqanlarında rəsmi qeydə alınanlar

175 İşsizlik hansı problemlərlə bağlıdır?

- işsizlərin hərəkəti  
 əmək bazarı konyukturasi  
 işsizlik statusu  
 hamısı  
 işsizlik müddəti

176 Aşağıdakılardan hansı əmək bazarında diskriminasiya hallarının səbəbi deyildir?

- Regionçuluq  
 Gender məsələləri  
 Rəqabət  
 Milliyyət  
 Yaş məsələləri

177 İctimai seçim nəzəriyyəsinə görə sosial kontraktların neçə tipi vardır?

- 6.0  
 4.0  
 2.0  
 3.0  
 5.0

178 Əmək bazarı çevikliyinə mexanizminə neçə ünsür daxildir?

- 9.0  
 6.0  
 5.0  
 8.0  
 7.0

179 Əmək bazarı çevikliyinə mexanizmlərinə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- işə götürən və maddəli işçinin davranış normaları  
 əməyin stimullaşdırılması  
 məşğulluğun miqyasını müəyyən etmək  
 sosioloji tədqiqatların aparılması  
 firmada təşkilati mədəniyyət

180 Əmək bazarının segmentləşməsi nəyə səbəb olur?

- rəqabətin güclənməsinə  
 İş qüvvəsinin hərəkətinin müəyyən dərəcədə məhdudlaşmasına  
 hamısı  
 əməyin və istehsalın müxtəlif səviyyələrdə səmərəli olmasına  
 əmək məhsuldarlığının artmasına

181 Əmək bazarının komponentlərinə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- Bazar infrastrukturu  
 İşsizlik  
 Bazar mexanizmləri  
 Fəaliyyətin motivləşdirilməsi  
 Sosial yardım

182 Aşağıdakılardan hansı əmək bazarı üçün səciyyəvidir?

- əmək bazarında mənafeələrin müxtəlif nöqtələrdə kəsişməsi baş verir
- əmək bazarı işçi qüvvəsinin bölüşdürülməsi funksiyasını icra edir
- əmək bazarında tələb və təklif qanunu hökm sürür
- hamısı
- əmək bazarı iş verənlə işçinin alqı-satqı sövdələşməsi , onların mənafeələrinin bir-birilə razılaşdırılması mexanizmlərinin məkan və sistemidir

183 Əmək bazarının neçə modeli vardır?

- 7.0
- 4.0
- 3.0
- 5.0
- 6.0

184 Əmək bazarının konservativ modeli aşağıdakı ölkələrdən hansı üçün səciyyəvi deyildir?

- Belçika
- Fransa
- Almaniya
- ABŞ
- İtaliya

185 Əmək bazarının liberal modeli aşağıdakı ölkələrdən hansı üçün səciyyəvidir?

- İsveçrə
- İtaliya
- Fransa
- Kanada
- Norveç

186 Əmək bazarının sosial-demokratik modeli aşağıdakı ölkələrdən hansı üçün səciyyəvidir?

- Fransa
- Kanada
- ABŞ
- Norveç
- Almaniya

187 Əmək bazarının rudimental modeli aşağıdakı ölkələrdən hansı üçün səciyyəvidir?

- Yaponiya
- ABŞ
- Cənubi Afrika Respublikası
- Cənubi Avropa ölkələri
- İngiltərə

188 İş yerinin dəyişdirilməsi hansı hallara səbəb olur?

- işçilərin stimullaşdırılmasına
- əmək məhsuldarlığının aşağı düşməsinə
- əmək səviyyəsinin aşağı düşməsinə, əmək fəaliyyətinin motivləşdirilməsinə
- əmək haqqı və iş vaxtı itkilərinə
- məşğulluq səviyyəsinin artmasına

189 Əməyin səmərəsiz istifadə edilməsi hansı işsizlik formasında özünü biruzə verir?

- Hamısında

- Struktur işsizlikdə
- Friksion işsizlikdə
- Gizli işsizlikdə
- Tsiklik işsizlikdə

190 İşsizlik səviyyəsi neçə qrupa bölünür?

- 8.0
- 5.0
- 4.0
- 6.0
- 7.0

191 Qadın işsizliyinin səbəblərinə aid deyil:

- analıq funksiyasının icrası ilə əlaqədar olaraq azyaşlı uşaqları olan anaların işə qəbulunun çətinləşməsi
- yeni mülkiyyət formalarına, münasibətlərinə qadınların passiv sosial münasibəti
- əlverişsiz əmək şəraiti
- demoqrafik amillər
- qadın iş qüvvəsinin peşə-ixtisas səviyyəsinin bazar münasibətlərinin, iş verənlərin muzzdlu əməyə olan sət tələblərinə uyğun gəlməməsi

192 İşsizlərin peşə hazırlığının prinsiplərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- peşə təliminin əsasən müqavilə əsasında aparılması
- Tədris-istehsal bazasının yaradılması və təliminin metodiki təminatının həyata keçirilməsi
- Peşə hazırlığında yeni məşğulluq sferalarının və yeni iş yerlərinin açılmasının nəzərə alınması
- İşçilərin attestasiyadan keçirilməsi
- Peşə təlimi sisteminin idarə edilməsi

193 İşçi qüvvəsinin qiyməti müəyyən olunur:

- beynəlxalq standartlarında
- qiymətli kağızlar bazarında
- istehlak bazarında
- konstitusiyada
- əmək bazarında

194 İnstitutsional işsizlik nədir?

- İdeal səviyyəyə uyğun gələn işsizlikdir
- İşçinin bir iş yerindən digər iş yerinə keçməsi ilə əlaqədar yaranan müvəqqəti işsizlikdir
- Maddi və qeyri-maddi istehsal sahələrində müəyyən səbəblərdən bəzi işçi kateqoriyalarına tələbatın olmaması ilə bağlı yaranan işsizlikdir
- Boş iş yerləri barədə düzgün informasiya verilməməsi nəticəsində yaranan işsizlikdir
- İstehsal durğunluğu zamanı yaranan işsizlikdir

195 Beynəlxalq Əmək Təşkilatının müddəasına görə işsizlərə aiddir:

- Alacağı əmək haqqıdan başqa gəliri olmayanlar
- Hal-hazırda işləməyənlər
- İş axtaranlar
- Hamısı
- İşə girməyə hazır olanlar

196 İdeal səviyyəyə uyğun gələn işsizlik necə adlanır?

- Gizli işsizlik
- Struktur işsizlik
- İnstitutsional işsizlik

- Təbii işsizlik
- Tsiklik işsizlik

197 Maddi və qeyri-maddi istehsal sahələrində müəyyən səbəblərdən bəzi işçi kateqoriyalarına tələbatın olmaması ilə bağlı yaranan işsizlik necə adlanır?

- Tsiklik işsizlik
- İnstitusional işsizlik
- Təbii işsizlik
- Struktur işsizlik
- Natamam işsizlik

198 İş qüvvəsinə olan təklifi müəyyən edir:

- Həmkarlar ittifaqları
- Müəssisə və təşkilatlar
- İşə götürənlər
- Əmək qabiliyyəti olan işsizlər
- Təqaüdə çıxanlar

199 İstehsal durğunluğu zamanı yaranan işsizlik necə adlanır?

- Natamam işsizlik
- Təbii işsizlik
- Struktur işsizlik
- Tsiklik işsizlik
- İnstitusional işsizlik

200 Boş iş yerləri barədə düzgün informasiya verilməməsi nəticəsində yaranan işsizlik necə adlanır?

- Friksion işsizlik
- Təbii işsizlik
- Struktur işsizlik
- İnstitusional işsizlik
- Natamam işsizlik

201 Əmək bazarının obyektı:

- sərbəst işə düzələnlər
- işə qəbul edənlər
- işsizlər
- iş qüvvəsi
- müəssisələr

202 Məşğulluq üzrə vahid sığorta fondunun yaradılmasının məqsədi nədir?

- İş axtarma müddətində onları himayə etmək
- İşsizlərin və onların ailə üzvlərinin həyat səviyyəsinin son dərəcə aşağı düşməsinin qarşısını almaq
- Makroiqtisadi sabitliyə şərait yaratmaq
- hamısı
- İşsizlərin növbəti məşğulluğunu təmin etmək

203 Beynəlxalq Əmək Təşkilatının tövsiyəsinə və beynəlxalq standartlara görə işsizliyin təbii səviyyəsi nə qədər hesab olunur?

- 20-30%
- 10-12%
- 4-5%
- 1-2%

- 8-10%

204 Tsiklik işsizlik nədir?

- İdeal səviyyəyə uyğun gələn işsizlikdir  
 İşçi qüvvəsinə tələbatın olmamasıyla əlaqədar yaranan işsizlikdir.  
 İş yerinin dəyişməsi, işçinin bir iş yerindən digər iş yerinə keçməsi ilə əlaqədar yaranan işsizlikdir  
 İstehsal durğunluğu zamanı yaranan işsizlikdir  
 ETT ilə əlaqədar olaraq yeni-yeni digər sahələrin meydana çıxması ilə bağlı yaranan işsizlikdir

205 Struktur işsizlik nədir?

- İstehsal durğunluğu zamanı yaranan işsizlikdir  
 İdeal səviyyəyə uyğun gələn işsizlikdir.  
 İş yerinin dəyişməsi, işçinin bir iş yerindən digər iş yerinə keçməsi ilə əlaqədar məşğulluğun müvəqqəti olaraq dayandırılmasıdır  
 Maddi və qeyri-maddi istehsal sahələrində müəyyən səbəblərdən bəzi işçi kateqoriyalarına tələbatın olmaması ilə bağlı yaranan işsizlikdir  
 Boş iş yerləri barədə düzgün informasiya verilməməsi nəticəsində yaranan işsizlikdir

206 Friksion işsizlik nədir?

- İş yerinin dəyişməsi, işçinin bir iş yerindən digər iş yerinə keçməsi ilə əlaqədar məşğulluğun müvəqqəti olaraq dayandırılmasıdır  
 Maddi və qeyri-maddi istehsal sahələrində müəyyən səbəblərdən bəzi işçi kateqoriyalarına tələbatın olmaması ilə bağlı yaranan işsizlikdir  
 ETT ilə əlaqədar olaraq yeni-yeni digər sahələrin meydana çıxması ilə yaranan işsizlikdir  
 İşçi qüvvəsinə tələbatın olmamasıyla əlaqədar yaranan işsizlikdir.  
 Boş iş yerləri barədə düzgün informasiya verilməməsi nəticəsində yaranan işsizlikdir

207 İşsizliyin növləri hansılardır?

- Təbii işsizlik  
 Struktur işsizlik  
 Friksion işsizlik  
 hamısı  
 Tsiklik işsizlik

208 İşsiz əhəlinin işdən çıxma səbəblərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- Müəssisənin bağlanması ilə əlaqədar  
 Səhhətlə əlaqədar  
 Öz xahişi ilə  
 hamısı  
 Yaşayış yerinin dəyişməsi ilə əlaqədar

209 İşsizliyin səbəb olduğu amillərə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- Fiziki və psixi xəstəliklərə səbəb olur  
 Ailələrdə münafişələrə səbəb olur  
 Həyat səviyyəsini pisləşdirir  
 İş qüvvəsi dəyərinin bahalaşmasına səbəb olur  
 Milli gəlirin potensial imkanını azaldır

210 Əmək bazarında diskriminasiya halları özünü hansı istiqamətlərdə göstərir?

- əmək kollektivlərində işçilərin bir-birinə olan münasibətlərində  
 işə qəbul edildikdə  
 əməyin ödənilməsində  
 hamısı

- peşə təhsili zamanı

211 Əmək bazarının modelləri sırasına aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- Yapon modeli  
 Liberal model  
 Konservativ model  
 Neoklassik model  
 Rudimental model

212 İşçi qüvvəsinə tələbatın strukturuna daxildir:

- İxtisasız işçi qüvvəsi  
 Orta ixtisas səviyyəli işçi qüvvəsi  
 Yüksək ixtisaslı işçi qüvvəsi  
 Hamısı  
 Aşağı ixtisas səviyyəli işçi qüvvəsi

213 Əmək bazarında nə satılır?

- İntellektual mülkiyyət  
 Xidmət  
 Məhsul  
 İş qüvvəsi  
 Xüsusi mülkiyyət

214 Əmək bazarının segmentləşməsi nə deməkdir?

- Əmək bazarının çevikliyi  
 Vakant iş yerlərinin çoxalmasıdır  
 İşçi qüvvəsinin alqı-satqısıdır  
 Onun ayrı-ayrı hissələrə ayrılmasıdır  
 İşsizlik səviyyəsinin müəyyən edilməsidir

215 Muzdlu əməklə bağlı sövdələşmə ölkə səviyyəsində olduqda hansı əmək bazarı sayılır?

- Kənd əmək bazarı  
 Yerli əmək bazarı  
 Beynəlxalq əmək bazarı  
 Milli əmək bazarı  
 Lokal əmək bazarı

216 Muzdlu əməklə bağlı sövdələşmə müəyyən ərazi çərçivəsində baş verdikdə hansı əmək bazarı adlanır?

- Kənd əmək bazarı  
 Şəhər əmək bazarı  
 Lokal əmək bazarı  
 Yerli əmək bazarı  
 Milli əmək bazarı

217 Muzdlu əməklə bağlı sövdələşmə müəssisə səviyyəsində olduqda hansı əmək bazarı sayılır?

- Beynəlxalq  
 Milli  
 Regional  
 Daxili  
 Lokal

218 Aşağıdakı xüsusiyyətlərdən hansı əmək bazarı üçün səciyyəvi deyildir?

- mənafeələrin kəsişməsi
- mikro və makro məşğulluq problemləri
- əmək münasibətləri
- alqı-satqı prosesinin bir anda baş verməsi
- iş qüvvəsinin psixofizioloji sərfi

219 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin dəyər üsulunun əsas nöqsanları:

- tətbiq dairəsi məhduddur, yalnız eyni cinsli məhsullar istehsalında istifadə olunur
- əməyin məhsuldar qüvvəsindən, əmək intensivliyindən asılıdır
- məhsulun qiymətindən, çeşidindən, kooperasiya əlaqələrindən, hazır məhsulla bitməmiş istehsal arasındakı nisbətdən asılıdır
- normaların keyfiyyətindən, normativ bazanın səviyyəsindən asılıdır
- əmək intensivliyindən, əməyin mürəkkəbliyindən asılıdır

220 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin əmək üsulunun əsas nöqsanları:

- məhsulun qiymətindən, çeşidindən, kooperasiya əlaqələrindən, hazır məhsulla bitməmiş istehsal arasındakı nisbətdən asılıdır
- əmək intensivliyindən, əməyin mürəkkəbliyindən asılıdır
- əməyin məhsuldar qüvvəsindən, əmək intensivliyindən asılıdır
- tətbiq dairəsi məhduddur, yalnız əməyin səmərəli normalaşdırılmasına malik olan istehsalatda istifadə olunur
- normaların keyfiyyətindən, normativ bazanın səviyyəsindən asılıdır

221 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin natural üsulunun əsas nöqsanları:

- əməyin məhsuldar qüvvəsindən, əmək intensivliyindən asılıdır
- tətbiq dairəsi məhduddur, yalnız eyni cinsli məhsul istehsalında istifadə olunur
- normaların keyfiyyətindən, normativ bazanın səviyyəsindən asılıdır
- məhsulun qiymətindən, çeşidindən, kooperasiya əlaqələrindən, hazır məhsulla bitməmiş istehsal arasındakı nisbətdən asılıdır
- əmək intensivliyindən, əməyin mürəkkəbliyindən asılıdır

222 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin əmək üsulunun tətbiq olunma sahəsi:

- məhduddur
- əhatəlidir
- müəyyəndir
- qeyri-müəyyəndir
- məhdudiyət qoyulmur

223 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin dəyər üsulunun tətbiq olunma sahəsinə:

- geniş
- məhduddur
- məhdudiyət qoyulmayıb
- qarışıq
- dar

224 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin əmək üsulunun ifadəsinə daxildir:

- norma-saat
- say norması
- hasilat norması
- xidmət norması
- istehsal norması

225 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin dəyər üsulunun ifadəsinə daxildir:

- ədəd

- litr
- ton
- kq
- manat

226 İş vaxtı itkilərinin azaldılması ehtiyatları hansı səviyyədə əmək məhsuldarlığının artırılması ehtiyatlarına daxildir?

- beynəlxalq səviyyədə
- makrosəviyyədə
- mikrosəviyyədə
- ümumilli səviyyədə
- regional səviyyədə

227 Əmək məhsuldarlığının artması nəyə təsir göstərmir?

- milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyinə
- ictimai məhsulun artım tempinə
- əhalinin sağlamlıq vəziyyətinə
- asudə vaxtın artmasına
- əhalinin həyat səviyyəsinə

228 Əmək məhsuldarlığı hansı sosial-iqtisadi proseslərə təsir göstərmir?

- iş vaxtının azaldılması və asudə vaxtın artmasına
- inflyasiya prosesinin sürətləndirməsinə
- ÜDM və milli gəlirin artım tempinə
- müəssisə və təşkilatların və milli iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliliyinə
- əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə

229 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin neçə üsulu var?

- 6
- 4
- 3
- 2
- 5

230 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsi üsulları hansı sahələrdə istifadə olunur?

- elm və təhsil sahəsində
- istehsal sahələrində
- xidmət sahələrində
- qeyri-maddi istehsal sahələrində
- sosial sferalarda

231 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin dəyər üsulunun tətbiq dairəsi:

- yalnız sənayedə
- müəssisədaxili bölmələrdə
- istehsalın bütün səviyyələrində
- eynicinsli məhsul istehsalında
- yalnız kənd təsərrüfatında

232 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin əmək üsulunun tətbiq dairəsi:

- yalnız kənd təsərrüfatında
- müəssisədaxili bölmələrdə
- istehsalın bütün səviyyələrində



- eynicinsli məhsul istehsalında
- yalnız sənayedə

233 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin natural üsulunun tətbiq dairəsi:

- yalnız sənayedə
- istehsalın bütün səviyyələrində
- eynicinsli məhsul istehsalında
- müəssisədaxili bölmələrdə
- yalnız kənd təsərrüfatında

234 Ölkədə Milli gəlirin artımını nə təşkil edir?

- inflyasiya
- əmək şəraiti
- əmək tutumu
- əmək məhsuldarlığı
- əmək haqqı

235 Müəssisədə əmək məhsuldarlığının səviyyəsi dedikdə aşağıdakı başa düşülür:

- bir işçi tərəfindən istehsal olunan məhsulun həcmi
- fondverimi
- əməyin fondla silahlandırma
- mənfəət
- fondtutumu

236 Əmək məhsuldarlığının neçə formaları var?

- 6
- 4
- 3
- 2
- 5

237 İstehsalın səmərəlilik göstəricilərinə aid deyil:

- mənfəətlilik
- fondverimi
- rentabellik
- əmək məhsuldarlığı
- gəlir vergisi

238 Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi qanunu hansı qanunlar sistemində aiddir?

- mənəvi
- sosial
- siyasi
- iqtisadi
- riyazi

239 Əmək tutumu dedikdə nə başa düşülür?

- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən maliyyə məsrəfləri
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən pul vəsaiti
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən xammal məsrəfləri
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən əmək məsrəfləri
- məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən enerji məsrəfləri

240 Əmək məhsuldarlığının qüvvəsi nəyi əks etdirir?

- əmək məhsuldarlığının ölçülməsi üsulu
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amili
- əmək məhsuldarlığının artırılmasının potensial imkanı
- əmək məhsuldarlığının artırılması dərəcəsi
- əmək məhsuldarlığının səviyyəsi

241 Fərdi əmək məhsuldarlığının əsas göstəricilərinə daxildir:

- Vaxt norması və məhsulun həcmi
- Say norması və tarif stavkası
- Hasilat norması və əmək tutumu
- Hasilat norması və iş vaxtı
- Say norması və rayon əmsalı

242 İctimai əmək məhsuldarlığının əsas göstəricilərinə daxildir:

- Əhalinin məşğulluq səviyyəsi və renta
- Əhalinin həyat səviyyəsi və əmək haqqı
- ÜDM və sahibkarlıq gəliri
- ÜDM və milli gəlir
- Əhalinin həyat səviyyəsi və bonuslar

243 Müəssisədə əmək tutumunun quruluşuna daxildir:

- təşkilatı əmək tutumu və istehsal əmək tutumu
- istehsal əmək tutumu və xidmətin əmək tutumu
- xidmətin əmək tutumu və idarəçilik əmək tutumu
- istehsal əmək tutumu və idarəçilik əmək tutumu
- iş vaxtı əmək tutumu, təşkilatı əmək tutumu

244 Əmək məhsuldarlığının səviyyəsinin əsas göstəriciləri:

- mənfəət və rentabellik
- məhsulun maya dəyəri və xalis gəlir
- istehsal norması və əmək tutumu
- məhsulun həcmi və say norması
- vaxt norması və xidmət norması

245 İstehsal prosesində iştirak etmə sahəsindəki fərqdən asılı olaraq, əmək məhsuldarlığı ehtiyatlarına aid deyil

- iş vaxtından istifadə
- enerji resurslarından istifadə
- əməkdən istifadə
- əmək cisimlərindən istifadə ilə əlaqədar
- əmək alətlərindən istifadə

246 Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsində hansı amil daha mühüm rol oynayır?

- sair amillər
- ictimai-iqtisadi amillər
- maddi-texniki amillər
- sosial-psixoloji amillər
- ictimai-təşkilati amillər

247 Əmək intensivliyinin səviyyəsinin müəyyən olunmasında ilk növbədə hansı amillər nəzərə alınır?

- sosial və psixoloji amillər
- fizioloji və psixoloji amillər
- sosial və iqtisadi amillər
- təşkilati və texniki amillər
- iqtisadi və texniki amillər

248 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin natural üsulunun əsasını nə təşkil edir?

- əmək ölçü vahidləri
- natural ölçü vahidləri
- erqonomik ölçü vahidləri
- statistik ölçü vahidləri
- pul formasında ölçü vahidləri

249 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin dəyər üsulunun əsasını nə təşkil edir?

- istehsal olunan məhsulun dəyər ifadəsi
- istehsal olunan məhsulun keyfiyyət ifadəsi
- istehsal olunan məhsulun əmtəə forması
- istehsal olunan məhsulun kəmiyyət ifadəsi
- istehsal olunan məhsulun natural formada ifadəsi

250 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin əmək üsulunun tətbiq olunma sahəsi məhdudiyət baxımından necədir:

- əhatəlidir
- məhduddur
- müəyyəndir
- qeyri-müəyyəndir
- məhdudiyət qoyulmur

251 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin dəyər üsulunun tətbiq olunma sahəsi məhdudiyət baxımından necədir:

- dar
- məhdudiyət qoyulmayıb
- məhduddur
- qarışıq
- geniş

252 Əməyin ölçülməsinin göstəricilər sistemində əsas göstərici hansıdır?

- hasilat norması göstəricisi
- iş vaxtı göstəricisi
- əmək tutumluluğu göstəricisi
- fərdi əmək məhsuldarlığı göstəricisi
- işçilərin say tərkibi göstəriciləri

253 İstehsalın səmərəlilik göstəricilərinə aid deyil:

- əmək məhsuldarlığı
- məhsulun maya dəyəri
- əməyin səmərəliliyi
- mənfəət
- rentabellik

254 Əmələgəlmə miqyasına görə əmək məhsuldarlığının artırılması ehtiyatlarına aid deyildir:

- Sahə və rayondaxili

- Region və ərazidaxili
- Ümumi xalq təsərrüfatı
- Müəssisə və sexdaxili
- Sahə və sahələrarası

255 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin dəyər üsulunun tətbiq dairəsi:

- yalnız sənayedə tətbiq olunur
- istehsalın bütün səviyyələrində tətbiq olunur
- eynicinsli məhsul istehsalında tətbiq olunur
- müəssisədaxili bölmələrdə tətbiq olunur
- yalnız kənd təsərrüfatında tətbiq olunur

256 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsinin natural üsulunun tətbiq dairəsi:

- eynicinsli məhsul istehsalında tətbiq olunur
- yalnız kənd təsərrüfatında tətbiq olunur
- istehsalın bütün səviyyələrində tətbiq olunur
- müəssisədaxili bölmələrdə tətbiq olunur
- yalnız sənayedə tətbiq olunur

257 Əmək məhsuldarlığı nədir?

- əməyin intensivliyini xarakterizə edir
- əməyin təşkili səviyyəsidir
- əməyin məhsuldar qüvvəsidir
- əmək sərfinin səmərəlilik dərəcəsidir
- iqtisadi artımın göstəricisidir

258 İş vaxtı sərfi necə müəyyən olunur

- perspektiv, plan, proqnoz halında
- faktiki, baza, cari halda
- plan, baza, proqnoz halında
- faktiki, normalaşdırılmış, plan halında
- cari, normalaşdırılmış, proqnoz halında

259 Əmək məhsuldarlığının artımı ilk növbədə nədə əks olunur?

- fəhlələrin sayının artmasında
- əmək haqqının artmasında
- müəssisələrin istehsal sahələrinin artmasında
- məhsul istehsalının həcmində artmasında
- işçilərin sayının artmasında

260 Əməyin intensivliyi vaxt vahidi ərzində sərf edilən əməyin miqdarının artması ilə necə əlaqədardır?

- qeyri-müəyyəndir
- bir-birilə əlaqəli deyil
- tərs mütənasibdir
- düz mütənasibdir
- paraleldir

261 Əmək məhsuldarlığının neçə forması var:

- 6.0
- 4.0
- 3.0
- 2.0

5.0

262 Əmək məhsuldarlığı və əmək tutumluluğu göstəriciləri necə mütənasibdir?

- eyni istiqamətdə dəyişilir  
 paralel  
 düz mütənasib  
 tərs mütənasib  
 bir-birilə əlaqəli deyil

263 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsi üsulları hansı sahələrdə istifadə olunur?

- elm və təhsil sahəsində  
 xidmət sahələrində  
 qeyri-maddi istehsal sahələrində  
 istehsal sahələrində  
 sosial sferalarda

264 Minimum əmək sərfi ilə maksimum məhsul istehsal etmək nəyi xarakterizə edir?

- məhsulun maya dəyərini  
 əmək tutumunu  
 məhsulun həcmi  
 əmək məhsuldarlığını  
 əmək intensivliyini

265 Fərdi əmək məhsuldarlığı nədir?

- sadə əməyin məhsuldarlığıdır  
 əşyalaşmış əməyin məhsuldarlığıdır  
 mürəkkəb əməyin məhsuldarlığıdır  
 canlı əməyin məhsuldarlığıdır  
 kollektiv əməyin məhsuldarlığıdır

266 İctimai əmək məhsuldarlığı nədir?

- mürəkkəb əməyin məhsuldarlığıdır  
 əşyalaşmış əməyin məhsuldarlığıdır  
 canlı əməyin məhsuldarlığıdır  
 canlı və əşyalaşmış əməyin məhsuldarlığıdır  
 kollektiv əməyin məhsuldarlığıdır

267 Əmək məhsuldarlığının ölçülməsi üsulları hansılardır?

- induksiya, optimallaşdırma, natural  
 əmək, optimallaşdırma, induksiya  
 natural, optimallaşdırma, induksiya  
 natural, əmək, dəyər  
 optimallaşdırma, dəyər, natural

268 Əmək məhsuldarlığının formaları:

- fərdi və iqtisadi  
 fərdi və kollektiv  
 ictimai və kollektiv  
 fərdi və ictimai  
 iqtisadi və ictimai

269 Müəssisədə əməyin təşkili zamanı işçilər arasında hansı münasibətlər mövcuddur?

- Texniki və statistik
- Rəsmi və qeyri-rəsmi
- İstehsaldaxili və istehsaldankənar
- üfüqi və şaquli
- Formal və qeyri-formal

270 Əmək şəraitinin təkmilləşdirilməsi istiqamətlərinə daxil deyil:

- sanitar-gigiyenik
- estetik
- psixofizioloji
- texniki-texnoloji
- riyazi

271 Müəssisədə əmək intizamının möhkəmləndirilməsində istifadə olunan metodlarına daxildir:

- hüquqi tənzimləmə
- mənəvi həvəsləndirmə
- bazar tənzimləmə
- inzibati idarəetmə
- iqtisadi idarəetmə

272 İş yerinə xidmətin təşkilinin növləri:

- yüngül, mürəkkəb, xüsusi
- planlı, bazar, azad
- iqtisadi, sosial, hüquqi
- mərkəzləşmiş, qeyri-mərkəzləşmiş, qarışdırılmış
- ixtisaslı, qeyri-ixtisaslı, ibtidai

273 İş yeri anlayışı ilə bağlı hansı aspekt mövcud deyil:

- ergonomik
- iqtisadi
- təşkilati-texnoloji
- etnoqrafik
- sosioloji

274 Əmək bölgüsünün əsas vəzifələrinə aid deyil:

- əmək davranışının tənzimlənməsi
- işçinin orqanizminə mənfi təsirin aradan qaldırılması
- əmək prosesində işçilərin hərtərəfli inkişafı
- əmək məhsuldarlığının artırılması
- əməyin cəzibədarlığının artırılması

275 Mexanikləşmə səviyyəsinə görə əmək əməliyyatlarına daxil deyil:

- aparat
- maşın
- seqment
- əl
- avtomat

276 Əlverişsiz əmək şəraitinə nə daxil deyil:

- iş yerlərində istehsal zədələnmə və peşə xəstliklərinə səbəb olmayan əmək şəraiti
- zərərli istehsalat amili olan iş şəraiti
- sanitar-gigiyena normalarına cavab verməyən əmək şəraiti

- zərərli əmək şəraiti
- əməyin təhlükəsizliyi standartları sisteminin tələblərinə cavab verməyən əmək şəraiti

277 İş yerinin təşkilinə aşağıdakı daxil deyil:

- iş yerinin ixtisaslaşdırılması
- iş yerinə xidmət
- iş yerinin təchizatı
- iş yerinin planirovkası
- iş yerinin normalaşdırılması

278 Müəssisədəki iş yerlərinin sayı necə müəyyən olunur?

- ezamiyyət müddəti, istehsal proqramının dəyişilməsini nəzərə almaq şərtilə müəssisədə çalışan işçilərin sayına əsasən
- ixtisasartırma müddəti və növbəliyi, istirahət rejimi nəzərə alınmaqla müəssisədə çalışan işçilərin sayına əsasən
- əmək şəraiti, istirahət rejimi, ezamiyyət müddəti nəzərə alınmaqla müəssisədə çalışan işçilərin sayına əsasən
- iş qrafiki və növbəliyi, məzuniyyətləri nəzərə alınmaqla müəssisədə çalışan işçilərin sayına bərabər
- analıq məzuniyyəti, işdən ayrılmaq şərtilə təhsil almaq müddəti nəzərə alınmaqla müəssisədə çalışan işçilərin sayına əsasən

279 İş vaxtı balansının hesablanmasında hansı göstərici nəzərə alınmır?

- iş vaxtı fondu
- bir işçinin iş gününün orta uzunluğu
- növbədaxili reqlamentləşmiş fasilələr
- planlaşdırılmış işə çıxmaq günlərin sayı
- işçinin asudə vaxtdan istifadə səviyyəsi

280 Müəssisənin əmək məhsuldarlığının ümumi artımı necə hesablanır?

- ictimai əmək məhsuldarlığının ifadəsi kimi
- fərdi əmək məhsuldarlığının cəmi kimi
- işçilərin say artımının nəticəsi kimi
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinin bütün amilləri üzrə artımının cəmi kimi
- əşyalaşmış əmək məhsuldarlığının cəmi kimi

281 İş yerlərinin attestasiyası zamanı hansı tələblər nəzərə alınmır:

- demoqrafik
- sosial
- təşkilati
- texniki
- iqtisadi

282 İş yerlərin təchizat vəsaitlərinin növləri:

- paralel və proporsional
- sistemli və epizodik
- daimi və müvəqqəti
- stasionar və hərəkətli
- illik və rüblük

283 Əmək normalarına aid deyil:

- texniki norma
- say norması
- xidmət norması
- hasilat norması
- idarəetmə norması

284 İş yerlərinin planirovkasının hansı növləri mövcuddur?

- daxili, xarici
- açıq, qapalı
- sadə, mürəkkəb
- hərəkətli, stasionar
- texniki, sosial

285 İş yerlərinin sayının azalmasının əsas səbəbləri hansılardır?

- əməyin məzmununun və məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- istehsalın təmərküzləşməsi və kombinələşməsi
- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının səviyyəsi
- istehsalın ixtisaslaşması və əmək kooperasiyası
- texniki tərəqqinin inkişafı və bazar münasibətlərinin formalaşması

286 Müəssisədə əməyin təşkilinə aid olunmur:

- işçilərin maddi və mənəvi həvəsləndirilməsi
- əmək və istirahət rejiminin optimallaşdırılması
- əməyin normallaşdırılması
- iş yerinin təşkili və ona xidmət
- əhalinin əmək miqrasiyası və yerdəyişməsi

287 Əmək prosesi ilə istehsal prosesinin əlaqəsi:

- istehsal prosesi əmək prosesinin sosial əsasıdır
- əmək prosesi istehsal prosesinin tərkib hissəsidir
- əmək prosesi istehsal prosesinin texniki əsasıdır
- əmək prosesi istehsal prosesinin sosial əsasıdır
- istehsal prosesi əmək prosesinin texniki əsasıdır

288 Müəssisədə əmək kooperasiyası formasına aid deyil:

- briqadadaxili əmək kooperasiyası
- briqadalararası sahədaxili əmək kooperasiyası
- müəssisələrarası kooperasiya
- ixtisaslaşmış sexlərin sexlərarası kooperasiyası
- ixtisaslaşmış sahələrin sexdaxili kooperasiyası

289 İstehsalat briqadalarının növlərinə aiddir:

- peşəkar, məqsədli
- fərdi, ənənəvi
- ixtisaslaşmış, kompleks
- istehsal, funksional
- yaradıcı, mexaniki

290 İstehsalat briqadası nədir?

- xidmətedici sahədir
- əmək kollektivinin ilkin həlqəsidir
- müstəqil təsərrüfat vahididir
- tam təsərrüfat hesablı müstəqil kollektivdir
- köməkçi təsərrüfatdır

291 Əmək bölgüsü və kooperasiya prosesinə təsir edən başlıca amil hansıdır?

- insan –maşın sistemi



- informasiya texnologiyaları
- elmi-texniki tərəqqi
- sənaye inqilabı
- ictimai partlayış

292 Əməyin elmi təşkilinin istiqamətlərinə nə daxil deyil?

- əmək müqavilələrinin tərtibinin optimallaşdırılması
- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının təkmilləşdirilməsi
- əmək və istirahət rejiminin yaxşılaşdırılması
- kadrların ixtisas səviyyəsinin artırılması
- əmək fənd və üsullarının təkmilləşdirilməsi

293 "Əmək şəraiti" terminin qısa anlayışı:

- istehsal mühitin amilləri (səs-küy, havanın temperaturu, tozun mövcudluğu, vibrasiya və s).
- ətraf mühit
- fəaliyyətin təhlükəsizliyi
- sosial və iqtisadi şərait
- istehsal amillər

294 İctimai əməyin təşkili hansı səviyyədə həyata keçirilir?

- əmək bazarında
- makrosəviyyədə
- mikrosəviyyədə
- müəssisə səviyyəsində
- firma səviyyəsində

295 Əmək intizamı necə ifadə olunur:

- əmək fəaliyyətində fəallıq prosesidir
- işçinin əmək fəaliyyətinə münasibətinin təzahür formasıdır
- İşçinin əmək prosesində fəallığıdır
- İşçilərin qarşılıqlı münasibətləridir
- əmək fəaliyyətinin stimullaşdırılmasıdır

296 Əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası aşağıdakı kimi çıxış edir:

- ictimai təkrar istehsalın fəzasıdır
- əməyin stimullaşdırılması vasitəsidir
- əməyin uyğunlaşma vasitəsidir
- əmək haqqının təşkili üsürüdür
- ictimai əməyin təşkili üsürüdür

297 Əmək intizamının reallaşdırılması formaları:

- estetik və gigiyenik
- iqtisadi və sosial
- könüllü və məcburi
- real və nominal
- fiziki və mexaniki

298 Əmək məsrəflərinin hansı növləri mövcuddur:

- psixiki və təbii məsrəfləri
- təbii və maliyyə məsrəfləri
- iş vaxtı məsrəfləri və iş qüvvəsi məsrəfləri
- texniki və sosial məsrəfləri

- fiziki və bioloji məsrəfləri

299 Əmək intizamının möhkəmləndirilməsi metodlarına aid deyil:

- estetik  
 təşkilati  
 mənəvi  
 maddi  
 hüquqi

300 Müəssisədə əmək bölgüsünün növlərinə aiddir:

- texniki, funksional, peşə-ixtisas, təşkilati  
 təşkilati, texnoloji, iqtisadi, əməliyyat  
 texnoloji, texniki, təşkilati, iqtisadi  
 funksional, texnoloji, peşə, ixtisas  
 sosioloji, təşkilati, texniki, funksional

301 Müəssisədə əmək bölgüsünün neçə növü var?

- 6  
 2  
 3  
 4  
 5

302 Əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası necə çıxış edir:

- əməyin stimullaşdırılması vasitəsidir  
 ictimai təkrar istehsalın fazasıdır  
 ictimai əməyin təşkili ünsürüdür  
 əmək haqqının təşkili ünsürüdür  
 əməyin uyğunlaşma vasitəsidir

303 Əməyin elmi təşkili ilə əməyin təşkili arasındakı əlaqə nədən ibarətdir?

- eyni məna kəsb edən anlayışlardı  
 eyni səviyyəli anlayışlardır  
 üfqi şəkildə əlaqəli anlayışlardı  
 üzvü vəhdədlilik təşkil edən anlayışlardı  
 bir-birinə qarşı qoyulan anlayışlardı

304 Əməyin elmi təşkili hansı vəzifələri icra edir:

- iqtisadi, sosial, psixofizioloji  
 iqtisadi, istehsal, mənəvi  
 fizioloji, bioloji, anatomik  
 psixoloji, estetik, humanistik  
 sosial, siyasi, ictimai

305 Əməyin elmi təşkili nəyi əks etdirir?

- əmək prosesinin üsulunu  
 əməyin təşkilinin yüksək mərhələsini  
 əməyin məhsuldar qüvvəsini  
 əməyin bölgüsü və kooperasiyasını  
 əmək vasitələrinin cəmini

306 Əməyin təşkili nəyin tərkib hissəsidir?

- əmək prosesinin səmərəliliyinin
- əməyin mühafizəsinin
- əmək şəraitinin
- istehsal prosesinin təşkilinin
- texnoloji proseslərin təşkilinin

307 Əməyin təşkili nəyin birləşməsini nəzərdə tutur?

- texnika və xidmətin
- insan və ətraf mühitin
- işçi qüvvəsi və istehsal vasitələrinin
- kollektiv və rəhbərliyin
- iş yerləri və işçilərin

308 Əməyin təşkili hansı səviyyələrdə mövcuddur?

- cəmiyyətdə, müəssisədə, iş yerində
- iş yerində, ofisdə, firmada
- ölkədə, bölgədə, qəsəbədə
- müəssisədə, sexdə, sahədə
- cəmiyyətdə, regionda, ərazidə

309 Müəssisədə əməyin təşkilinin neçə ünsürü mövcuddur?

- 4
- 2
- 10
- 8
- 6

310 Müəssisədə əməyin təşkilində hansı münasibətlər əsasdır?

- Hüquqi münasibətlər
- istehsal münasibətləri
- Sosial münasibətlər
- İqtisadi münasibətlər
- Psixoloji münasibətlər

311 İstehsalat briqadası nəyi əks etdirir

- xidmətedici sahədir
- əmək kollektivinin ilkin həlqəsidir
- müstəqil təsərrüfat vahididir
- tam təsərrüfat hesablı müstəqil kollektivdir
- köməkçi təsərrüfatdır

312 İctimai əməyin təşkilinin formaları nədən asılı deyil:

- İqtisadi qanunlardan
- İctimai quruluşun xarakterindən
- istehsal əlaqələrinin xarakterindən
- mülkiyyət formalarından
- dövlətin sosial iqtisadi siyasətindən

313 Əmək intizamının reallaşdırılması formaları:

- Real və nominal
- könüllü və məcburi
- İqtisadi və sosial

- Fiziki və mexaniki
- Estetik və gigiyenik

314 Əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası nəyin tərkib hissəsidir

- əməyə uyğunlaşmanın
- ictimai əməyin təşkilinin
- ictimai təkrar istehsalın
- əmək haqqının təşkilinin
- əməyin stimullaşdırılmasının

315 Xronometraj müşahidəsi nədir?

- əmək məhsuldarlığının lazım olan səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- icra edilən işin əsas və köməkçi ünsürlərinə vaxt sərfini bir neçə dəfə təkrar qeydə almaq üsulu ilə öyrənilməsi
- fəaliyyətdə olan əmək normalarının yerinə yetirilməməsinin səbəbinin aşkar edilməsi
- müəyyən dövr ərzində iş vaxtı itkilərinin aşkar edilməsi və aradan qaldırılması məqsədilə iş vaxtının bütün tərkib ünsürlərini müşahidə vasitəsilə qeydə alınması
- müəyyən təşkilati-texniki şərait daxilində məhsul vahidinin hazırlanmasına sərf olunan zəruri vaxtın müəyyənləşdirilməsi

316 İş gününün fotoqrafiyası vasitəsilə müəyyən edilir: 1. İş vaxtı itkiləri və bunu yaradan səbəblər; 2. İşçilərin sayı və avadanlıqların ümumi həcmi 3. Əməyin ödənilməsi sistemi 4. fəaliyyətdə olan əmək normalarının yerinə yetirilməməsinin səbəbinin aşkar edilməsi; 5. qabaqcıl fəhlələrin iş təcrübəsinin öyrənilməsi

- 1,2,5
- 1,3,4
- 1,2,3
- 1,4,5
- 2,3,4

317 Müəyyən edilməsi üsullarına görə normaların hansı növləri vardır?

- kompleks normalar və təcrübi-statistik normalar
- elmi əsaslandırılmış normalar və mütərəqqi normalar
- sosial normalar və təcrübi-statistik normalar
- elmi əsaslandırılmış normalar və təcrübi-statistik normalar
- müstəqim normalar və qeyri-müstəqim normalar

318 Müəyyən edilməsi üsullarına görə normalar neçə növə ayrılır?

- 6.0
- 4.0
- 3.0
- 2.0
- 5.0

319 Müəssisədə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının seçilməsinə hansı amillər təsir göstərir?

- müəssisədə əməyin təşkilinin təhlil edilməsi
- fəhlələrin ixtisaslarının artırılması
- əməyin təşkili istiqamətlərinin təkmilləşdirilməsi
- istehsalın texniki səviyyəsi, istehsalın təşkili tipi, məhsulun əmək tutumu, sex və istehsal sahələrinin təşkili prinsipləri və xidmət sistemi, fəhlənin işlə yüklənmə səviyyəsi
- iş vaxtı itkilərinin aşkar edilməsi

320 Hazırda müəssisədə əmək kooperasiyasının neçə forması fəaliyyət göstərir?

- 7.0

- 5.0  
 3.0  
 4.0  
 6.0

321 İş yerinin təşkili bir sıra məsələləri əhatə edir. Onların sayı:

- 6.0  
 3.0  
 2.0  
 4.0  
 5.0

322 İş yerinin təşkili ünsürləri:

- müəssisədə əmək kooperasiyasının formaları iş yerinin təşkili ünsürüdür  
 qabaqcıl əmək üsulları və fəndləri  
 iş yerinin planlaşdırılması, təchizatı, iş yerinə xidmət, ixtisaslaşması  
 əmək şəraitinin hərtərəfli yaxşılaşdırılması  
 müəssisələrdə əmək bölgüsünün növləri, iş yerlərinin təşkili ünsürləri

323 Əl əməyinin tətbiq edildiyi iş yerlərində işin yerinə yetirilmə qaydası:

- əl əməyinin tətbiq edildiyi iş yerlərində iş yerinə xidmət həyata keçirilməlidir  
 əmək kooperasiyası formalarının tətbiqi səmərəli qaydada aparılmalıdır  
 istehsal prosesi bir fəhlə və ya qrup fəhlə tərəfindən mexanizmlər tərəfindən yerinə yetirilir  
 əl əməyinin tətbiq edildiyi iş yerlərində əsas və köməkçi əmək prosesləri əllə, maşın və mexanizm tətbiq edilmədən yerinə yetirilir  
 əmək bölgüsü formaları elmi cəhətdən əsaslandırılmalı və tətbiq olunmalıdır

324 Müəssisələrdə əməyin təşkilinin təhlili bir neçə mərhələdən ibarətdir. Onların sayı:

- 7.0  
 5.0  
 3.0  
 4.0  
 6.0

325 Əmək təşkilinin təhlil üsulları hansılardır?

- təhlil zamanı əmək təşkilinin texniki, texnoloji, təşkilati əsasları qarşılıqlı əlaqədə təhlil edilməlidir  
 əmək kooperasiyası formalarından istifadə  
 əmək bölgüsündən səmərəli istifadə  
 iş vaxtına və işçilərin sayına qənaətin təhlili üsulu, seçmə üsulu, korelyasiya üsulu, qrafik analitik üsulu  
 az işçi ilə eyni tapşırığın icrası zamanı əmək təşkilinin təhlili

326 Müəssisələrdə ixtisaslaşma əlamətinə görə bütün iş yerləri bir neçə qrupa ayrılır. Hansılardır?

- mexanikləşdirilmiş iş yerləri  
 avtomatlaşdırılmış iş yerləri  
 iş yerinin ixtisaslaşması üzrə  
 kütləvi istehsal və xüsusi iş yerləri, iri seriyalı istehsal və ya ixtisaslaşmış, seriyalı və fərdi istehsal və ya universal iş yerləri  
 əl əməyinin tətbiq edildiyi iş yerləri

327 Əl əməyinin tətbiq edildiyi iş yerlərində yerinə yetirilən işlərin ardıcılığı:

- fəhlələrin ixtisaslarının artırılması yerinə yetirilməlidir  
 texnoloji prosesin məqsədinə fəhlənin heç bir iştirakı olmadan maşının hərəkəti ilə nail olunur  
 istehsal prosesi bir fəhlə tərəfindən maşın vasitəsilə yerinə yetirilir

- əl əməyinin tətbiq edildiyi iş yerlərində əsas və köməkçi əmək prosesləri əllə, maşın və mexanizm tətbiq edilmədən yerinə yetirilir
- iş yerlərinin təşkili ona mütərəqqi xidmətin tətbiqini tələb edir

328 İş yerinə xidmətin təşkilinin başlıca vəzifəsi nədən ibarətdir?

- iş yerinə xidmətin başlıca vəzifəsi iş vaxtı itkilərinin aşkar olunmasından ibarətdir
- iş yerinə xidmətin başlıca vəzifəsi iş yerinin planlaşdırılmasını həyata keçirməkdən ibarətdir
- iş yerinə xidmətin başlıca vəzifəsi əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsindən ibarətdir
- iş yerinə xidmətin başlıca vəzifəsi istehsalat prosesində mümkün fasilələrin və mexanizmlərin işindəki nasazlığın vaxtılı-vaxtında qarşısının alınmasından ibarətdir
- iş yerinə xidmətin başlıca vəzifəsi iş yerinin ixtisaslaşmasını həyata keçirməkdən ibarətdir

329 Müəssisədə iş yerinin təchizatına hansı elementlər daxildir?

- fəhlənin istehsal imkanlarına uyğunlaşdırılması
- qaldırıcı qurğular, nəqliyyat vasitələri
- xüsusi alət, texniki sənədlər, nəzarət cihazları
- əsas avadanlıq, köməkçi avadanlıq, inventar, alət və texnoloji ləvazimat, texniki təhlükəsizlik, sanitariya-gigiyena, mədəni-məişət vasitələri
- işçi hərəkətlərinin sayı, məqsəduyğunluğu

330 İş yerinin təşkili xüsusiyyətləri hansı amillərdən asılıdır?

- fəhlələrin hazırlanması və ixtisaslarının artırılmasından
- əmək kooperasiyasının formalarının tətbiqindən
- əmək bölgüsü formalarının tətbiqindən
- işin həcmindən, istehsal əməliyyatlarının sayı və tərkibindən, avadanlıq vahidinin tutumu və miqdarından, xidmət sistemindən, əməyin mexanikləşmə səviyyəsindən
- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasından

331 Əməyin təşkilinin briqada formasının əsas məqsədləri:

- istehsalın səmərəliliyinin artırılmasından ibarətdir
- əmək kooperasiyası formalarının tətbiqindən ibarətdir
- iş yerlərinin təşkili elementlərinin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi, avadanlıqdan istifadənin yaxşılaşdırılması, iş vaxtı itkilərinin azaldılması və əmək intizamının möhkəmləndirilməsindən ibarətdir
- fəhlələrin ixtisasının artırılmasından ibarətdir

332 Müəssisədə ƏET üzrə tədbirlər sistemi layihələşdirilərkən hansı amillər nəzərə alınmalıdır?

- səmərəli əmək fəndləri və üsullarının tətbiqi nəzərə alınmalıdır
- əmək kooperasiyasının formaları nəzərə alınmalıdır
- müəssisədə əmək bölgüsü növlərinin tətbiqi nəzərə alınmalıdır
- psixoloji, estetik və sanitariya-gigiyena, iqtisadi, sosioloji amillər nəzərə alınmalıdır
- iş vaxtından səmərəli istifadə edilməsi nəzərə alınmalıdır

333 Müəssisələrdə əməyin təşkilinə daxil olan məsələlərin sayı:

- 8.0
- 4.0
- 2.0
- 9.0
- 6.0

334 ƏET üzrə tədbirlər layihələşdirilərkən hansı amillər nəzərə alınmalıdır?

- peşələrin qovuşması
- yeni texnikanın tətbiqi

- binanın və avadanlıqların düzgün planlaşdırılması və rənglənməsi
- psixoloji estetik, sanitariya-gigiyena, iqtisadi, sosioloji amillər
- yeni istehsal sahələrinin yaradılması

335 İş yerinin təşkili hansı məsələləri əhatə edir?

- iş yerində ƏET-nin tətbiqi
- iş yerində əmək bölgüsü və kooperasiyasının təkmilləşdirilməsi məsələlərini əhatə edir
- iş yerində əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması məsələlərini əhatə edir
- iş yerinin planlaşdırılması, iş yerinin təchizatı, iş yerinə xidmət, iş yerinin ixtisaslaşması
- iş yerində əmək məhsuldarlığının artırılması

336 İş yerinin ixtisaslaşması nə deməkdir?

- iş yerinin ixtisaslaşması daha səmərəli hərəkət marşrutunun işlənilib hazırlanmasından ibarətdir
- iş yerinin ixtisaslaşması iş yerində tətbiq edilən əşyaların dəqiq siyahısı və miqdarının müəyyən edilməsidir
- iş yerinin ixtisaslaşması onun məntəqəsində olan əsas texnoloji və köməkçi avadanlıqların ixtisaslaşmasıdır
- iş yerinin ixtisaslaşması onların hər birinə bu və ya digər ümumi əlamətlərinə görə birləşən əməliyyatların və ya işlərin təhkim olunmasıdır
- iş yerinin ixtisaslaşması fəhlənin özü tərəfindən həyata keçirilir

337 Müəssisədə iş yerinin təkilinin əsas vəzifəsi nədən ibarətdir?

- iş yerində əməyin mexanikləşdirmə səviyyəsinə görə işçilərin qruplaşdırılmasından ibarətdir
- iş yerində əmək hərəkətlərinin düzgün ardıcılığının həyata keçirilməsindən ibarətdir
- iş yerində əmək bölgüsü elementlərinin tətbiqindən ibarətdir
- iş yerində fəhlənin əmək fəndləri və hərəkətlərinin ən məhsuldar və ən az yorucu olmasından ibarətdir
- iş yerində əmək fəndlərinin təkmilləşdirilməsindən ibarətdir

338 Müəssisələrdə sexlər, sahələr, istehsal briqadaları arasındakı yarış hansı göstəricilərin əldə olunması məqsədilə təşkil edilir?

- iş vaxtı itkilərinin aşkarlanması məqsədilə
- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması
- işçilərin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- istehsal planının yerinə yetirilməsi, əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi, buraxılan məhsulun maya dəyərini aşağı salınması, xammal, material, yanacaq, elektrik enerjisinə qənaət
- fəhlələrin peşə-ixtisas tərkibinin dəyişilməsi məqsədilə

339 İxtisaslaşmış sexlərin sexlərarası kooperasiyasının mahiyyəti:

- sexlərarası əmək kooperasiyası əsas sexlərlə köməkçi sexlərin arasında əmək kooperasiyasını həyata keçirməkdən ibarətdir
- sexlərarası əmək kooperasiyası sexlərin ixtisaslaşmasından ibarətdir
- sexlərarası əmək kooperasiyasının mahiyyəti əmək bölgüsünün formalarının düzgün tətbiqindən ibarətdir
- ixtisaslaşmış sexlərin sexlərarası kooperasiyasının mahiyyəti müəssisənin bir neçə sexinin kollektivlərinin birgə eyni istehsal prosesində yaxud müxtəlif, lakin bir-birilə əlaqəli istehsal prosesində iştirakı başa düşülür
- sexlərarası əmək kooperasiyası əməyin sexlərarası kooperativləşməsindən ibarətdir

340 İş yerlərinin təsnifatının mahiyyəti:

- iş yerinin təsnifatı dedikdə, iş yerinin ixtisaslaşması başa düşülür.
- iş yerlərinin təsnifatı dedikdə, iş yerinə xidmətin elmi cəhətdən əsaslandırılması və tətbiqi deməkdir
- iş yerlərinin təsnifatı dedikdə, iş yerində eyni vaxtda məşğul olan fəhlələrin peşələr üzrə bölünməsindən ibarətdir
- iş yerlərinin təsnifatı dedikdə, əmək funksiyalarının xarakterindən və əmək prosesində işçi qüvvəsinin, əmək cisimlərinin birləşdirilməsinin müxtəlifliyindən asılı olan yekcins əlamətlər üzrə qruplaşdırılması başa düşülür
- iş yerinin təsnifatı dedikdə, iş yerinin düzgün planlaşdırılması başa düşülür

341 İctimai əmək bölgüsünün formalarının sayı:

- 6.0  
 4.0  
 2.0  
 3.0  
 5.0

342 Müəssisələrdə iş yerinin təchizatı ünsürlərinə nələr daxildir?

- iş yerində elə şərait yaradılmalıdır ki, fəhlə işi bükülmüş, əyilmiş və ya gərgin vəziyyətdə yerinə yetirməli olmasın  
 iş prosesində tətbiq edilən əşyaların dəqiq siyahısı, habelə miqdarı bilinməlidir  
 təchizat əşyalarının, fəhlə və ya briqada üzvlərinin məqsədəuyğun yerləşdirilməsi  
 əsas və köməkçi avadanlıqlar, inventar, alət və texnoloji ləvazimat, texniki təhlükəsizlik, ergonomik tələblər  
 iş yerinin texnoloji avadanlıqla təmin edilməsi

343 İş yerində eyni vaxtda məşğul olan fəhlələrin sayından asılı olaraq iş yerləri neçə formada olur?

- 6.0  
 4.0  
 3.0  
 2.0  
 5.0

344 Müəssisələrdə iş xarakterinə görə neçə növ iş yerləri vardır?

- fərdi iş yerləri  
 əmək bölgüsü əsasında iş yerləri  
 çoxdüzgahlı iş yerləri  
 stasionar, dəyişən iş yerləri  
 briqada iş yerləri

345 Əməliyyat üzrə əmək bölgüsünün mahiyyəti:

- əməliyyat üzrə əmək bölgüsü istehsal prosesinin fazalara, ayrı-ayrı əməliyyatlara parçalanmasıdır  
 əməliyyat üzrə əmək bölgüsü fəhlələrin bütün işin müxtəlif fəaliyyət sferalarına bölünməsi başa düşülür  
 əməliyyat üzrə əmək bölgüsü işçilərin əmək fəaliyyəti sferasının konkretləşdirilməsi başa düşülür  
 əməliyyat üzrə əmək bölgüsü məhsul istehsalı prosesinin elə tərkib hissələrinə ayrılması nəzərdə tutulur ki, onun hər biri bir fəhlə və ya fəhlə qrupu tərəfindən bir iş yerində yerinə yetirilsin  
 əməliyyat üzrə əmək bölgüsü daha əlverişli əmək şəraitinin yaradılmasını təmin edir

346 İş yerinin təchizatı hansı ünsürlərin olmasını tələb edir?

- işçi hərəkətlərin məqsədəuyğunluğu  
 xüsusi alət, texniki sənədlər  
 fəhlələrin peşə-ixtisas profili  
 əsas avadanlıq, köməkçi avadanlıq, inventar, alət və texnoloji ləvazimat, təşkilati ləvazimat, texniki təhlükəsizlik, ergonomik tələblər  
 istehsal qırıntılarını özü təmizləməli

347 ƏET üzrə tədbirlərin maliyyələşdirilməsi mənbələrinin sayı:

- 8.0  
 5.0  
 3.0  
 4.0  
 6.0

348 İş yerinin təchizatının konkret miqdar və keyfiyyət xarakteristikası hansı amillərdən asılıdır?

- əmək prosesinin və briqada növünün xüsusiyyətindən asılı olaraq  
 iş yerində eyni vaxtda məşğul olan fəhlələrin sayından asılıdır



- iş yerində avadanlığın, alətlərin, qovşaqların düzgün yerləşdirilməsindən asılıdır
- əsas avadanlıq vahidinin miqdarına görə
- istehsalat-texniki, bioloji və psixofizioloji amillər

349 İş yerinə mütərəqqi xidmət sisteminin aparıcı vəzifəsi nədən ibarətdir?

- aparıcı vəzifəsi əmək bölgüsü və kooperasiyası formalarının tətbiqindən ibarətdir
- aparıcı vəzifəsi əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsindən ibarətdir
- iş yerinə mütərəqqi xidmət sisteminin aparıcı vəzifəsi iş yerlərində əmək məhsuldarlığının artırılmasından ibarətdir
- iş yerinə mütərəqqi xidmət sisteminin aparıcı vəzifəsi istehsalat prosesində mümkün fasilələrin və mexanizmlərin işindəki nasazlığın vaxtılı-vaxtında qarşısının alınmasından ibarətdir
- aparıcı vəzifəsi əməyin elmi təşkili istiqamətlərinin istehsala tətbiqinə şərait yaratmaqdan ibarətdir

350 Avtomatlaşdırılmış iş yerlərinə hansı iş yerləri aid edilir?

- avtomatlaşdırılmış iş yerlərində işlər əmək kooperasiyası formalarının tətbiqi nəticəsində yerinə yetirilir
- avtomatlaşdırılmış iş əsas və köməkçi proseslər əllə yerinə yetirilir
- avtomatlaşdırılmış iş yerlərində istehsal prosesi bir və ya qrup fəhlə tərəfindən yerinə yetirilir
- avtomatlaşdırılmış iş yerlərinə elə iş yerləri aid edilir ki, burada texnoloji prosesin məqsədinə fəhlənin heç bir iştirakı olmadan maşının hərəkəti ilə nail olunur
- avtomatlaşdırılmış iş yerlərində işlər əmək bölgüsü növlərinin tətbiqi əsasında yerinə yetirilir

351 Müəssisələrdə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının vəhdətliyi:

- müəssisələrdə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının tətbiqi nəticəsində əmək məhsuldarlığı əhəmiyyətli dərəcədə artır
- müəssisədə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası ƏET-nin əsas istiqamətlərindəndir
- müəssisədə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının formaları birgə fəaliyyət göstərir
- müəssisələrdə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının vəhdətliyi işləyənlərin fəaliyyətinin ixtisaslaşması və onlar arasında qarşılıqlı əlaqənin müəyyən edilməsi başa düşülür
- müəssisələrdə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası nəticəsində əmək proseslərinin mexaniki məcmuyu mürəkkəb insan fəaliyyəti sisteminə çevrilir

352 İstehsal briqadaları dedikdə nə başa düşülür?

- istehsal briqadaları dedikdə, briqadaların işinin səmərəliliyinin müəyyənləşdirilməsi başa düşülür
- istehsal briqadaları dedikdə, müxtəlif peşədən olan fəhlələrin birləşməsi başa düşülür
- istehsal briqadaları dedikdə, müxtəlif kompleks işlərin icrası başa düşülür
- istehsal briqadaları dedikdə, istehsal tapşırığını birgə yerinə yetirən, əməyin nəticəsi üzrə kollektiv məsuliyyət daşıyan fəhlələrin birliyi nəzərdə tutulur
- istehsal briqadaları dedikdə, briqada daxilində olan fəhlələrin icra funksiyası başa düşülür

353 İş yerinin təşkili ünsürlərinin sayı:

- 8.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0
- 6.0

354 Mexanikləşdirilmiş iş yerlərində işlərin icrası qaydası:

- mexanikləşdirilmiş iş yerlərində əmək prosesi iş yerinə xidmət əsasında həyata keçirilir
- mexanikləşdirilmiş iş yerlərində əmək prosesi əmək kooperasiyası formalarının tətbiqi əsasında yerinə yetirilir
- mexanikləşdirilmiş iş yerlərində əmək prosesi əmək bölgüsü əsasında həyata keçirilir
- mexanikləşdirilmiş iş yerlərində istehsal prosesi bir fəhlə və ya qrup fəhlə tərəfindən maşın və mexanizmlər vasitəsilə yerinə yetirilir
- mexanikləşdirilmiş iş yerlərində istehsal prosesi əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlıdır

355 İctimai əmək bölgüsünün formaları:

- iş yerlərinə xidmət və təchizatı formalarından ibarətdir
- Peşə-ixtisas və funksional əmək bölgüsündən ibarətdir
- ictimai əmək bölgüsünü formaları rayonlar üzrə və təbii əmək bölgüsündən ibarətdir
- ümumi, xüsusi və fərdi əmək bölgüsündən ibarətdir
- əməliyyat və texnoloji əmək bölgüsü formalarından ibarətdir

### 356 Sahələrarası əmək kooperasiyasının mahiyyəti:

- sahələrarası əmək kooperasiyası köməkçi sexin bütün işi əsas sexin işinin fasiləsiz olaraq davam etməsini təmin etməkdən ibarətdir
- sahələrarası əmək kooperasiyası ixtisaslaşdırılmış sahələrin sexdaxili əmək kooperasiyasının inkişafıdır
- sahələrarası əmək kooperasiyası müəssisələrdə əməyin sexlərarası kooperativləşməsini göstərir
- sahələrarası əmək kooperasiyası forması ayrıca işçi sahələri və briqadalar arasında olan sıx istehsal əlaqələrini xarakterizə etməkdən ibarətdir
- sahələrarası əmək kooperasiyası çoxlu sayda fəhlənin eyni zamanda məşğul olmasını göstərir

### 357 Əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi işləri üzrə həvəsləndirmə nədən ibarətdir?

- əməyin təşkilinin həyata keçirilməsi üzrə planın yerinə yetirilməsinə görə həvəsləndirmə
- əməyin təşkili üzrə tədbirlərin maliyyələşdirilməsi
- əməyin ödənilməsi prinsiplərinin həyata keçirilməsi
- yeni texnika üzrə mükafatlandırılmadan, əmək tutumunun aşağı salınması, müxtəlif tapşırıqların yerinə yetirilməsinə görə həvəsləndirmə
- əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi üzrə tədbirlərin səmərəliliyi

### 358 Əməyin təşkilinin təhlil edilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

- məqsəd müəssisələrdə əməyin təşkili üzrə tədbirlərin layihələndirilməsindən ibarətdir
- məqsəd ƏET-nin istiqamətlərinin məcmuu halda istehsala tətbiqindən ibarətdir
- məqsəd əmək təşkilinə mənfi təsir edən amilləri aşkar etməkdən ibarətdir
- məqsəd mövcud əmək təşkilinin ünsürlərinin müsbət və mənfi tərəflərinin aşkar edilməsindən, canlı və əşyalaşmış əməkdən istifadə dərəcəsinə, zəhmətkeşlərin iş qabiliyyətinə və sağlamlığına təsirini müəyyən etməkdən ibarətdir
- məqsəd zəhmətkeşlərin istehsalın idarə olunmasında iştirakını təmin etməkdən ibarətdir

### 359 Müəssisədə əmək bölgüsünün növlərinə aiddir:

- texnoloji, texniki, təşkilati, iqtisadi
- texniki, funksional, peşə-ixtisas, təşkilati
- təşkilati, texnoloji, iqtisadi, əməliyyat
- funksional, texnoloji, əməliyyat, peşə-ixtisas
- sosioloji, təşkilati, texniki, funksional

### 360 İş yerlərinin planirovkasının hansı növü var?

- bir mərhələli, çox mərhələli.
- sadə, mürəkkəb.
- açıq, qapalı.
- daxili, xarici.
- hərəkətli, stasionar.

### 361 İş yerlərinin azalmasının əsas səbəbləri hansılardır?

- texniki tərəqqinin inkişafı və bazar münasibətlərinin formalaşması
- istehsalın inkişaf səviyyəsi
- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının səviyyəsi
- istehsalın ixtisaslaşması və əmək kooperasiyası
- əmək məhsuldarlığının və məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi

### 362 Əməyin normalaşdırılmasının əsas vəzifələrinə aid olunmur:

- əməyin istehsal daxili planlaşdırılmasının əsasını təşkil etmək
- əmək məhsuldarlığının ehtiyatlarının aşkar olunmasına şərait yaratmaq
- işçinin ixtisas səviyyəsinin artırılmasını stimullaşdırmaq
- ətraf mühitin yaxşılaşdırılmasına imkan yaratmaq
- əmək haqqının təkmilləşdirilməsinə imkan yaratmaq

363 Əmək normasının əsas funksiyalarına daxil deyil?

- əməyin həvəsləndirilmə dərəcəsidir
- əməyin normal intensivliyinin dərəcəsini əks etdirir
- əmək proseslərinin səmərəliliyinin meyarıdır
- əməyin texniki vasitələrlə təmin olunmasıdır
- əməyin rəasional təşkilinin əsasıdır

364 Əmək məsrəflərinin hansı növləri mövcuddur?

- psixi və təbii məsrəflər
- texniki və sosial məsrəfləri
- təbii və maliyyə məsrəfləri
- iş vaxtı məsrəfləri və iş qüvvəsi məsrəfləri
- fiziki və bioloji məsrəfləri

365 Əmək intizamının möhkəmləndirilməsi metodlarına aid deyil:

- təşkilati
- maddi
- hüquqi
- estetik
- mənəvi

366 Əmək intizamı nədə əks olunur?

- əmək fəaliyyətinin stimullaşdırılmasında .
- işçilərin qarşılıqlı münasibətlərində
- işçinin əmək prosesində fəallıq səviyyəsində
- işçinin əmək fəaliyyətinə münasibətində
- əmək fəaliyyətində iştirak səviyyəsində

367 ƏET-nin tədbirlərinə nə daxil deyil?

- kadrların ixtisas səviyyəsinin artırılması
- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının təkmilləşdirilməsi
- əmək fənd və üsullarının təkmilləşdirilməsi
- əmək müqavilələrinin tərtibinin optimallaşdırılması
- əmək və istirahət rejiminin yaxşılaşdırılması

368 ƏET təkmilləşməsi üzrə əsas tədbirləri neçə qrupa ayırmaq olar?

- 6.0
- 4.0
- 5.0
- 3.0
- 2.0

369 ƏET ilə əməyin təşkili arasında əlaqə nədən ibarətdir?

- Üfüqi şəkildə əlaqəli anlayışlardır
- Eyni mənə kəsb edən anlayışlardır
- Bir-birinə qarşı qoyulan anlayışlardır

- üzvü vəhdətlik təşkil edən anlayışlardır  
 Eyni səviyyəli anlayışlardır

370 Sənaye müəssisələrində istehsal briqadalarının neçə forması mövcuddur?

- 6.0  
 4.0  
 2.0  
 3.0  
 5.0

371 Sənaye müəssisələrində istehsal briqadalarının hansı formaları mövcuddur?

- İxtisaslaşmış, birgə, iqtisadi briqadalar  
 Kompleks, iqtisadi, son məhsula görə yaradılan briqadalar  
 İxtisaslaşmış, kompleks, məhsuldar briqadalar  
 İxtisaslaşmış, kompleks və son məhsula görə yaradılan briqadalar.  
 Kompleks, birgə, son məhsula görə yaradılan briqadalar

372 Müəyyən təşkilati-texniki şərait daxilində məhsul vahidinin hazırlanmasına sərf olunan zəruri vaxtın müəyyənləşdirilməsi nə ilə xarakterizə olunur?

- əmək haqqının təşkili  
 əməyin motivləşdirilməsi  
 əməyin stimullaşdırılması  
 əməyin normalaşdırılması  
 əməyin təşkili

373 Aşağıdakılardan hansı əmək normalarından istifadənin əsas istiqamətlərinə aid deyil?

- mükafatlandırma sisteminin qurulması  
 əmək məhsuldarlığının lazım olan səviyyəsinin müəyyən edilməsi  
 istehsal xərclərinə nəzarət  
 əmək tutumlğunun çoxaldılması  
 məhsul buraxılışı üzrə istehsalat qrafikinin tərtib edilməsi

374 Fəaliyyət müddətinə əsasən normalar bölünür:

- bir dəfə istifadə olunan, daimi normalar  
 mövsümi, təcrübi-statistik normalar  
 müvəqqəti, daimi normalar  
 bir dəfə istifadə olunan, müvəqqəti normalar  
 şərti-daimi, təcrübi-statistik normalar

375 İş zamanı müxtəlif səbəblərdən baş verən fasilələr hansılardır?

- hamısı  
 Mövsümi və daimi  
 Müvəqqəti və daimi  
 Reqlamentləşdirilmiş və reqlamentləşdirilməmiş  
 Müvəqqəti və mövsümi

376 Reqlamentləşdirilməmiş fasilələrə hansı aid deyil?

- elektrik enerjisinin kəsilməsi  
 xammal, materialın, alətlərin və digər vəsaitlərin iş yerinə vaxtında çatdırılmaması  
 Müəssisənin işinin düz qurulmaması nəticəsində baş verən fasilələr  
 istirahət üçün verilən növbədaxili fasilələr  
 avadanlığın saz olmaması

377 Aşağıdakılardan hansı reqlamentləşdirilmiş fasilələrə aid deyil?

- istirahət üçün verilən növbədaxili fasilələr
- işçilərin normal iş qabiliyyətinin saxlanması üçün və yorulmanın qarşısının alınması məqsədilə növbə ərzində istirahət
- istehsalın təşkili və texnologiyası üçün verilən növbədaxili fasilələr
- iş vaxtı kənar adamlarla danışmaq
- təbii tələbatla ayrılan vaxt

378 Təcrübədə əmək bölgüsü cəhətdən bir neçə tip kompleks briqadalar fəaliyyət göstərir. Hansılardır?

- fərdi işdən prosesin bütün əməliyyatları üzrə briqadaya keçilməsi
- ixtisaslaşmış və kompleks briqadaların günlük briqadalara keçilməsi
- ixtisaslaşmış briqadalardan kompleks briqadalara keçilməsi
- tam, müstəqil əmək bölgüsü olan briqada, qismən əmək bölgüsü olan briqada, işçiləri bir-birini əvəz edən briqada
- əməyin fərdi təşkilindən məhsul buraxılışının son əməliyyatına görə əməyi ödənilən briqadalara keçilməsi

379 Texniki-tərəqqi və əmək bölgüsündə baş verən dəyişikliklər:

- Texniki-tərəqqi ilə əlaqədar əmək bölgüsündə yaradıcılıq imkanları azalır, daha tez yorulma hallarına səbəb olan amillər artır
- Texniki-tərəqqi ilə əlaqədar əmək bölgüsünün inkişaf prosesində əmək bölgüsünün tərkibi dəyişmir
- texniki-tərəqqi ilə əlaqədar əmək bölgüsünün məzmununda dəyişikliklər baş verir
- texniki-tərəqqi ilə əlaqədar əmək bölgüsündə keyfiyyət dəyişiklikləri baş verir, get-gedə köhnə peşələr aradan çıxır, yeni peşələr meydana gəlir, ağır əl əməyinə əsaslanan işlər aradan qalxır, peşələrin qovuşması meydana gəlir, geniş profilli işçilər formalaşır
- Texniki-tərəqqi və istehsalın təşkilinin təkmilləşdirilməsi əmək bölgüsünün dəyişməsinə təsir göstərmir

380 Əmək bölgüsü və kooperasiyasının təkmilləşdirilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

- əsas məqsəd əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir
- əsas məqsəd fəhlələrin bir neçə peşəyə yiyələnməsini həyata keçirməkdən ibarətdir
- əsas məqsəd fəhlələrin ixtisasının artırılmasından ibarətdir
- əsas məqsəd əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsini, avadanlıqlardan istifadə edilməsinin yaxşılaşdırılmasını təmin etməkdən ibarətdir
- əsas məqsəd müəssisələrdə iş yerinin ixtisaslaşdırılmasını həyata keçirməkdən ibarətdir

381 Əmək kooperasiyasının formalarının sayı:

- 2.0
- 6.0
- 8.0
- 4.0
- 5.0

382 Fərdi əmək bölgüsü dedikdə nə başa düşülür?

- fərdi əmək bölgüsü sənayenin hissəsi kimi ictimai-iqtisadi anlayışdır
- fərdi əmək bölgüsü əqli əməyin fiziki əməkdən ayrılması başa düşülür
- fərdi əmək bölgüsü dedikdə, cəmiyyət daxilində olan əmək bölgüsü başa düşülür
- fərdi əmək bölgüsü dedikdə, müəssisə daxilində olan əmək bölgüsü başa düşülür
- fərdi əmək bölgüsü istehsal sahələrinin kiçik növlərə ayrılması başa düşülür

383 Peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsünün mahiyyəti:

- Peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsü əməliyyatların iş yerlərində bir və yaxud bir qrup fəhlə tərəfindən icrasını nəzərdə tutur.
- Peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsü fəhlələr istehsal proseslərində funksiyalarına görə əsas və köməkçi fəhlələrə ayrılırlar
- Peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsü fəhlələrin məhsul istehsalında nə kimi rol oynadıqlarını müəyyən edir

- peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsü işin mürəkkəbliyinə görə daha mürəkkəb işlərin sadə işlərdən ayrılmasından ibarət olub, özünü fəhlələrin peşə və tarif dərəcələri üzrə bölünməsinə göstərir
- Peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsü texnoloji prosesin fazalara bölünməsidir

384 Əməyin elmi təşkilinin istiqamətlərinin sayı:

- 4.0
- 6.0
- 10.0
- 9.0
- 12.0

385 Elmi-texniki tərəqqi şəraitində əmək bölgüsündə mühüm keyfiyyət dəyişiklikləri baş verir. bu proses bir sıra qanunauyğunluqlarla əlaqədardır. Onların sayı:

- 6.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 5.0

386 Əməyin təşkilinin təhlilinin ikinci mərhələsinə hansı məsələlər daxildir?

- əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi üzrə tədbirlərin hazırlanması
- əməyin təşkilinin qiymətləndirilməsi
- müəssisənin hesabat materialları
- ilkin məlumatların təhlili, analitik cədvəllərin hazırlanması və tərtib olunması
- xüsusi müşahidə nəticəsində əldə olunan materiallar

387 ƏET şurasının əsas funksiyaları:

- ƏET-nin bütün istiqamətlərinin təkmilləşdirilməsini həyata keçirmək
- iş vaxtı itkilərini aşkar etmək
- əmək bölgüsü formalarının tətbiqini həyata keçirmək
- ƏET işlərinə ümumi rəhbərlik, ƏET əsas obyektini və istiqamətini müəyyən etmək, mühüm plan və tədbirinə baxılması, işlərin daha da təkmilləşdirilməsi üçün tövsiyələrin hazırlanması
- iş yerinin təşkili ünsürlərini elmi cəhətdən əsaslandırılıb tətbiq etmək

388 Əmək bölgüsü cəhətdən bir neçə tip kompleks briqadalar mövcuddur. Onların sayı:

- 6.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 5.0

389 Müəssisədə ƏET şöbəsinin vəzifələri:

- müəssisədə iş vaxtı itkilərini aşkar edir
- müəssisədə əmək bölgüsü və kooperasiyası üzrə işləri təhlil edir
- müəssisənin bölmələri arasında müəssisə üzrə planın hazırlanmasını həyata keçirir
- müəssisənin bütün bölmələri üzrə əmək təşkilinin səviyyəsinin təhlil edilməsində və öyrənilməsində iştirak edir və ƏET işlərində bütünlükdə rəhbərliyi həyata keçirir
- müəssisədə əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasını təmin edir

390 Əmək kooperasiyasının sosial-iqtisadi mahiyyəti:

- əmək kooperasiyasının mahiyyəti istehsal prosesinin elə tərkib hissələrinə ayrılmasını nəzərdə tutur ki, onun hər biri bir fəhlə tərəfindən bir iş yerində yerinə yetirilmiş olsun

- əmək kooperasiyasının sosial-iqtisadi mahiyyəti müəssisədə istehsal işçilərinin məhsul istehsalında nə kimi rol oynadıqlarına görə bölünməsinə nəzərdə tutur
- əmək kooperasiyasının mahiyyəti müxtəlif əmək fəaliyyətlərinin keyfiyyətcə bir-birindən tədris edilməsidir
- əmək kooperasiyası müəyyən müəssisədə və ya bir-birilə əlaqədar olan müxtəlif əmək proseslərində fəaliyyət göstərən bir çox adamların birgə işləməsi formasıdır
- əmək kooperasiyası müəssisədə daha mürəkkəb işlərin sadə işlərdən ayrılmasından ibarətdir

391 ƏET-nin əmək üsulları və fəndləri istiqamətinə nələr daxildir?

- əmək bölgüsünün mövcud vəziyyətinin öyrənilməsi
- əməyin təşkili səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi
- əməyin təşkilinin təhlil edilməsi
- qabaqcıl üsul və fəndlərin öyrənilməsi və seçilməsi, səmərəli əmək üsullarının layihələndirilməsi, qabaqcıl üsullar və fəndlər üzrə işçilərin təliminin həyata keçirilməsi

392 İctimai əmək bölgüsü neçə formadan ibarətdir?

- 6.0
- 5.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0

393 Fəhlələrin peşə-ixtisas tərkibi texniki tərəqqi ilə əlaqədar olaraq dinamik, dəyişkən bir xarakter daşıyır. Özünü bir sıra formalarda təzahür etdirir. Onların sayı:

- 6.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0
- 5.0

394 Müəssisələrdə yaradıcı briqadalar dedikdə nə başa düşülür?

- yaradıcı briqadalar dedikdə, əmək bölgüsü əsasında yaradılmış briqadalar başa düşülür
- yaradıcı briqadalar dedikdə, ƏET ilə məşğul olan ən geniş və çoxcəhətli yaradıcı işçilər birliyi başa düşülür
- yaradıcı briqadalar dedikdə, məqsədli qruplar başa düşülür
- yaradıcı briqadalar dedikdə, fərdi briqadalar başa düşülür
- yaradıcı briqadalar dedikdə, fəaliyyətdə olan kompleks briqadalar başa düşülür

395 İxtisaslaşdırılmış sahələrin sexdaxili əmək kooperasiyası nə deməkdir?

- sexdaxili əmək kooperasiyası ayrıca işçi sahələri arasında olan istehsal sahəsidir
- sexdaxili əmək kooperasiyası istehsal proseslərinin bir-birilə bağlı olan, bir də sahə kollektivlərinin olmasıdır
- sexdaxili əmək kooperasiyası işçilərin bir-birilə əlaqəli əmək prosesində iştirakıdır
- sexdaxili əmək kooperasiyası istehsal sahələrində onun formalarının tətbiqindən ibarətdir
- sexdaxili əmək kooperasiyası əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası formalarının vəhdətliyindən ibarətdir

396 ƏET-nin üçüncü bölməsində hansı tədbirlər həyata keçirilir?

- əmək bölgüsü və kooperasiyası üzrə tədbirlər işlənir
- fəhlələrin hazırlanması və onların ixtisaslarının artırılması tədbirləri həyata keçirilir
- ƏET üzrə tədbirlərin layihələndirilməsi, əsaslandırılması və tətbiqi üzrə tədbirlər həyata keçirilir
- əməyin təşkilinin mövcud vəziyyəti öyrənilir
- iş yerlərinin təkmilləşdirilməsi üzrə tədbirlər işlənir

397 Əmək bölgüsü və kooperasiyasının təkmilləşdirilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

- məqsəd fəhlələrin ixtisasının artırılmasından ibarətdir

- məqsəd əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsindən ibarətdir
- məqsəd peşələrin qovuşmasını həyata keçirməkdən ibarətdir
- məqsəd əmək fəndləri və üsullarını təkmilləşdirməkdən ibarətdir
- məqsəd əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsini, avadanlıqlardan istifadə edilməsinin yaxşılaşdırılmasını təmin etməkdən ibarətdir

398 Müəssisədə bütün sənaye istehsal heyəti funksional əlamətinə görə necə qruplaşdırılır?

- texniki-tərəqqi və yeni istehsal sahələrinin meydana gəlməsi əlamətinə görə
- texnikanın inkişafı, zəhmətkeşlərin mədəni-texniki səviyyəsinin daima yüksəldilməsi
- istehsal prosesinin mərhələlərə, ayrı-ayrı əməliyyatlara və hissələrə parçalanmasını nəzərdə tutur
- istehsalın idarə edilməsi, texnik hazırlıq, təşkili əlamətinə görə
- sənaye istehsal heyəti fəhlələrə, mühəndis-texniki işçilərə, qulluqçulara, kiçik xidmət heyətinə, şagirdlərə

399 ƏET üzrə tədbirlərin maliyyələşdirilməsi mənbələri:

- yeni növ məhsullar istehsalı üçün maraqlandırma fondundan maliyyələnilir
- məhsulun maya dəyərini planından əlavə aşağı salınmasından əldə edilən qənaət hesabına maliyyələnilir
- istehsalın inkişaf fondu, dövlət bankının krediti, ictimai-mədəni tədbirlər və mənzil tikinti fondu, mərkəzləşdirilmiş kapital qoyuluşu mənbələrindən maliyyələşir
- istehsalın və əməyin təşkili üzrə tədbirlər həmkarlar təşkilatının vəsaiti hesabına maliyyələnilir
- iqtisadi yarışa görə yaradılan mükafatlandırma fondu tərəfindən maliyyələnilir

400 Müəssisədə əmək bölgüsünün fizioloji həddinin müəyyən edilməsi yolları:

- müəssisələrdə əmək bölgüsünün fizioloji həddi vaxta qənaət etməklə müəyyən edilir
- müəssisələrdə əmək bölgüsünün fizioloji həddi işçinin yorğunluq dərəcəsi ilə müəyyən edilir
- müəssisələrdə əmək bölgüsünün fizioloji həddi mövcud fəhlələrin miqdarı ilə əməliyyatın sayı arasında uyğunluq olması ilə müəyyən edilir
- müəssisələrdə əmək bölgüsünün fizioloji həddi əmək bölgüsü kooperasiyasının tətbiqi ilə müəyyən edilir
- müəssisələrdə əmək bölgüsünün fizioloji həddi əmək məhsuldarlığının artırılması ilə müəyyən edilir

401 Müəssisələrdə əmək təşkilinin əsas, müqəddəm, ilkin şərtlərinə nələr daxildir?

- əməyin normalaşdırılması
- əməyin bölgüsü, əmək kooperasiyası
- əməyin mexanikləşmə səviyyəsinin yüksəldilməsi, istehsalın texnoloji prosesinin təşkili, istehsalın ixtisaslaşması, işçilərin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- iş yerinin təşkili, iş yerinə xidmət, iş yerinin təchizatı
- fəhlələrin hazırlanması və ixtisasın artırılması

402 Texnoloji əmək bölgüsünün mahiyyəti:

- Texnoloji əmək bölgüsü işçilərin əməyin mürəkkəbli dərəcəsi üzrə bölüşdürülməsidir
- Texnoloji əmək bölgüsü bütün işin müxtəlif fəaliyyət sferalarına bölünməsidir
- Texnoloji əmək bölgüsü işçilərin peşələr üzrə bölüşdürülməsidir
- Texnoloji əmək bölgüsü müxtəlif işlərin bir fəhlə tərəfindən icra edilməsidir
- texnoloji əmək bölgüsü istehsal prosesinin mərhələlərə, fazalara, əməliyyatlara parçalanması ilə əlaqədardır

403 Xüsusi əmək bölgüsünün mahiyyəti:

- Xüsusi əmək bölgüsünün mahiyyəti müxtəlif əmək fəaliyyətlərinin keyfiyyətə bir-birindən tədris edilməsidir
- Xüsusi əmək bölgüsü müəssisədə istehsal işçilərinin məhsul istehsalında nə kimi rol oynadıqlarına görə bölünməsidir
- ictimai istehsalın ayrı-ayrı sahələrinin özlərinin yarım sahələrə bölünməsi xüsusi əmək bölgüsüdür
- Xüsusi əmək bölgüsü istehsal fazaları üzrə əmək bölgüsüdür
- Xüsusi əmək bölgüsü istehsal prosesinin ayrı-ayrı əməliyyatlara parçalanmasıdır

404 Ümumi əmək bölgüsünün mahiyyəti:



- işçilərin məhsul istehsalında nə kimi rol oynadıqlarını göstərir
- ümumi əmək bölgüsü ictimai istehsalın öz böyük sahələrinə bölünməsidir
- ümumi əmək bölgüsü mürəkkəb işlərin sadə işlərdən ayrılmasıdır
- ümumi əmək bölgüsü funksiyaların qovuşmasından ibarətdir
- ümumi əmək bölgüsü istehsal prosesinin mərhələlərə ayrılmasıdır

405 ƏET üzrə tədbirlər sistemi layihələşdirilərkən hansı amillər nəzərə alınmalıdır?

- fəhlələrin hazırlanması məsələləri nəzərə alınmalıdır
- psixoloji, estetik və sanitariya-gigiyena, iqtisadi, sosioloji amillər nəzərə alınmalıdır
- əmək şəraitinin mövcud vəziyyəti nəzərə alınmalıdır
- iş vaxtı itkilərini doğuran səbəblər nəzərə alınmalıdır
- əmək kooperasiyasının formaları nəzərə alınmalıdır

406 ƏET üzrə tədbirlər neçə müxtəlif mənbələrdən maliyyələşdirilir?

- 7.0
- 5.0
- 3.0
- 4.0
- 6.0

407 İctimai əmək bölgüsünün neçə növü fəaliyyət göstərir?

- 7.0
- 5.0
- 4.0
- 3.0
- 6.0

408 Əməyin təşkilinin təhlili mərhələlərinin sayı:

- 8.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0
- 6.0

409 Əmək təşkilinin təhlili üsullarının sayı:

- 6.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0
- 5.0

410 ƏET üzrə bütün tədbirləri hansı əlamətlərinə əsasən təsnifləşdirmək olar?

- iş yerlərinin təşkili ünsürlərinə görə
- əmək üsulu, əmək fəndi və əmək hərəkətlərinə görə
- əmək kooperasiyasının formalarına görə
- tətbiq olunma obyektinə əsasən, funksional əmək bölgüsünə görə, tətbiqi sahəsinə əsasən, tətbiqi müddətinə görə
- ƏET planının tərtibinə görə

411 Fərdi əmək bölgüsünün mahiyyəti:

- Fərdi əmək bölgüsü sənayenin hissəsi kimi ictimai-iqtisadi anlayışdır
- əqli əməyin fiziki əməkdən ayrılmasıdır
- Cəmiyyət daxilində olan əmək bölgüsüdür

- fərdi əmək bölgüsü müəssisə daxilində olan əmək bölgüsüdür
- Fərdi əmək bölgüsü istehsal sahələrinin kiçik növlərə ayrılmasıdır

412 Əməyin təşkili elminin banisi kim hesab olunur?

- K.Adametski
- mühəndis F.Kovalyov
- amerika mühəndisi F.Gilbert
- mühəndis F.Teylor
- Mühəndis Q.Emirson

413 Əməyin təşkilinin formaları:

- əməyin təşkilinin formaları iş yerinə xidmət, iş yerinin təchizatı, iş yerinin ixtisaslaşdırılmasından ibarətdir
- əməyin təşkilinin formaları əmək fəndindən, əmək üsulu və əmək hərəkətindən ibarətdir
- əməyin təşkilinin formaları əmək bölgüsündən və əmək kooperasiyasından ibarətdir
- əməyin təşkilinin formaları fərdi və kollektiv formalardan ibarətdir
- əməyin təşkili formaları fəhlələrin hazırlanması və onların ixtisasının artırılmasından ibarətdir

414 Ümumi əmək bölgüsü dedikdə nə başa düşülür?

- ümumi əmək bölgüsü dedikdə, işçilərin məhsul istehsalından nə kimi rol oynadıqları başa düşülür
- ümumi əmək bölgüsü dedikdə, peşə və funksiyaların qovuşması başa düşülür
- ümumi əmək bölgüsü dedikdə, istehsal prosesinin mərhələlərə ayrılması başa düşülür
- ümumi əmək bölgüsü dedikdə, ictimai istehsalın ayrı-ayrı sahələrə bölünməsi başa düşülür
- ümumi əmək bölgüsü dedikdə, müəssisədaxili əmək bölgüsü başa düşülür

415 ƏET-nin neçə istiqaməti fəaliyyət göstərir?

- 11.0
- 4.0
- 2.0
- 9.0
- 6.0

416 Müəssisədə əmək kooperasiyasının formalarının sayı:

- 6.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0
- 5.0

417 ƏET-nin ikinci bölməsində hansı məsələlər şərh edilir

- fiziki əməklə əqli əmək arasındakı fərqlər şərh edilir
- əmək prosesi və onun istehsal prosesi ilə əlaqəsi şərh edilir
- əməyin təşkili və ƏET əlaqəsi şərh edilir
- ƏET-nin bütün istiqamətlərinin məzmunu şərh edilir
- ƏET mahiyyəti və vəzifələri şərh edilir

418 Müəssisədə əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

- Müəssisələrdə əmək bölgüsünün formaları iş yerinin təşkili ünsürlərindən ibarətdir
- Müəssisədə əmək bölgüsünün formaları ayrı-ayrı icraçılar və briqada daxili formalardan ibarətdir
- Müəssisədə əmək bölgüsünün formaları texniki, iqtisadi və sosial formalardan ibarətdir
- müəssisədə əmək bölgüsünün formaları texnoloji proseslər, funksional, peşə-ixtisas, əməliyyat üzrə formalardan ibarətdir
- Müəssisədə əmək bölgüsünün formaları əmək fəndi, əmək üsulu, əmək hərəkətlərindən ibarətdir

419 Funksional əmək bölgüsünün mahiyyəti:

- Funksional əmək bölgüsü əmək prosesinin daha çox kiçik əməliyyatlara bölünməsidir
- istehsal prosesinin müxtəlif əməliyyatlara ayrılması və bu əməliyyatların bir və ya bir qrup fəhlə tərəfindən icrasını nəzərdə tutur
- Funksional əmək bölgüsü istehsal prosesinin mərhələlərə, fazalara, əməliyyatlara parçalanmasıdır
- funksional əmək bölgüsü sənaye istehsal işçilərinin məhsul istehsalında nə kimi rol oynadıqlarını müəyyən edir
- Funksional əmək bölgüsü işçilərin peşələr üzrə bölüşdürülməsi başa düşülür

420 ƏET laboratoriyası öz qarşısında duran vəzifələrlə əlaqədar olaraq hansı funksiyaları yerinə yetirir?

- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzrə tədbirlər həyata keçirir
- əməyin təşkilinin mövcud vəziyyətini öyrənmək
- ƏET bütün istiqamətlərinin öyrənilməsi
- əmək təşkili sahəsində metodik və tədqiqat işlərinin səviyyəsinə görə, verilən tədbirlərin elmi cəhətdən əsaslandırılması və iqtisadi cəhətdən məqsədə uyğunluğuna görə məsuliyyət daşması
- laboratoriya öz işini başqa şöbə və bölmələrlə birlikdə həyata keçirir

421 Hazırda müəssisələrdə əmək kooperasiyasının hansı formaları fəaliyyət göstərir?

- işçilərin əsas və köməkçi qruplara bölünməsi
- işçilərin işlərin növünə və əməliyyatlara görə bölünməsi
- sexarası əmək kooperasiyası, sexdaxili əmək kooperasiyası, sahədaxili əmək kooperasiyası, briqadadaxili əmək kooperasiyası
- işçilərin əmək bölgüsü formaları üzrə bölünməsi
- bölmələrarası əmək kooperasiyası

422 Əməyin təşkilinin təhlilinin dördüncü mərhələsinə hansı məsələlər daxildir?

- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzrə tədbirlər
- müşahidə nəticəsində əldə olunan materiallar
- ilkin məlumatların toplanması, təhlili
- ƏET-nin tətbiqi
- əmək bölgüsü və kooperasiyası formalarının tətbiqi

423 İş yerinin təşkilinin əsas vəzifəsi:

- iş yerinin düzgün təşkilinin əsas vəzifəsi iş yeri elementlərinin elmi cəhətdən əsaslandırılıb istehsala tətbiqindən ibarətdir
- iş yerinin düzgün təşkilinin əsas vəzifəsi fəhlələrin ixtisasının artırılmasından ibarətdir
- iş yerinin düzgün təşkilinin əsas vəzifəsi iş yerlərində əmək məhsuldarlığının artırılmasından ibarətdir
- iş yerinin düzgün təşkilinin əsas vəzifəsi hər bir iş yerində elə istehsal şəraitinin yaradılması tələb edilir ki, bu zaman fəhlənin əmək fəndləri və hərəkətləri ən məhsuldar və ən az yorucu olmasından ibarətdir
- iş yerinin düzgün təşkilinin əsas vəzifəsi əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasından ibarətdir

424 Əmək kooperasiyasının formaları:

- əmək kooperasiyasının formaları əmək fəndi, əmək üsulu, əmək hərəkətlərindən ibarətdir
- əmək kooperasiyasının formaları peşə, ixtisas, sənət formalarından ibarətdir
- əmək kooperasiyasının formaları texniki, iqtisadi, fizioloji və sosial formalardan ibarətdir
- əmək kooperasiyasının formaları sexarası, sexdaxili, ayrı-ayrı icraçılar və briqada arasında, briqada daxili formalardan ibarətdir

425 Müəssisələrdə əmək təşkilinin əsas, müqəddəm, ilkin şərtlərinə nələr daxildir?

- fəhlələrin hazırlanması və ixtisasın artırılması
- iş yerinin təşkili, iş yerinə xidmət, iş yerinin təchizatı
- əməyin bölgüsü, əmək kooperasiyası
- əməyin mexanikləşmə səviyyəsinin yüksəldilməsi, istehsalın texnoloji prosesinin təşkili, istehsalın ixtisaslaşması, işçilərin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- əməyin normalaşdırılması

426 ƏET üzrə tədbirlərin maliyyələşdirilməsi neçə mənbədən ibarətdir?

- 6.0  
 3.0  
 2.0  
 4.0  
 5.0

427 Müəssisələrdə ƏET üzrə tədbirlər sistemi layihələşdirilərkən nə kimi tədbirlər görülməlidir?

- səmərəli əmək fəndləri və üsulları tətbiq edilməlidir  
 əmək bölgüsü növlərinin tətbiqi həyata keçirilməlidir  
 müəssisədə əmək təşkilinin ünsürləri həyata keçirilməlidir  
 müəssisədə psixoloji, estetik və sanitariya-gigiyena, iqtisadi, sosioloji tədbirlər həyata keçirilməlidir  
 iş vaxtından səmərəli istifadə nəzərə alınmalıdır

428 Müəssisələrdə əmək bölgüsü əsasən hansı vəzifələri həll etməlidir?

- Müəssisələrdə əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası formalarının təkmilləşdirilməsini həyata keçirməkdən ibarətdir  
 müəssisələrdə ixtisaslı fəhlə kadrların hazırlanmasını həyata keçirməkdən  
 müəssisələrdə əmək kooperasiyasının formalarının tətbiqinə şərait yaratmaq  
 canlı əməkdən istifadənin səmərəsinin daima artmasını təmin etməkdən, işçiləri hərtərəfli inkişaf etdirməkdən, işçilərin peşə biliyini və ustalığını artırmaqdan  
 Müəssisələrdə iş yerinə xidmətin həyata keçirilməsindən ibarətdir

429 ƏET-nin üçüncü bölməsində hansı məsələlər şərh edilir?

- fəhlələrin hazırlanması və ixtisaslarının artırılması məsələləri şərh edilir  
 ƏET-nin əsas istiqamətləri şərh edilir  
 əməyin təşkili və ƏET-nin əlaqəsi şərh edilir  
 ƏET üzrə tədbirlərin layihələşdirilməsi, əsaslandırılması və tətbiqi məsələləri şərh edilir  
 əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması məsələləri şərh edilir

430 Müəssisələrdə peşə-ixtisas və yaxud işin mürəkkəbliyinə görə əmək bölgüsü nədən ibarətdir?

- peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsü əmək kooperasiyası formalarının istehsal tətbiqindən ibarətdir  
 peşə-ixtisas və yaxud işin mürəkkəbliyinə görə əmək bölgüsü fəhlələrin peşələr üzrə bölünməsinə ibarətdir  
 peşə-ixtisas əmək bölgüsü məhsul istehsalı prosesinin elə tərkib hissələrinə ayrılması nəzərdə tutulur ki, onun hər biri ayrıca bir fəhlə tərəfindən yerinə yetirilmiş olsun  
 peşə-ixtisas və yaxud işin mürəkkəbliyinə görə əmək bölgüsü daha mürəkkəb işlərin sadə işlərdən ayrılmasından ibarət olub, özünü fəhlələrin peşə və tarif dərəcələri üzrə bölünməsinə göstərir  
 peşə-ixtisas üzrə əmək bölgüsü fəhlələrin ixtisasındakı dəyişikliklərdən ibarətdir

431 ƏET üzrə bütün tədbirləri hansı əlamətinə görə təsnifləşdirilir?

- peşə və ixtisas üzrə əmək bölgüsünə görə  
 əmək təşkilinin vəziyyətinin qiymətləndirilməsinə görə  
 əməliyyat üzrə əmək bölgüsünə görə  
 tətbiq olunma obyektinə əsasən, funksional əmək bölgüsünə əsasən, müəssisənin quruluşuna müvafiq, tətbiqi sahəsinə əsasən  
 tədbirlərin planlaşdırılması üçün ilk məlumatların əldə edilməsi əsasında

432 ƏET üzrə xüsusi şöbə və laboratoriya hansı işçilər əsasında yaradılır?

- təhlükəsizlik üzrə mühəndislər, energetiklər  
 fəhlələr, briqadirlər  
 nəzarətçilər, mühəndislər, mühafizəçilər  
 iqtisadçı mühəndislər, mühəndis texnoloqlar, sosioloqlar, fizioloqlar, həkimlər, normalaşdırıcılar, texnik-laborantlar, estetika üzrə mütəxəssislər

- kadrlar seçilib yerləşdirilməsi ilə məşğul olanlar

433 Əməyin təşkilinin təhlilinin üçüncü mərhələsinə hansı məsələlər daxildir?

- əməyin təşkili vəziyyətinin qiymətləndirilməsi  
 avadanlıqların vaxtından, gücündən istifadə  
 əməyin təşkilinin səviyyəsini səciyyələndirən məlumatların toplanması  
 əldə olunan məlumatların ümumiləşdirilməsi, təhlilin nəticəsinə görə təkliflər irəli sürülməsi  
 müqayisəli cədvəllərin tərtibi

434 İctimai əməyin təşkili ünsürlərinə nələr aiddir?

- əməyin reduksiyası və əməyin keyfiyyəti  
 əməyin kəmiyyəti və keyfiyyəti  
 əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası  
 əməyin xarakteri və məzmunu  
 əməyin mürəkkəbliyi və intensivliyi

435 Müəssisədə əməyin elmi təşkilinin vəzifələri:

- elmi, təşkilati və psixi  
 fiziki, texniki və elmi  
 sosial, təşkilati və texniki  
 iqtisadi, psixofizioloji və sosial  
 psixoloji, ekoloji və fizioloji

436 Müəssisədaxili əmək bölgüsünə aid deyil:

- əməliyyat  
 texnoloji  
 funksional  
 iqtisadi  
 peşə-ixtisas

437 Müəssisədə əmək kooperasiyası formasına aid deyil:

- briqadadaxili əmək kooperasiyası  
 ixtisaslaşmış sahələrin səxdaxili kooperasiyası  
 ixtisaslaşmış sexlərin sexlərarası kooperasiyası  
 müəssisələr arası kooperasiya  
 ixtisaslaşmış briqadaların sahədaxili əmək kooperasiyası

438 Müəssisədə əmək bölgüsünün növlərinə aid deyil:

- peşə-ixtisas  
 texnoloji  
 funksional  
 təşkilati-texniki  
 əməliyyat

439 Əməyin təşkili nəyin tərkib hissəsidir?

- əmək şəraitinin və əməyin mühafizəsinin  
 əmək prosesinin səmərəliliyinin  
 texniki-təşkilati prosesin  
 istehsalın təşkilinin  
 texnoloji proseslərin təşkilinin

440 Əmək üsulu nədir?

- Mürəkkəb əməliyyatların həyata keçirilmə üsuludur
- Sinxron əməliyyatların həyata keçirilmə üsuludur
- İstehsal əməliyyatlarının həyata keçirilmə üsuludur
- əmək əməliyyatlarının həyata keçirilmə üsuludur
- Sadə əməliyyatların həyata keçirilmə üsuludur

441 Əmək prosesi dedikdə nə başa düşülür:

- istehsal fəaliyyətinin təzahür forması
- istehsal prosesinin əsası
- istehsal prosesinin məcmusu
- əmək fəaliyyətinin məcmusu
- əmək sərfinin təşkili

442 Əmək normalarına aid deyil:

- idarəetmə norması.
- xidmət norması.
- hasilat norması.
- texniki normalar.
- say norması

443 Əmək intizamı nədir:

- əmək fəaliyyətinin stimullaşdırılmasıdır
- İşçilərin qarşılıqlı münasibətləridir
- İşçinin əmək prosesində fəallığıdır
- işçinin əmək fəaliyyətinə münasibətinin təzahür formasıdır
- əmək fəaliyyətində fəallıq prosesidir

444 Əmək bölgüsü və kooperasiya prosesinə təsir edən başlıca amil:

- erqonomika.
- sənaye inqilabı.
- informasiya texnologiyaları.
- elmi-texniki tərəqqi.
- insan –maşın sistemi.

445 Əmək bölgüsü nəyi ifadə edir:

- əmək fəndlərinin təcrid edilməsini, əmək üsullarının yeniləşməsini
- işçilərin təhsillənməsini, əmək fəndlərinin yeniləşməsini
- kadrların yerləşməsini, istehsalın təmərküzləşməsini
- əmək növlərinin təcrid edilməsini, işçilərin ixtisaslaşdırılmasını
- iş yerlərinin ixtisaslaşmasını, kadrların yerləşməsini

446 ƏET nəyi əks etdirir?

- əmək prosesinin üsulunu
- əməyin bölgüsü və kooperasiyasını
- əməyin nəhsuldar qüvvəsini
- əməyin təşkilinin yüksək mərhələsini
- əmək vasitələrin cəmini

447 ƏET istiqamətlərinə aid deyil:

- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması
- istehsalın həcmının müəyyən olunması
- əmək və istirahət rejiminin səmərəliləşdirilməsi

- kadrların hazırlığı və istehsalat təlimi
- əmək üsulları və fəndlərinin səmərəlilişdirilməsi

## 448 Normalaşdırılmış tapşırıq dedikdə nə başa düşülür?

- iş yerinin istehsal imkanını aşkar etmək şərtilə konkret avadanlığa, iş yerinə, əsas fəhlələrə və s. xidməti həyata keçirmək üçün tələb olunan işçilərin normativ üzrə sayı nəzərdə tutulur.
- qabaqcıl əmək üsullarının tətbiqi və iş yerinin istehsal imkanı tam nəzərə alınmaqla bir və ya bir qrup işçinin vaxt vahidi ərzində istehsal etdiyi məhsulun miqdarı başa düşülür
- iş yerinin tam istehsal imkanını və qabaqcıl təcrübəni nəzərə almaqla iş vahidinin icrasına sərf olunan vaxt başa düşülür
- bir və ya bir qrup işçi tərəfindən əməyin normalaşdırılması üsulları vasitəsilə hesablanmış işin həcmnin yerinə yetirilməsi başa düşülür.
- bir və ya bir qrup fəhlə tərəfindən xidmət göstərilən avadanlıq növünün, işçilərin, iş yerlərinin və istehsal sahəsi vahidinin həcmi başa düşülür.

## 449 Say norması dedikdə nə başa düşülür?

- bir və ya bir qrup işçi tərəfindən əməyin normalaşdırılması üsulları vasitəsilə hesablanmış işin həcmnin yerinə yetirilməsi başa düşülür.
- qabaqcıl əmək üsullarının tətbiqi və iş yerinin istehsal imkanı tam nəzərə alınmaqla bir və ya bir qrup işçinin vaxt vahidi ərzində istehsal etdiyi məhsulun miqdarı başa düşülür
- iş yerinin tam istehsal imkanını və qabaqcıl təcrübəni nəzərə almaqla iş vahidinin icrasına sərf olunan vaxt başa düşülür
- iş yerinin istehsal imkanını aşkar etmək şərtilə konkret avadanlığa, iş yerinə, əsas fəhlələrə və s. xidməti həyata keçirmək üçün tələb olunan işçilərin normativ üzrə sayı nəzərdə tutulur.
- bir və ya bir qrup fəhlə tərəfindən xidmət göstərilən avadanlıq növünün, işçilərin, iş yerlərinin və istehsal sahəsi vahidinin həcmi başa düşülür.

## 450 İstehsal norması dedikdə nə başa düşülür?

- bir və ya bir qrup işçi tərəfindən əməyin normalaşdırılması üsulları vasitəsilə hesablanmış işin həcmnin yerinə yetirilməsi başa düşülür.
- bir və ya bir qrup fəhlə tərəfindən xidmət göstərilən avadanlıq növünün, işçilərin, iş yerlərinin və istehsal sahəsi vahidinin həcmi başa düşülür.
- iş yerinin tam istehsal imkanını və qabaqcıl təcrübəni nəzərə almaqla iş vahidinin icrasına sərf olunan vaxt başa düşülür
- qabaqcıl əmək üsullarının tətbiqi və iş yerinin istehsal imkanı tam nəzərə alınmaqla bir və ya bir qrup işçinin vaxt vahidi ərzində istehsal etdiyi məhsulun miqdarı başa düşülür
- iş yerinin istehsal imkanını aşkar etmək şərtilə konkret avadanlığa, iş yerinə, əsas fəhlələrə və s. xidməti həyata keçirmək üçün tələb olunan işçilərin normativ üzrə sayı nəzərdə tutulur.

## 451 Xidmət norması dedikdə nə başa düşülür?

- bir və ya bir qrup işçi tərəfindən əməyin normalaşdırılması üsulları vasitəsilə hesablanmış işin həcmnin yerinə yetirilməsi başa düşülür.
- qabaqcıl əmək üsullarının tətbiqi və iş yerinin istehsal imkanı tam nəzərə alınmaqla bir və ya bir qrup işçinin vaxt vahidi ərzində istehsal etdiyi məhsulun miqdarı başa düşülür
- iş yerinin tam istehsal imkanını və qabaqcıl təcrübəni nəzərə almaqla iş vahidinin icrasına sərf olunan vaxt başa düşülür
- bir və ya bir qrup fəhlə tərəfindən xidmət göstərilən avadanlıq növünün, işçilərin, iş yerlərinin və istehsal sahəsi vahidinin həcmi başa düşülür.
- iş yerinin istehsal imkanını aşkar etmək şərtilə konkret avadanlığa, iş yerinə, əsas fəhlələrə və s. xidməti həyata keçirmək üçün tələb olunan işçilərin normativ üzrə sayı nəzərdə tutulur.

## 452 Vaxt norması dedikdə nə başa düşülür?

- bir və ya bir qrup işçi tərəfindən əməyin normalaşdırılması üsulları vasitəsilə hesablanmış işin həcmnin yerinə yetirilməsi başa düşülür.
- bir və ya bir qrup fəhlə tərəfindən xidmət göstərilən avadanlıq növünün, işçilərin, iş yerlərinin və istehsal sahəsi vahidinin həcmi başa düşülür.
- qabaqcıl əmək üsullarının tətbiqi və iş yerinin istehsal imkanı tam nəzərə alınmaqla bir və ya bir qrup işçinin vaxt vahidi ərzində istehsal etdiyi məhsulun miqdarı başa düşülür

- iş yerinin tam istehsal imkanını və qabaqcıl təcrübəni nəzərə almaqla iş vahidinin icrasına sərf olunan vaxt başa düşülür
- iş yerinin istehsal imkanını aşkar etmək şərtilə konkret avadanlığa, iş yerinə, əsas fəhlələrə və s. xidməti həyata keçirmək üçün tələb olunan işçilərin normativ üzrə sayı nəzərdə tutulur.

453 Təyinatına görə müəssisələrdə aşağıdakı əmək normalarından istifadə olunur:

- normalaşdırılmış tapşırıq
- istehsal norması
- vaxt norması
- hamısı
- say norması

454 Müəssisələrdə əməyin normalaşdırılmasının tətbiqinin mühümlüyünün əsas səbəblərindən biri:

- avadanlıqların nasaz olması;
- iş vaxtı sərfi;
- istehsal xərclərinin yüksəlməsinə təsir göstərməsi;
- əmək məhsuldarlığının və müəssisənin rəqabətə davam gətirmə qabiliyyətinin yüksəldilməsinə təsir göstərməsi;
- əmək məsrəfləri;

455 Əməyin elmi təşkilinin əsas funksiyaları hansılardır?

- Psixofizioloji, iqtisadi, mənəvi
- Sosial, mənəvi, iqtisadi
- İqtisadi, texniki, sosial
- İqtisadi, sosioloji, psixofizioloji
- İqtisadi, etik, psixoloji

456 İstehsalı idarəetmənin Teylor tərəfindən təklif olunan elmi prinsipləri hansılardır?

- iş vaxtı itkilərini aşkar etmək
- fəhlələrin hazırlanması və ixtisasın artırılması
- müəssisədə dar ixtisaslaşmanın həddindən artıq dar ixtisaslaşmanın nəticələrinin aradan qaldırılması
- işin köhnə fəndlərlə yerinə yetirilməsi təcrübəsinin yeni üsul və qaydalarla əvəz edilməsi, fəhlələrin seçilməsi, onların yeni iş fəndləri ilə öyrədilməsi, hazırlıq işlərinin icradan ayrılması
- iş yerlərinə xidmətin həyata keçirilməsi

457 Müəssisədə əməyin düzgün təşkili dedikdə nə başa düşülür?

- əməyin düzgün təşkili dedikdə, fəhlə kadrların ixtisaslarının artırılması başa düşülür
- əməyin düzgün təşkili dedikdə, əmək bölgüsünün təkmilləşdirilməsi başa düşülür
- əməyin düzgün təşkili dedikdə, əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması başa düşülür
- əməyin düzgün təşkili dedikdə, iş qüvvəsindən səmərəli istifadə və az əmək sərfi ilə daha çox məhsul istehsal etmək vəzifəsi başa düşülür
- əməyin düzgün təşkili dedikdə, əmək kooperasiyası formalarının təkmilləşdirilməsi başa düşülür

458 Əməyin təşkilinin mahiyyəti:

- əməyin təşkili əmək intizamının möhkəmləndirilməsindən ibarətdir
- əməyin təşkili kompleks texniki-təşkilati tədbirlər sistemidir
- əməyin təşkilin əmək məhsuldarlığının əsasıdır
- əməyin təşkili iş qüvvəsindən səmərəli istifadə və az əmək sərfi ilə daha çox məhsul istehsal edilməsi başa düşülür
- əməyin təşkili iş yerlərinin təkmilləşdirilməsindən ibarətdir

459 Əməyin təşkilinin psixofizioloji vəzifəsi:

- əməyin təşkilinin psixofizioloji vəzifəsi canlı əməkdən səmərəli istifadə etməklə əmək məhsuldarlığını artırmaqdan ibarətdir
- əməyin təşkilinin psixofizioloji vəzifəsi işçilərin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsindən ibarətdir



- əməyin təşkilinin psixofizioloji vəzifəsi ƏET tətbiqi nəticəsində əmək məhsuldarlığını yüksəltməkdən ibarətdir
- əməyin təşkilinin psixofizioloji vəzifəsi daha əlverişli əmək şəraitinin yaradılmasını, əməyin cazibədar və məzmunlu olmasını, işçilərin sağlamlığının qorunmasını təmin etməkdən ibarətdir
- əməyin təşkilinin psixofizioloji vəzifəsi işçilərin əmək prosesində hərtərəfli inkişafını təmin etməkdən ibarətdir

460 Əməyin təşkilinin əməli tətbiqi ilk dəfə hansı alim tərəfindən həyata keçirilmişdir?

- Q.Emirson tərəfindən
- K.Adametski tərəfindən
- A.Fayol tərəfindən
- F.Gilbert tərəfindən
- F.Teylor tərəfindən

461 İstehsalı idarəetmənin Teylor tərəfindən təklif olunan elmi prinsiplərinin sayı:

- 6.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 5.0

462 Əməyin təşkilinin mahiyyəti:

- əməyin təşkili əmək intizamının möhkəmləndirilməsindən ibarətdir
- əməyin təşkili kompleks texniki-təşkilati tədbirlər sistemidir
- əməyin təşkilin əmək məhsuldarlığının əsasıdır
- əməyin təşkili iş qüvvəsindən səmərəli istifadə və az əmək sərfi ilə daha çox məhsul istehsal edilməsi başa düşülür
- əməyin təşkili iş yerlərinin təkmilləşdirilməsindən ibarətdir

463 ƏET üzrə ikinci ümumittifaq konfransı neçənci ildə və hansı şəhərdə keçirilmişdir?

- 1934-cü ildə Daşkənd şəhərində
- 1930-cu ildə Xarkov şəhərində
- 1920-ci ildə Kiyev şəhərində
- 1924-cü ildə Moskva şəhərində
- 1931-ci ildə Bakı şəhərində

464 Müəssisələrdə əməyin təşkili dedikdə nə başa düşülür?

- əməyin təşkili kompleks texniki-təşkilati tədbirlərdən ibarətdir
- əməyin təşkili dedikdə, iş yerlərinin təkmilləşdirilməsi başa düşülür
- əməyin təşkili dedikdə, əmək intizamının yaxşılaşdırılması başa düşülür
- əməyin təşkili dedikdə, iş qüvvəsindən səmərəli istifadə və az əmək sərfi ilə daha çox məhsul edilməsi başa düşülür
- əməyin təşkili əmək məhsuldarlığının artırılmasından ibarətdir

465 Əmək təşkilinin əsas prinsiplərinə nələr daxildir?

- əmək proseslərinin təşkil olunması
- iş yerlərinin təşkili
- mütərəqqi əmək üsulları və fəndlərinin tətbiqi
- işçilərin həyat səviyyəsinin ardıcıl olaraq yaxşılaşmasının təmin edilməsi, əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması, işçilərin yaradıcı təşəbbüsünün inkişaf etdirilməsi, şəxsi və kollektiv maddi maraq prinsipinin möhkəmləndirilməsi
- əməyin mühafizəsi və texniki təhlükəsizlik üzrə tədbirlər

466 Əməyin təşkilinin əsas vəzifələri:

- əməyin təşkilinin vəzifəsi əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsidir
- əməyin təşkilinin vəzifəsi əmək intizamının möhkəmləndirilməsidir

- əməyin təşkilinin vəzifəsi əmək məhsuldarlığının artırılmasıdır
- əməyin təşkilinin əsas vəzifəsi iqtisadi, psixofizioloji, sosioloji vəzifələrdir
- əməyin təşkilinin vəzifəsi iş vaxtından istifadənin yaxşılaşdırılmasıdır

467 Əməyin elmi təşkili dedikdə nə başa düşülür?

- ƏET dedikdə müəssisədə iş yerlərinin yaxşılaşdırılması başa düşülür
- ƏET dedikdə əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi başa düşülür
- ƏET dedikdə istehsalın səmərəliliyi başa düşülür
- ƏET dedikdə elm və texnikanın yeni nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi nəticəsində əmək məhsuldarlığının artırılması başa düşülür
- ƏET dedikdə peşə və funksiyaların qovuşması başa düşülür

468 Əməyin təşkilinin kapitalistcəsinə təkmilləşdirilməsində Amerika mühəndisi F.Gilbertin nə kimi rolu olmuşdur?

- F.Gilbert psixoloji amillərin əmək məhsuldarlığına həlledici təsirini göstərir
- F.Gilbert ən yüksək məhsuldarlığa nail olunması üçün 10 prinsip göstərmişdir
- F.Gilbert ayrı-ayrı icraçının əməyinin səmərəli təşkili sahəsində tədqiqat aparmışdır
- F.Gilbert ayrı-ayrı işlərin icrasının ən yaxşı üsulunu hazırlamış və həmin üsulun zəruri şərtlərini göstərmişdir
- F.Gilbert əməyin təşkili sahəsində tutarlı məsləhətlər vermişdir

469 Əməyin təşkili haqqında elmin banisi kim hesab olunur?

- K.Adametski
- F.Kovalyov
- F.Gilbert
- F.Teylor
- Q.Emirson

470 ƏET-nin birinci bölməsində hansı məsələlər şərh edilir?

- iş vaxtı itkilərinin aradan qaldırılması məsələləri şərh edilir
- əmək kooperasiyasının formaları şərh edilir
- əmək bölgüsünün növlərinin tətbiqi şərh edilir
- ƏET-nin mahiyyəti və onun istehsal prosesindəki yeri şərh edilir
- əməyin normalaşdırılması məsələləri şərh edilir

471 Sənayedə ƏET üsullarının tətbiq edilməsinin ilk banisi kim olmuşdur?

- F.Kovalyov
- Q.Emerson
- A.Qastev
- F.Teylor
- Q.Emerson

472 Əməyin təşkili nəyin tərkib hissəsidir?

- əmək kooperasiyasının
- sexlərdə əmək bölgüsünün
- müəssisədə iş yerlərinə xidmətin
- müəssisədə istehsal prosesinin
- kollektivdaxili birliyin

473 Əməyin təşkilinin məqsədi:

- əməyin təşkilinin məqsədi az əmək sərfi ilə daha çox məhsul istehsalından, işçinin hərtərəfli inkişafı üçün şərait yaratmaqdan ibarətdir
- kollektivin sabitliyini qorumaqdır
- işçilərin yaradıcı təşəbbüsü üçün şərait yaratmaqdır

- əməyin təşkilinin məqsədi kadrların müəssisədə yerləşdirilməsindən ibarətdir  
 əmək intizamının möhkəmləndirilməsidir

474 Əməyin elmi təşkilinin tətbiqində hansı alimin xüsusi xidməti vardır?

- S.Kuznets  
 Fillips  
 F.Engels  
 F.Teylor  
 Valras

475 Əməyin təşkilinin neçə forması mövcuddur?

- 6.0  
 4.0  
 3.0  
 2.0  
 5.0

476 Mühəndis Kovalyovun iş metodunun mahiyyəti:

- əmək təşkilinin mövcud vəziyyətini təhlil etməkdən ibarətdir  
 iş yerlərinə xidmətin təkmilləşdirilməsindən ibarətdir  
 işçilərin mədəni-texniki səviyyələrinin yüksəldilməsindən ibarətdir  
 qabaqcıl fəhlələrin işlətdiyi daha səmərəli əmək fəndlərinin seçilməsi, onların daha da təkmilləşdirilməsi və sonra kütləvi surətdə tətbiqindən ibarətdir  
 əmək bölgüsü növlərinin tətbiqindən ibarətdir

477 İstehsalın idarə edilməsinin elmi prinsipləri ilk dəfə kim tərəfindən təklif olunmuşdur?

- A.Maslou  
 E.Dürkgeym  
 O.Kont  
 F.Teylor  
 Z.Fred

478 Əməyin elmi təşkilinin mahiyyəti nədir?

- istehsal tapşırığını birgə yerinə yetirən, əməyin nəticəsi üzrə kollektiv məsuliyyət daşıyan, müxtəlif peşədən olan fəhlələrin birliyi nəzərdə tutulur  
 işçilərin əməyinin məzmununun müəyyən edilməsidir  
 istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsidir  
 elm və texnikanın, qabaqcıl təcrübənin, yeni nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi nəticəsində əmək məhsuldarlığını artırmaqdan ibarətdir  
 peşə və funksiyaların qovuşmasıdır

479 Əməyin elmi təşkilinin sosioloji vəzifəsi nədən ibarətdir?

- işçilərin sağlamlığının qorunmasından  
 canlı əməkdən səmərəli istifadə etməklə əmək məhsuldarlığını yüksəltməkdən  
 texniki vasitələrdən istifadənin optimallaşdırılmasından  
 işçilərin əmək prosesində hərtərəfli inkişafının təmin olunmasından, onların mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsindən  
 iş qabiliyyətinin artmasını təmin etməkdən

480 Müəssisədə əmək kooperasiyasının rolu nədən ibarətdir?

- istehsalatda kadrların yerləşdirilməsindən  
 əsas işçilərin işlərinin növünə və əməliyyatlara görə bölünməsindən  
 işçilərin əsas və köməkçi qruplara bölünməsindən

- ayrı-ayrı işçilərin və ya işçi qruplarının fəaliyyətləri arasında ən yaxşı uzlaşmanı təmin etməkdən
- işçilərin əsas funksiyalarının yerinə yetirilməsinə görə məşğul olmasından

481 Müəssisələrdə əməyin təşkilinə hansı məsələlər daxildir?

- texnika və istehsalın təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- istehsalın texnoloji prosesinin təşkili
- əməyin mexanikləşmə səviyyəsinin yüksəlməsi
- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası, əmək proseslərinin təşkil olunması, əməyin mühafizəsi, əmək intizamının möhkəmlənməsi, işçilərin mədəni-texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi, əmək üsulları və fəndləri, iş yerinin təşkili
- istehsalın idarəedilməsinin təkmilləşdirilməsi

482 Əməyin elmi təşkilinin iqtisadi vəzifəsi nədən ibarətdir?

- istehsalın texniki avadanlıqla təmin olunmasını
- istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsini
- peşələrin qovuşması və bu əsasda işçilərin əmək yükünün artırılmasını
- ƏET-nin tətbiqi nəticəsində canlı əməkdən və maddi vəsaitlərdən daha səmərəli istifadə etməklə əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsini
- işçilərin asudə vaxtının optimallaşdırılmasını

483 Müəssisədə ƏET tətbiqi nəyi nəzərdə tutur?

- iş vaxtı itkilərinin aşkar edilməsi başa düşülür
- xammaldan qənaətlə istifadəni
- əmək bazarında tələb və təklifin nisbətini
- qabaqcıl təcrübənin yeni nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi nəticəsində əmək məhsuldarlığının artırılmasını
- istehsal prosesində fondverimin artırılmasını

484 ƏET-nin elmi-nəzəri əsaslarının işlənilməsində hansı alim iştirak etməmişdir?

- F.Teylor
- Q.Emirson
- F.Gilbert
- Z.Freyd
- A. Fayol

485 Müəssisədə əməyin elmi təşkilinin neçə vəzifəsi mövcuddur?

- 6.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 5.0

486 Əməkhaqqının dövlət tənzimlənməsinə nə aiddir?

- istehsal amilləri arasında gəlirlərin bölüşdürülməsi
- dövlət tərəfindən minimum əməkhaqqı səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- planlı-bölgü sisteminin yaradılması
- mənfəət vergisinin dərəcələrinin müəyyən edilməsi
- sosial tərəfdaşlıq sistemində iştirak

487 İnsanların istehlak səviyyəsini daha obyektiv şəkildə nə xarakterizə edir?

- minimum gəlir
- real gəlir
- sərəncamında olan gəlir
- nominal gəlir
- milli gəlir

488 Əlavə əməkhaqqına aid deyil:

- faktiki işlənmiş vaxta görə ödənilən əməkhaqqı
- süd verən anaların işdəki fasilələrin ödənilməsi
- dövlət və ictimai vəzifələrinin yerinə yetirilməsi vaxtının ödənişi
- məzuniyyətlə bağlı ödəniş
- işdən azad olunması ilə bağlı müavinət

489 Əlavə əmək haqqına aid deyil:

- əlavə işlərə görə ödənilən pul vəsaiti
- işdə reqlamentləşdirilmiş və məcburi fasilələrə görə ödəmələr
- işəməz əlavə qazanc
- işəməz əmək haqqı
- birdəfəlik mükafatlar

490 İşçi qüvvəsinin qiymətinə təsir edən amillərə daxil deyil:

- həmkarlar ittifaqı təşkilatın fəaliyyəti
- əmək bazarında alıcıların və satıcıların mövqeyi
- işçilərin yaş-cins tərkibi
- işçilərin əməyinin mürəkkəbliyi dərəcəsi
- işsizlik səviyyəsi

491 İşçi qüvvəsinin qiyməti hansı iki tərəfin qarşılıqlı əlaqənin əsasında yaranır?

- işəgötürən və təhsil müəssisə
- müzdlü işçi və məşğulluq xidməti
- işəgötürən və məşğulluq xidməti
- işəgötürən və müzdlü işçi
- müzdlü işçi və ixtisasartırma təşkilatı

492 Sosial transfertlərə aid edilir:

- Mükafat
- Sahibkarlıq gəliri
- Əmək haqqı
- Təqaüd
- Qonorar

493 İşçinin əmək fəaliyyəti üzrə gəlirlərinə aid deyil:

- mükafat
- əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirilməsi dövründə ödənişlər
- əmək haqqı
- müxtəlif lotereyalar üzrə uduşlar
- müəssisənin əmlakına əmanətlər, səhmlər üzrə gəlirlər

494 Əmək haqqının tənzimlənmə səviyyəsinə daxil deyil:

- müəssisə
- bələdiyyə
- region
- dövlət
- sahə

495 Əmək haqqının formalaşdırılmasına təsir edən əsas qeyri-bazar amillərinə aiddir:

- əmək haqqının rəqabət əsasında tənzimlənməsi

- əmək haqqının təklif və tələb əsasında tənzimlənməsi
- əmək haqqının dövlət tənzimlənməsi
- əmək haqqının bazar tənzimlənməsi
- əmək haqqının dəyər qanunu əsasında tənzimlənməsi

496 Əmək haqqının tənzimlənməsinin növlərinə aiddir:

- rəqabət, maliyyə, vergi
- strateji, taktiki, operativ
- inhisar, plan, indekativ
- dövlət, bazar, həmkarlar ittifaqları
- inzibati, bazar, plana uyğun

497 Əmək haqqının strukturuna daxil deyil:

- maddi yardım
- əlavələr və kompensasiyalar
- stimullaşdırıcı əlavələr
- əmək haqqının tarifi hissəsi
- mükafatlar

498 Minimum əməkhaqqının məbləği nə ilə müəyyən olunur?

- dövlət başçısının fərmanı ilə
- muzzdlu işçinin arzusu ilə
- müəssisənin rəhbərliyinin qərarı ilə
- sahibkarın təşəbbüsü ilə
- həmkarlar ittifaqının göstərişi ilə

499 Əməkhaqqı dedikdə muzzdlu işçinin aşağıdakı yolla əldə olunan gəlir başa düşülür:

- əmlakın icarəyə verilməsi
- mənfəətdə iştirak
- şəxsi biznesindən
- öz işçi qüvvəsinin satışı
- şəxsi yardımçı təsərrüfatı məhsullarının satışı

500 Gəlirlərin dövlət tənzimlənməsinin əsas istiqamətlərinə daxil edilmir:

- sahibkarlıq gəlirin müəyyən edilməsi
- Vahid tarif-ixtisas sorğu kitabçaları
- Vahid tarif sisteminin müəyyən olunması
- minimum əməkhaqqının təsdiq edilməsi
- minimum pensiya məbləğinin təsdiq edilməsi

501 Əmək haqqının əsas funksiyalarına aid deyil:

- alıcı qabiliyyətinin formalaşdırılması
- mövqe
- stimullaşdırma
- təkrar istehsal
- nəzarət

502 Əhalinin real gəlirlərin səviyyəsinə ilk növbədə nə təsir göstərir?

- bayram günlərin sayı
- aksizlər
- kömrük kvotaları
- istehlak qiymətlərin səviyyəsi

- asudə vaxtın həcmi

503 İnkişaf etmiş ölkələrdə iş qüvvəsinin dəyəri əsasən hansı səviyyədə müəyyən edilir?

- sosial  
 orta  
 yuxarı  
 aşağı  
 fiziki

504 Əmək haqqının strukturuna nə daxil deyil?

- işəməzd və vaxtaməzd əlavələr  
 əlavələr və kompensasiyalar  
 nədbavkalar (stimullaşdırıcı əlavə)  
 əmək haqqının tarif hissəsi  
 mükafatlar

505 Əmək haqqı bazar iqtisadiyyatı şəraitində nəyi əks etdirir?

- istehlak edilmiş xidmətlərin dəyəri  
 istehlak edilmiş məhsulların dəyərini  
 istehsal edilmiş məhsulların dəyərini  
 iş qüvvəsi dəyəri və qiymətinin çevrilmiş formasını  
 hazır məhsulların dəyərini

506 Respublikamızda nominal və real əmək haqqı necə əlaqəlidir?

- nominal əmək haqqı real əmək haqqından nisbətən çoxdur  
 nominal əmək haqqı real əmək haqqının 50%-ni təşkil edir  
 nominal əmək haqqı real əmək haqqına bərabərdir  
 real əmək haqqı nominal əmək haqqından çoxdur  
 real əmək haqqı nominal əmək haqqının 50%-ni təşkil edir

507 İş qüvvəsinin qiymətinin dəyərdən kənarlaşmasına səbəb olan amillərə aid deyil:

- istehsalın rentabelliyi  
 məhsulun istehlak dəyəri  
 ictimai tələbat  
 iş qüvvəsinə tələb və təklif  
 işçi qüvvəsinin keyfiyyəti

508 Hansı ölkələrdə işçi qüvvəsinin orta dəyəri daha yüksəkdir?

- Şimali Avropa ölkələrində  
 Afrika ölkələrində  
 İqtisad cəhətdən inkişaf etmiş ölkələrdə  
 İqtisad cəhətdən zəif inkişaf etmiş ölkələrdə  
 Asiya ölkələrində

509 Əmək haqqının tənzimlənməsinin növlərinə aiddir:

- rəqabət, maliyyə, vergi.  
 dövlət, bazar, həmkarlar ittifaqları  
 inhisar, plan, indekativ.  
 strateji, taktiki, operativ.  
 inzibati, bazar, plana uyğun

510 Əmək haqqının əsas funksiyalarına aid deyil:

- təkrar istehsal
- təşkil etmə
- tənzimləmə
- stimullaşdırma
- mövqe

511 Əmək haqqının əsas funksiyalarına aiddir:

- idarəetmə, məvqe, qiymətləndirmə, uçot
- təkrar istehsal, idarəetmə, stimullaşdırma, tənzimləmə, mövqe
- planlaşdırma, idarəetmə, stimullaşdırma
- qiymətləndirmə, stimullaşdırma, tənzimləmə
- uçot, qiymətləndirmə, təkrar istehsal

512 Respublikada real əmək haqqı nominal əmək haqqının hansı hissəsini təşkil edir?

- 0.75
- 0.9
- 0.5
- 0.6
- 0.4

513 Əmək haqqı işçilərin maddi və mənəvi rifahlara olan tələbatının ödənilməsi ilə bağlı onların hansı qabiliyyətini artırır?

- yaradıcılıq imkanlarını
- alıcılıq imkanlarını
- fiziki sağlamlığını
- mənəvi dəyərlərini
- zehni qüvvəsini

514 Əmək haqqı həyat səviyyəsinin hansı göstəricisini əks etdirir?

- insanın sağlamlığı
- orta ömür uzunluğu
- təbii artım
- həyatın keyfiyyətini
- doğum əmsalı

515 İnkişaf etmiş ölkələrdə iş qüvvəsinin dəyəri əsasən hansı səviyyədə müəyyən edilir?

- sosial
- orta
- aşağı
- yuxarı
- fiziki

516 Hansı halda nominal əmək haqqı real əmək haqqına bərabərdir?

- inflyasiya 50%-dən yuxarı olanda
- inflyasiya 20%-dən çox olanda
- inflyasiya 10%-dən çox olanda
- inflyasiya 0%-a bərabər olanda
- inflyasiya 50%-dən aşağı olanda

517 İqtisadi cəhətdən zəif inkişaf etmiş ölkələrdə iş qüvvəsinin dəyəri əsasən hansı həddə müəyyən olunur?

- aşağı
- sosial



- orta
- yuxarı
- fiziki

518 Əmək haqqının yüksək səviyyəsi nədən asılıdır?

- yüksək iş qabiliyyəti və əmək şəraitindən
- yüksək iş qabiliyyətindən və əməyin məzmunundan
- yüksək iş qabiliyyətindən və əmək intensivliyindən
- əmək məhsuldarlığı və əməyin keyfiyyətindən
- yüksək iş qabiliyyəti və məhsulun çeşidindən

519 Əmək haqqının səviyyəsinə təsir edən xarici amillərə aid deyil:

- milli məclisin qərarları və əmək bazarının qanunları
- müvafiq sərəncamlar və əmək bazarının vəziyyəti
- dövlətin qanunvericilik aktları
- beynəlxalq aktlar və sazişlər
- dövlət tənzimlənməsi və həmkarların təsiri

520 Əməyin kəmiyyəti nə ilə ölçülür?

- vaxt norması
- məhsulun kəmiyyəti
- iş gününün uzunluğu
- işlənmiş iş vaxtının miqdarı
- istehsal norması

521 Əmək haqqının təşkili prinsiplərinə aiddir:

- .əməyin çevikliyi
- əməyin uçotu .
- qənaətlilik
- əməyin keyfiyyəti və kəmiyyəti
- əməyin planlaşdırılması

522 Əmək haqqının strukturuna nə daxil deyil?

- mükafatlar.
- nədbavkalar (stimullaşdırıcı əlavə)
- əmək haqqının tarif hissəsi.
- işəməzd və vaxtaməzd əlavələr.
- əlavələr və kompensasiyalar.

523 İş qüvvəsinin dəyərinin hansı hədləri vardı?

- yuxarı və maksimal
- yuxarı və orta
- aşağı və orta
- aşağı və yuxarı
- orta və minimal

524 Əmək haqqı bazar iqtisadiyyatı şəraitində nəyi əks etdirir?

- istehlak edilmiş xidmətlərin dəyəri
- istehlak edilmiş məhsulların dəyərini
- istehsal edilmiş məhsulların dəyərini
- iş qüvvəsi dəyəri və qiymətinin çevrilmiş formasını
- hazır məhsulların dəyərini

525 Respublikamızda nominal və real əmək haqqı necə əlaqəlidir?

- real əmək haqqı nominal əmək haqqının 50%-ni təşkil edir
- nominal əmək haqqı real əmək haqqına bərabərdir
- real əmək haqqı nominal əmək haqqından çoxdur
- nominal əmək haqqı real əmək haqqından nisbətən çoxdur
- nominal əmək haqqı real əmək haqqının 50%-ni təşkil edir

526 Real əmək haqqının iqtisadi mahiyyəti necə müəyyən olunur?

- ay ərzində alınan mal və xidmətlərin miqdarı kimi
- nominal əmək haqqı ilə alınan xidmətlərin miqdarı kimi
- nominal əmək haqqı ilə alınan malların miqdarı kimi
- nominal əmək haqqı ilə alınan mal və xidmətlərin miqdarı kimi
- ay ərzində alınan malların miqdarı kimi

527 İş qüvvəsinin qiyməti necə müəyyən olunur?

- işçinin peşə qabiliyyətinin inkişafına çəkilən xərclərlə
- işçinin ixtisasının artırılmasına çəkilən xərclərlə
- işçinin iş qüvvəsinin təkrar istehsalına çəkilən xərclərlə
- işçinin iş qüvvəsinin və onun ailəsinin təkrar istehsalına çəkilən xərclərlə
- işçinin təhsil almasına çəkilən xərclərlə

528 Əmək haqqı nədir?

- dəyərin pulla ifadəsidir
- məhsulun qiymətidir
- əməyin səmərəliliyinin nəticəsidir
- iş qüvvəsinin qiymətidir
- iş vaxtının dəyəridir

529 Əmək haqqının həyat səviyyəsi baxımından hansı növləri var?

- vaxtamuzd və işəməuzd əmək haqqı
- fərdi və xüsusi əmək haqqı
- fərdi və xüsusi əmək haqqı
- nominal və real əmək haqqı
- müstəqim və q-müstəqim əmək haqqı

530 Əməyin ödənilməsinin kollektiv forması nə ilə bağlıdır?

- iş və istirahət rejimi ilə
- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyasının təşkili ilə
- briqada formasında əməyin təşkili ilə
- istehsal prosesinin təşkili ilə
- əmək resurslarının idarə olunması ilə

531 Tarif sistemində nəzərə alınan əsas amillərə daxil deyil:

- əməyin mürəkkəbliyi
- ixtisas səviyyəsi
- əmək vasitələri
- əmək şəraiti
- əməyin keyfiyyəti

532 İşçinin tarif maaşı hansı mühüm göstərici əsasında müəyyən olunur?

- əməyin sadəliyi

- əməyin təhlükəsizliyi
- əməyin ağırlığı
- əməyin gərginliyi
- əməyin mürəkkəbliyi

533 Ölkəmizdə vahid tarif cədvəli hansı kateqoriyadan olan işçilər üçün nəzərdə tutulur?

- yuxarı vəzifəli şəxslər
- sahibkarlar
- fəhlə və qulluqçular
- ailə təsərrüfatında məşğul olanlar
- fermerlər

534 Tarif sisteminin başlıca məqsədi:

- əməyin kəmiyyətini nəzərə almaq
- əməyi səmərəli təşkil etmək
- müxtəlif əmək növləri üçün əsaslandırılmış tarif maaşlarını tətbiq etmək
- əhalinin həyat səviyyəsini yüksəltmək
- əmək fəaliyyətini motivləşdirmək

535 Tarif-ixtisas sorğu kitabçalarının əhəmiyyəti nədən ibarətdir?

- İş qənaətlilik dərəcəsinə görə müqayisə etməkdən .
- İş mürəkkəblik dərəcəsinə görə müqayisə etməkdən.
- İş keyfiyyət dərəcəsinə görə müqayisə etməkdən
- İş məsuliyyətlik dərəcəsinə görə müqayisə etməkdən.
- İş əhəmiyyətlik dərəcəsinə görə müqayisə etməkdən .

536 Tarif-ixtisas sorğu kitabçasının bölmələri necə adlanır?

- "işin texnologiyası", "müəyyən etməlidir", "işin elementləri"
- "işin xarakteri", "bilməlidir", "işin nümunəsi"
- "işin mürəkkəbliyi", "öyrənilməlidir", "işin məzmunu"
- "işin intensivliyi", "çalışmalıdır", "işin mahiyyəti"
- "işin keyfiyyəti", "oxumalıdır", "işin quruluşu"

537 Tarif sisteminin əsas ünsürləri:

- tarif cədvəli, əmək haqqı, əməyin normalaşdırılması
- tarif cədvəli, tarif maaşları, tarif-ixtisas sorğu kitabçaları
- əmək normaları, mükafat, tarif cədvəli
- tarif-ixtisas sorğu kitabçaları, əmək haqqı, əməyin reduksiyası
- tarif maaşları, mükafat, əməyin təşkili

538 Tarif cədvəlinin diapazonu necə müəyyən olunur?

- tarif əmsallarının əvvəlki və son nisbəti kimi
- sonuncunun birinciyə nisbəti kimi
- beşincinin sonuncuya nisbəti kimi
- sonuncunun üçüncüyə nisbəti kimi
- birincinin sonuncuya nisbəti kimi

539 Tarif cədvəli nəyi müəyyən edir?

- Əmək haqqının sistemlərini
- Əməyin kəmiyyətini.
- Əməyin intensivliyini.
- Əməyin tarif üzrə ödənilməsi nisbəti və ya fərqini.

- Əməyin normalaşdırılmasını.

540 Tarif- ixtisas sorğu kitabçaları nəyin təşkili ünsürüdür?

- İctimai əməyin təşkilinin .  
 tarif sisteminin  
 əməyin təşkilinin  
 İş yerlərinin təşkilinin  
 İstehsal sisteminin .

541 Tarif cədvəli özündə nəyi əks etdirir?

- tarif dərəcələrinin və tarif maaşlarının məcmusu  
 tarif əmsallarının məcmusu  
 tarif dərəcələrinin və tarif əmsallarının məcmusunu  
 tarif maaşlarının və iş vaxtı normalarının məcmusunu  
 tarif dərəcələrinin məcmusunu

542 Azərbaycan Respublikasında vahid tarif şəbəkəsi neçə dərəcədən ibarətdir?

- 23.0  
 19.0  
 15.0  
 20.0  
 25.0

543 Tarif-ixtisas sorğu kitabçaları neçə bölmədən ibarətdir?

- 5.0  
 3.0  
 8.0  
 6.0  
 2.0

544 Fəhlələrin əmək haqqının ödənilməsi qaydasına aid deyil:

- günlük  
 aylıq  
 illik  
 rüblük  
 saatlıq

545 Rəhbər işçilərin, mütəxəssislərin və qulluqçuların əməkhaqqının əsas hissələri:

- tarif stavkaı və sosial müavinət  
 qonorar və mükafat  
 tarif maaş və təqəüd  
 maddi yardım və ezamiyyə ödəmələri  
 tarif maaş və mükafat

546 Rəhbər işçilərin, mütəxəssislərin və qulluqçuların əməkhaqqı neçə hissədən ibarətdir?

- 3  
 5  
 6  
 4  
 2

547 Rəhbər işçilərin, mütəxəssislərin və qulluqçuların əməkhaqqının ödənilməsində nəzərə alınan əsas amillərə aiddir:

- əmək məhsuldarlığı
- əmək funksiyaları
- hasilat norması
- əməktutumu
- əməyin silahlanması

548 Mühəndis-texniki işçilərin və idarəedən heyətin əmək haqqı neçə hissədən ibarətdir?

- 5
- 4
- 3
- 6
- 2

549 Fəhlələrin əməyin ödənilməsində hansı normalar nəzərə alınmır?

- say norması
- idarə olunma norması
- xidmət norması
- hasilat norması
- vaxt norması

550 Sosial əməkdaşlıq sistemində kollektiv müqavilələrin hansı şərti mövcud deyil:

- işçilər arasında formal və qeyri-formal əlaqələrinin yaradılması
- əməyin mühafizəsi üzrə zəruri tədbirlərin həyata keçirilməsi
- kompensasiya və əmək haqqına əlavələrin məbləğinin müəyyən edilməsi
- daha əlverişli əmək şəraitinin yaradılması
- orta əmək haqqının artım səviyyəsinin inflyasiyaya uyğun təmin edilməsi

551 İşçilərin əmək haqqının hesablanması ilə bağlı sənədlərində hansı məlumat göstərilmir:

- əmək haqqına əlavələrin, mükafatların, digər ödənişlərin növü və məbləği
- hesablanmış əmək haqqının ümumi məbləği
- faktik ödənilən məbləğ
- borcların və sovqatların məbləği
- əmək haqqından tutulan pul vəsaitin növü və məbləği

552 İşəməzd qiymətin hesablanmasında hansı göstərici nəzərə alınmır?

- İşin həcmi
- tarif stavkası
- vaxt norması
- iş norması
- tarif əmsalı

553 Vaxtamuzd əmək haqqı formasının tətbiq olunma şərtlərinə daxil deyil:

- icra edilən işin məzmunu, fəhlələrin hüquq və vəzifələri dəqiq müəyyən edildikdə
- fəhlələr üçün tarif dərəcələrinin düzgün verilməsi
- mükafatlandırılan fəhlələr üçün xidmət normasının və say normativlərinin düzgün müəyyən edilməsi
- vaxtamuzdçu fəhlə tərəfindən işlənmiş iş vaxtının uçota alınması və ona nəzarət
- əmək prosesində yeni növ xammaldan istifadə

554 İşəməzd əmək haqqı formasının tətbiq olunma şərtlərinə daxil deyil:

- istehsal olunan məhsul həcminə fəhlənin fəal təsir edə bilmə imkanlığı
- əməyin normalaşdırılmasının mümkünlüyü, sadəliyi, hasilatın uçota alınma bilinməsi
- iş yerlərində əmək məhsuldarlığını, istehsal həcmi sürətlə artırmaq zərurəti
- əməyin təhlükəsizlik dərəcəsinin nəzərə alınması
- məhsul istehsalında fəhlənin son əmək nəticələrində əks oluna bilməsi

555 Müstəqim işəməzd əmək haqqı sisteminin tətbiqində ən başlıca şərt:

- istehsalın və əməyin təşkili səviyyəsinin artırılması
- əməyin kəmiyyəti və keyfiyyətinin nəzərə alınması
- səmərəli əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası
- normaların elmi əsaslar üzrə müəyyən edilməsi və işlərin düzgün təsnifatı
- iş yerlərinin səmərəli təşkili

556 Milli iqtisadiyyatda fəhlələrin əməyinin ödənilməsinin hansı forması üstünlük təşkil edir?

- müstəqim
- işəməzd
- vaxtamuzd
- mütərəqqi
- akkord

557 Qeyri-müstəqim işəməzd əmək haqqı sistemindən nə vaxt istifadə olunur?

- rəhbər işçilərin əməyinin ödənilməsində.
- texniki işçilərin əməyinin ödənilməsində.
- köməkçi fəhlələrin əmək haqqının ödənilməsində.
- əsas fəhlələrin əmək haqqının ödənilməsində.
- idarəetmə əməyinin ödənilməsində.

558 İşəməzd-mütərəqqi əmək haqqı sistemində neçə iş qiymətləri tətbiq edilir?

- 5.0
- 2.0
- 3.0
- 4.0
- 1.0

559 Köməkçi fəhlənin əmək haqqısı onun xidmət etdiyi əsas fəhlənin əmək haqqısından asılı olur?

- Müstəqim
- qeyri-müstəqim
- Mütərəqqi
- Mükafatlı
- Akkord

560 Vaxtamuzd əmək haqqının hesablanmasında istifadə olunan əsas göstəricilər:

- tarif maaşivə tarif dərəcəsi
- tarif maaşı və işlənmiş iş saatlarının miqdarı
- tarif maaşı və yerinə yetirilən işin həcmi
- tarif maaşı və xidmət norması
- tarif maaşı və hasilat norması

561 Sadə vaxtamuzd sistemində əmək haqqı necə müəyyən olunur?

- fəhlənin sərfetdiyi əməyin miqdarı və tarif maaşı əsasında
- fəhlənin sərf etdiyi faktiki vaxtın miqdarı və tarif maaşı əsasında
- fəhlənin sərf etdiyi enerjinin miqdarı və tarif maaşı əsasında

- fəhlənin istifadə etdiyi texnologiya və tarif maaşı əsasında
- fəhlənin istehsal etdiyi məhsulun miqdarı və tarif maaşı əsasında

562 Mükafatlandırmanın hansı formaları var?

- birbaşa və dolaylı.
- fərdi və kollektiv
- İşəməzd və vaxtəməzd.
- Ümumi və xüsusi
- əsas və əlavə .

563 Mükafatlandırmada əsasən hansı məsələ nəzərə alınmır?

- mükafatların verilməsi qaydaları və müddəti
- mükafatlandırma göstəricilərini müəyyən edən heyətin sayı
- mükafatlandırma göstəriciləri və amilləri
- mükafatlandırmanın şərtləri
- mükafatın sex, sahə, peşə və ayrı-ayrı işlər üzrə konkret həcmi

564 Mühəndis–texniki işçilərin və idarəedən heyətin əmək haqqısı neçə hissədən ibarətdir?

- 5.0
- 2.0
- 6.0
- 3.0
- 4.0

565 İşəməzd–mütərəqqi əmək haqqı sistemində hansı iş qiymətləri tətbiq edilir?

- sabit və artan iş qiymətləri
- dəyişən və artan iş qiymətləri
- sabit və dəyişən iş qiymətləri
- artan və azalan iş qiymətləri
- sabit və azalan iş qiymətləri

566 Fəhlənin müstəqim əmək haqqı necə müəyyən edilir?

- vaxt normanı istehsal olunan məhsulun miqdarına vurmaqla
- hasilat normanı istehsal olunan məhsulun miqdarına vurmaqla
- say normanı istehsal olunan məhsulun miqdarına vurmaqla
- xidmət normanı istehsal olunan məhsulun miqdarına vurmaqla
- iş qiymətini istehsal olunan məhsulun miqdarına vurmaqla

567 Fəhlələrin işəməzd əmək haqqının hesablanmasında istifadə olunan əsas göstəricilərə aiddir:

- işəməzd hasilat norması və xidmətlərin həcmi
- işəməzd hasilat norması və tarif əmsalı
- işəməzd hasilatnorması və işin həcmi
- işəməzd hasilat norması və tarif maaşı
- işəməzd hasilat norması və müvafiq tarif maaşı

568 Akkord işəməzd əmək haqqı sistemi daha çox hansı sahələrdə tətbiq edilir?

- sənaye və ticarətdə
- tikintidə və nəqliyyatda
- kənd təsərrüfatında və sənayedə
- qeyri–istehsal sahələrdə
- ticarət və məişət

569 Akkord əmək haqqı sisteminin mahiyyəti:

- işin ödənişi kollektiv şəkildə müəyyən edilir
- işin ödənişi bütünlüklə görülən iş kompleksinə görə müəyyən edilir
- işin ödənişi hər bir istehsal əməliyyatı üçün müəyyən edilir
- işin ödənişi bir neçə istehsal əməliyyatlar üçün müəyyən edilir
- işin ödənişi briqada üçün müəyyən edilir

570 Vaxtamuzd əmək haqqının neçə forması vardır?

- 8.0
- 2.0
- 3.0
- 5.0
- 6.0

571 İşəmuzd əmək haqqının neçə forması var?

- 4.0
- 5.0
- 7.0
- 2.0
- 3.0

572 İşəmuzd əmək haqqının hansı forması vardır?

- Sadə, mütərəqqi
- mütərəqqi, müstəqim
- Mükafatlı, qeyri-mütərəqqi
- Akkord, qeyri-mütərəqqi
- Sadə, mükafatlı

573 Akkord əmək haqqının xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir:

- əmək haqqı həftəlik verilir
- əmək haqqı aylıq nəticələrə görə verilir
- Köməkçi fəhlənin əmək haqqısı xidmət etdiyi əsas fəhlənin əmək haqqısından asılıdır
- əmək haqqı kompleks işə görə verilir
- əmək haqqı gündəlik verilir

574 Vaxtamuzd əmək haqqının formaları hansıdır?

- Mükafatlı, qeyri-müstəqim
- sadə, mükafatlı
- Sadə, mütərəqqi
- Mükafatlı, müstəqim
- Sadə, akkord

575 Vaxtamuzd əmək haqqının sistemlərinə aiddir:

- sadə və qeyri-müstəqim
- sadə və müstəqim
- sadə və mükafatlı
- sadə və mütərəqqi
- sadə və akkord

576 İşəmuzd əmək haqqı sisteminə aid deyil:

- mükafatlı



- stimullaşdırıcı
- müstəqim
- qeyri-müstəqim
- mütərəqqi

577 Akkord işəməzd əmək haqqı sistemi daha çox hansı sahələrdə tətbiq edilir?

- kənd təsərrüfatında və sənayedə
- tikintidə və nəqliyyatda
- sənaye və ticarətdə
- ticarət və məişət
- qeyri-istehsal sahələrdə

578 Əməyin sosiologiyasının öyrəndiyi sahə hansıdır:

- Siyasi fəaliyyət
- İctimai fəaliyyət
- Fəlsəfə, etika, estetika
- Xarici iqtisadi fəaliyyət
- Əmək fəaliyyəti

579 Əməyin sosiologiyası hansı elmlərlə sıx əlaqədardır?

- Etika, estetika
- Riyaziyyat, fizika, estetika
- Tibb, biologiya, zoologiya
- Tarix, fəlsəfə
- Əməyin psixologiyası və fiziologiyası, əmək hüququ, əməyin normalaşdırılması, statistika

580 Müəssisədaxili sosial strukturlar və onların fəaliyyəti ilk növbədə hansı məsələ ilə əlaqədardır?

- sosial-məişət funksiyası ilə əlaqədardır
- əlaqələndirmə funksiyası ilə əlaqədardır
- işçilərin fəaliyyəti ilə əlaqədardır
- istehsal funksiyası ilə bağlıdır
- özünü tənzimləmə funksiyası ilə əlaqədardır

581 Qərb ədəbiyyatında qəbul olunmuş prinsiplərə görə kiçik qruplar neçə təsnifata ayrılır?

- üfüqi əlaqələr üfüqi əmək bölgüsü və ixtisaslaşmaya görə
- istehsalın elmi-texniki inkişaf səviyyəsinə görə
- xarici mühitlə əlaqəsinə görə
- ilkin və qeyri-ilkin, formal və qeyri-formal, üzvlük qrupu və referat
- işçilərin sayı və onların sosial tərkibinə görə

582 Əmək kollektivlərinin peşə-ixtisas strukturunu müəyyən etmək üçün fəhlələr neçə əsas ixtisas qruplarına ayrılırlar?

- 6.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0
- 5.0

583 Əmək kollektivlərinin peşə-ixtisas strukturunu müəyyən etmək üçün fəhlələr müəyyən ixtisas qruplarına ayrılırlar. Onların sayı:

- 6.0
- 3.0

- 2.0  
 4.0  
 5.0

584 Müəssisədaxili sosial strukturlar və onların fəaliyyəti nə ilə əlaqədardır?

- icraedici funksiya ilə bağlıdır  
 təsərrüfatçılıq funksiyası ilə bağlıdır  
 əlaqələndirmə funksiyası ilə əlaqədardır  
 birinci növbədə işçilərin fəaliyyəti ilə əlaqədardır  
 nəzarətedici funksiya ilə bağlıdır

585 Müəssisədaxili sosial strukturlar və onların fəaliyyəti hansı məsələləri əhatə edir?

- üfüqi əlaqələr, üfüqi əmək bölgüsü və ixtisaslaşması  
 sosioloji-psixoloji birləşmə səviyyəsi  
 xarici mühitlə əlaqəsinə görə  
 birinci növbədə işçilərin fəaliyyəti ilə əlaqədar  
 nəzarətedici funksiya ilə əlaqədar

586 Müəssisənin fəaliyyəti nə ilə bağlıdır?

- özünü tənzimləmə ilə bağlıdır  
 sosial-məişət funksiya ilə bağlıdır  
 səfərbədedici funksiya ilə bağlıdır  
 həm texniki sistemlər, həm də sosial proseslərlə bağlıdır  
 istehsal və təsərrüfatçılıqla bağlıdır

587 Müəssisənin fəaliyyəti hansı məsələləri əhatə edir?

- kollektiv üzvlərinin əmək və ictimai fəallığı  
 istehsalın elmi-texniki inkişafı  
 üfüqi əlaqələr, əmək bölgüsü  
 həm texniki sistemlər, həm də sosial proseslərlə bağlıdır  
 istehsal və təsərrüfatçılıqla bağlıdır

588 Sosial proseslərdən biri şəraitə uyğunlaşmadır. Şəraitə uyğunlaşma hansı halda olur?

- uyğunlaşma istiqamətlər üzrə olur  
 uyğunlaşma bütün hallarda fəaliyyətdə olur  
 uyğunlaşma briqadir formasında olur  
 uyğunlaşma fərdi və qrup halında olur  
 uyğunlaşma əmək bölgüsü və kooperasiyasının tətbiqində baş verir

589 Sosial proseslərdən biri şəraitə uyğunlaşmadır. Şəraitə uyğunlaşma neçə formada olur?

- 6.0  
 4.0  
 3.0  
 2.0  
 5.0

590 Sosial fəaliyyətə nələr daxildir?

- uyğunlaşma  
 fəaliyyətin məqsədi  
 əsas sosial proseslər  
 fəaliyyətdə olan şəxsin özü, fəal davranışa olan tələbat və stimullar, fəaliyyət metodları, fəaliyyət məqsədləri və s.  
 situasiyanın dinamikası

591 Sosial fəaliyyət hansı məsələləri əhatə edir?

- uyğunlaşma
- kooperasiya
- rəqabət
- şəxsin özü, fəal davranışa olan tələbat və stimullar, fəaliyyət metodları, məqsədləri və s.
- əsas sosial proseslər

592 Müəssisənin əsas konsepsiyaları hansılardır?

- maddi istehsal, sahibkarlıq fəaliyyəti
- müəssisə haqqında nizamnamə
- müəssisə haqqında əsasnamə
- maddi istehsal sahələrinin istehsal-texniki həlqəsi kimi, nisbi iqtisadi müstəqilliyə malik olan istehsal təşkilatı kimi, dövlət istehsal orqanı, sahibkarlıq obyektinə kimi, iqtisadi sistem kimi, hüquqi şəxs kimi
- operativ təşkilatçılıq

593 Müəssisənin əsas konsepsiyaları hansı məsələləri əhatə edir?

- müəssisə istehsal-texniki və təşkilatı hüquqi vəhdətliyi kimi
- müəssisə əmək kollektivlərinin əsası kimi
- müəssisə operativ – təsərrüfatçılıq, maddi istehsal, sahibkarlıq fəaliyyəti kimi
- müəssisə istehsal sahələrinin istehsal-texniki həlqəsi kimi, nisbi iqtisadi müstəqilliyə malik olan istehsal təşkilatı kimi, dövlət istehsal orqanı, sahibkarlıq obyektinə kimi, iqtisadi sistem kimi, hüquqi şəxs kimi
- müəssisə haqqında nizamnamə

594 Əsas sosial proseslər hansılardır?

- fəaliyyətin məqsədi
- təzahüretmə dərəcəsi
- situasiyanın subyekti
- kooperasiya, rəqabət, uyğunlaşma, münaqişə, assimilyasiya

595 Sosial situasiyaların təsnifatına hansı məsələlər daxildir?

- müəssisələrin üfqi əlaqələri, üfqi əmək bölgüsü və ixtisaslaşması
- əlaqələndirmə funksiyası
- səfərbəredici funksiyalar
- fəaliyyətin məqsədi, situasiyanın subyekti, istiqamət üzrə məzmunu, situasiyanın dinamikası, təzahüretmə dərəcəsi
- kooperasiya

596 Sosial situasiyalar nə kimi təsnifata ayrılır?

- münaqişə, assimilyasiya
- uyğunlaşma
- kooperasiya
- fəaliyyətin məqsədi, situasiyanın subyekti, istiqamət üzrə məzmunu, situasiyanın dinamikası, təzahüretmə dərəcəsi
- rəqabət

597 Sosial proseslərdən biri də rəqabətdir. Rəqabət hansı formadan ibarətdir?

- qarşılıqlı mənafeələr
- kooperasiya, əmək bölgüsü
- münaqişə
- şəxsi və qeyri-şəxsi formada
- adamların əməkdaşlığı

598 Sosial situasiyalar öz xarakteri və məzmununa görə vaxt baxımından neçə formada olurlar?

- 6.0

- 4.0  
 2.0  
 3.0  
 5.0

599 Sosial situasiyalar öz xarakteri və məzmununa görə vaxt baxımından hansı formada olurlar?

- rəqabət formasında  
 uyğunlaşma formasında  
 kooperasiya formasında  
 uzunmüddətli, ortamüddətli, qısamüddətli olurlar  
 münaqişə formasında

600 Qərb sosiologiyasında qrup probleminin tədqiqində hansı məsələlər şərh edilir?

- əmək bölgüsü və kooperasiyası məsələləri şərh edilir  
 qrup həm də fərdi yanaşma vəhdətlik təşkil edir, onların fəaliyyəti sosial, həm də psixoloji baxımdan öyrənilir, daha çox kiçik qrupların tədqiqinə əhəmiyyət verilir  
 qiymətləndirmə məsələlərinə fikir verilir  
 sosial proseslərə nəzarət sisteminə diqqət verilir  
 qrup mənafeələrinə, məqsədlərinə diqqət yetirilir

601 Qərb sosiologiyasında, qrup probleminin tədqiqində hansı cəhətlərə xüsusi fikir verilir?

- formal və qeyri-formal strukturların düzgün əlaqələndirilməsinə diqqət yetirilir  
 qrup mənafeələri, məqsədlərinə diqqət yetirilir  
 ictimai münasibətlərdə müəyyən mövqe və rolu öyrənilir  
 həm qrup, həm də fərdi yanaşma vəhdətlik təşkil edir, onların fəaliyyəti sosial, həm də psixoloji baxımdan öyrənilir, daha çox kiçik qrupların tədqiqinə əhəmiyyət verilir  
 özünü təsdiqləmə, özünü reallaşdırmağa fikir verilir

602 Müəssisələrin iqtisadi-hüquqi atributları:

- müəssisə sahibkarlıq obyektinə kimi  
 müəssisə hüquqi şəxs kimi  
 müəssisə sosial-iqtisadi sistem kimi  
 müəssisə haqqında əsasnamə və nizamnamə, təbəçiliyi, hüquqi şəxs səlahiyyəti, müstəqil balansla malik olması, bankda xüsusi hesablaşma hesabları  
 müəssisə maddi-istehsal sahələrinin istehsal-texniki həlqəsi kimi

603 Müəssisələrin iqtisadi-hüquqi atributlarının əhatə etdiyi məsələlər:

- müəssisə sosial-iqtisadi sistem kimi  
 fəaliyyət məqsədləri, həmin fəaliyyətin sosial-iqtisadi nəticələri  
 situasiyanın subyekti  
 müəssisə haqqında əsasnamə və nizamnamə, təbəçiliyi, hüquqi şəxs səlahiyyəti, müstəqil balansla malik olması, bankda xüsusi hesablaşma hesabları  
 müəssisə maddi-istehsal sahələrinin istehsal-texniki həlqəsi kimi

604 Qərb ölkələrində kiçik qrupların öyrənilməsi hansı istiqamətlərdə aparılır?

- işçilərin sosial tərkibinə görə  
 bir-birilə qarşılıqlı təsir şəraitində  
 sosial-psixoloji istiqamətdə  
 sosiometriya, sosioloji istiqamətdə, qrup dinamikası elmi konsepsiyası əsasında  
 kollektiv üzvlərinin əmək və ictimai fəallığına görə

605 Qərb ölkələrində kiçik qruplar necə öyrənilir?

- kollektiv üzvlərinin sosial tərkibinə görə

- rəqabətin sosial və psixoloji münaqişələrə çevrilməsi baxımından
- müəssisə üzvlərinin fəallığına görə
- sosiometriya, sosioloji istiqamətdə, qrup dinamikası elmi konsepsiyası əsasında
- işçilərin mürəkkəb qarşılıqlı təsirlə, sosial proseslərlə üzləşməsi baxımından

606 Əmək kollektivlərinin peşə-ixtisas strukturunu müəyyən etmək üçün fəhlələr bir neçə əsas ixtisas qruplarına ayrılırlar. Hansılardır?

- ixtisasız əmək, az ixtisaslı əmək, ixtisaslı əmək, yüksək ixtisaslı əmək
- yüksək ixtisasdan olan fəhlələr
- orta ixtisasdan olan fəhlələr
- aşağı ixtisasdan olan fəhlələr
- peşələrin qovuşması

607 Müəssisələrin iqtisadi hüquqi atributlarının sayı:

- 6.0
- 3.0
- 2.0
- 5.0
- 4.0

608 Əmək fəaliyyəti zamanı sosial proseslərə aiddir:

- ilkin məlumatın emalı
- müəssisədə avadanlığın quraşdırılması
- yeni texnikanın tətbiqi
- əməyə uyğunlaşması
- işçilərə peyvəndlərin vurulması

609 Qərbi ölkələrində kiçik qrupların öyrənilməsi bir neçə istiqamətdə aparılır. Onların sayı:

- 6.0
- 4.0
- 2.0
- 3.0
- 5.0

610 Sosial situasiyalar müəyyən situasiyalara ayrılırlar. Onların məzmununa nələr daxildir?

- təzahür etmə dərəcəsi
- sosial situasiyaların konkret halda müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi
- situasiya sabit və ya qeyri-sabit növləri
- təsadüfi, kortəbii, qanunauyğun, qarşısı alınan və alınmayan, mümkün olmayan və yaxud çətin olan situasiyalar
- şəxsiyyətin sosial-psixoloji xarakteri və keyfiyyəti

611 Sosial situasiyalar bir sıra situasiyalara ayrılırlar. Onlar hansılardır?

- sabit və qeyri-sabit
- konkret halda müəyyən edilməsi
- müstəqil balansla malik olması
- təsadüfi, kortəbii, qanunauyğun, qarşısı alınan və alınmayan, mümkün olmayan və yaxud çətin olan situasiyalar
- tez-tez təkrar olunan

612 Müəssisə dedikdə nə başa düşülür?

- müəssisə əmək kollektivlərində sosial sabitliyin möhkəmləndirilməsidir
- müəssisə idarəçilik strukturu və iqtisadi fəaliyyəti baxımından təşkilatı və iqtisadi vəhdətliyi başa düşülür
- müəssisə fəaliyyətinin, iqtisadi və texniki-texnoloji əsasları, ilkin şərtləri başa düşülür

- müəssisə istehsal, əmək kollektivlərinin əsas formasıdır. Zəruri istehsal-texnoloji və əmək bölgüsündən irəli gələn birgə fəaliyyət növü başa düşülür
- müəssisə məhsuldar qüvvələrin fəaliyyət forması kimi başa düşülür

613 Müəssisə haqqında anlayış:

- müəssisə əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsinin əsasıdır
- müəssisə sosial ədalət prinsipini təmin edir
- müəssisə əmək kollektivlərində sosial sabitliyi möhkəmləndirir
- müəssisə istehsal, əmək kollektivlərinin əsas formasıdır, zəruri istehsal-texnoloji və əmək bölgüsündən irəli gələn birgə fəaliyyət növüdür
- müəssisə əmək məhsuldarlığının əsasıdır

614 Kollektiv (qrup) rəhbərinin funksiyası:

- tərbiyələndirmə və digər təsiretmə funksiyası
- əməyin təşkili və tələbkarlıq funksiyası
- əmək bölgüsü və əmək kooperasiyası funksiyası
- təsərrüfatçılıq funksiyası, istehsal, təşkilatçılıq, icraedici, inzibati, qiymətləndirmə və s. funksiyaları
- izahetmə funksiyası

615 Sosial qrupların bir sıra parametrləri vardır. Hansılardır?

- əlaqələndirmə
- kommunikasiya strukturu
- qrupun bölgüsü, kooperasiyası
- qrupun tərkibi, strukturu, qrup prosesi, normaları, qrup dəyərləri
- üstünlük strukturu

616 Sosial qrupların mövcud parametrlərinin əhatə etdiyi məsələlər:

- işçilərin sayı və onların sosial tərkibi
- uyğunlaşma
- kooperasiya
- qrupun tərkibi, strukturu, qrup prosesi, normaları, qrup dəyərləri
- əlaqələndirmə

617 Kollektiv (qrup) rəhbərinin funksiyasına hansı məsələlər daxildir?

- kollektiv üzvlərinin əmək və ictimai fəallığı
- tərbiyələndirmə və digər təsiretmə məsələləri
- əməyin təşkili vəziyyətinin öyrənilməsi
- təsərrüfatçılıq funksiyası, istehsal, təşkilatçılıq, icraedici, inzibati, qiymətləndirmə və s.
- işçilərin sayı və onların sosial tərkibi

618 Əsas sosial proseslərə nələr daxildir?

- fəaliyyətin sosial-iqtisadi, kriminal nəticələri
- fəaliyyət məqsədləri
- fəal davranışa olan tələbat və stimullar
- kooperasiya, rəqabət, uyğunlaşma, münaqişə, assimilyasiya
- situasiyanın subyekti

619 Ədalətlik nəzəriyyəsinin müəllifi kimdir?

- V.Vrum
- B.Skinner
- Heç biri
- S.Adams
- A.Maslou

620 V.Vrumun motivləşdirmə nəzəriyyəsində hansı kəmiyyətlər əsas götürülür?

- nüfuz, mükafatlandırma, təhlükəsizlik
- valentlilik, cəhd etmə, gözləmə
- gözləmə, mükafatlandırma, gigiyenik
- gigiyenik, həvəsləndirmə, cəhd etmə
- ədalətlik, cəhd etmə, şəxsi inkişaf

621 V.Vrumun motivləşdirmə nəzəriyyəsi neçə amildən asılıdır?

- 7.0
- 5.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0

622 İki amilli tələbat nəzəriyyəsinin müəllifi kimdir?

- B.Skinner
- F.Hersberq
- A.Maslou
- V.Vrum
- D.Atkinson

623 Tələbatın mahiyyətə izahı nədən ibarətdir:

- işçilərin maddi marağının əsasını təşkil edir
- işçilərin obyektiv maddi və mənəvi maraqları ilə bağlı olan reallıqdır
- insanların maddi maraqları ilə bağlıdır
- insanların mənəvi dəyərləri ilə bağlıdır
- insanlar təsir edən xarici qüvvədir

624 F.Xertsberqin nəzəriyyəsinə görə əməyi motivləşdirən amillər hansı qrupa bölünür:

- motivatorlar və uğurlar
- gigiyenik və təhlükəsizlik
- gigiyenik və motivatorlar
- motivatorlar və təhlükəsizlik
- uğurlar və məsuliyyət

625 Alderferin tələbat nəzəriyyəsi hansı qruplardan ibarətdir:

- şəxsi inkişaf; təhlükəsizlik; mənəvi inkişaf
- yaşama, mövcud olma; maddi tələbat; şəxsi inkişaf
- şəxsi inkişaf; maddi tələbat; təhlükəsizliyə tələbat
- yaşama, mövcud olma; sosial tələbat; şəxsi inkişaf
- mövcud olma; yaşama; şəxsi tələbat

626 Əmək motivasiyası nədir:

- insanı hərəkətə gətirən ilahi qüvvədir
- işçiyə hərəkətedici təsir göstərən daxili tələbatların məcmusudur
- işçiyə təsir göstərən xarici qüvvələrin məcmusudur
- işçiyə təsir edən xarici və daxili qüvvələrin məcmusudur
- mənəvi dəyərlərin məcmusudur

627 A.Maslounun motivləşdirmə nəzəriyyəsi neçə pillədən ibarətdir?

- 8.0

- 7.0  
 5.0  
 4.0  
 3.0

628 İnsanın ilk tələbatına nə aiddir?

- sosioloji və mənəvi  
 bioloji və fizioloji  
 təbii və fizioloji  
 bioloji və mənəvi  
 bioloji və sosioloji

629 İlk tələbat özündə neçə xassəni birləşdirir?

- 5.0  
 4.0  
 2.0  
 3.0  
 6.0

630 Gigiyenik amili özündə əks etdirən motivləşmə nəzəriyyəsinin müəllifi kimdir?

- F.Qersberq  
 E.Meyo  
 A.Maslou  
 V.Vrum  
 D.Maklelland

631 F.Qersberqin nəzəriyyəsinə görə motivatorlar qrupuna daxil deyil:

- məqsədə çatma; peşə-vəzifə artımı  
 maraqlı əmək məzmunu; məqsədə çatma  
 məsuliyyət; peşə-vəzifə artımı;  
 şəxsi özünəreallaşdırma imkanı  
 ailə vəziyyətinin yaxşılaşdırılması

632 D.Mak-Qreqorun X nəzəriyyəsi hansı insana aiddir:

- intizamlı insanlara  
 optimist insanlara  
 iqtisadi insana  
 səmərəli insana  
 sosial insanlara

633 A.Maslou nəzəriyyəsində təhlükəsizliyə tələbat nə ilə bağlıdır?

- istirahətlə  
 həyatın qorunması  
 özünə inamla  
 yaradıcı fəaliyyətlə  
 sosial prestijlə

634 İnsanın yaranması ilə meydana gələn və ömür boyu onları müşahidə edir:

- həyat səviyyəsi  
 tələbatlar  
 qanunlar  
 əmək funksiyaları



dəyərlər

635 Motivləşmə özündə nəyi əks etdirir?

- işçilərin fəaliyyətinin əlaqələndirilməsini
- davranışın daxili vadaredicilərinin formalaşmasını
- sosial davranışa meyletməni
- əməyə münasibətin formalaşmasını
- əmək fəaliyyətinin əsaslandırılmasını

636 Motivasiya bilavasitə hansı anlayışlarla bağlıdır?

- fəaliyyət, məsuliyyət, dəyərlər
- tələbat, mənafeələr, dəyərlər
- təşkilatçılıq, mənafeələr, dəyərlər
- məhsuldarlıq, qənaətcilik, obyektivlik
- işgüzarlıq, təşəbbüskarlıq, məsuliyyət

637 Davranış motivlərinin beş qrupa ayrılmasının elmi əsaslarını kim işləmişdir?

- K.Alderfer
- A.Maslou
- F.Qersberq
- A.Smit
- D.Maklelland

638 D.Mak-Qreqorun əməyin motivasiya nəzəriyyəsi nədən ibarətdir:

- X nəzəriyyəsi, S nəzəriyyəsi
- X nəzəriyyəsi, Z nəzəriyyəsi
- Z nəzəriyyəsi, Y nəzəriyyəsi
- X nəzəriyyəsi, Y nəzəriyyəsi
- Y nəzəriyyəsi, Z nəzəriyyəsi

639 A.Masloun «tələbatlar nəzəriyyəsi»-ndə ilk və ən vacib:

- təhlükəsizlik tələbatdır
- fizioloji tələbatdır
- prestij tələbatdır
- sosial tələbatdır
- əməyə tələbatdır

640 A.Masloun «tələbatlar nəzəriyyəsi»-nə görə neçə növ tələbat mövcuddur:

- 4.0
- 7.0
- 5.0
- 6.0
- 3.0

641 A.Maslou nəzəriyyəsində hörmət və özünə hörmət nə ilə bağlıdır:

- mənzilə olan tələbatla
- sosial prestijlə, yüksək statusa malik olması ilə
- fizioloji tələbatla
- mənəvi tələbatla
- yaradıcı fəaliyyətlə

642 A.Maslou nəzəriyyəsində fizioloji tələbat nə ilə bağlıdır:

- sosial prestiji ilə
- insanın fiziki mövcudluğu ilə (qida, sağlamlıq, inkişaf)
- həyatın təhlükəsizliyi ilə
- qabiliyyətin inkişafı ilə
- sosial ehtiyaclarının ödənilməsi ilə

643 Psixomotor tələblərə aşağıdakılardan hansı aiddir? 1. işdə tələb olunan hərəkət tempi 2. yaddaş 3. ümumi zehni inkişaf 4. hərəkətin dəqiqliyi 5. görmə qabiliyyəti

- 1.2
- 2.4
- 1.5
- 1.4
- 3.5

644 Psixoloji tələblər hansılardır? 03 1. Psixomotor tələblər 2. Fizioloji tələblər 3. Mənəvi tələblər 4. Sosial tələblər 5. İntellektual sfera üzrə tələblər

- 2,3,5,
- 1,2,5
- 1,2,3
- 1,3,5
- 2,3,4

645 Əməyə uyğunlaşmada istehsal-iqtisadi amillərə aiddir:

- işçinin işə bağlılığı, işçinin cinsi və yaşı
- işçinin sosial mənşəyi, iş stajı
- əmək şəraiti, əməyin təşkili
- iş yerləri, qarşılıqlı münasibətlər
- əmək kollektivinin birliyi, kollektiv dəyərlər səviyyəsi

646 Əməyə uyğunlaşmada istehsal amillərinə aiddir:

- Sosial-məişət, iqtisadi, mənəvi
- istehsal-iqtisadi, sosial, sosial-psixoloji
- Psixoloji, mənəvi, sosial
- İqtisadi, psixoloji, etik
- Siyasi, psixoloji, mənəvi

647 Aşağıdakı amillərdən hansı psixofizioloji uyğunlaşma üçün səciyyəvidir?

- Kollektivin ənənələrinə uyğunlaşma
- Sanitar-gigiyenik şəraitin yaxşılaşdırılması
- Peşə bacarıqlarının zəruri səviyyədə olması
- Formal təşkilati strukturun mövcudluğu
- İctimai fəaliyyət

648 Sosial-psixoloji uyğunlaşmada obyekt aşağıdakılardan hansıdır?

- Kollektivin ənənələri
- Şəxsiyyətlərarası münasibətlər
- hamısı
- Dəyərlər
- Qeyri-formal təşkilati struktur

649 Hər hansı bir işçinin işlədiyi əmək kollektivinin qarşılıqlı münasibətlər sisteminə, dəyərlər meylinə uyğunlaşması necə adlanır?

- Psixofizioloji uyğunlaşma
- Sosial uyğunlaşma
- İctimai-siyasi uyğunlaşma
- Sosial-psixoloji uyğunlaşma
- Peşə uyğunlaşması

650 Əməyə uyğunlaşmanın növləri içərisində ən mühümü hansıdır?

- Sosial-psixoloji uyğunlaşma
- Peşə uyğunlaşması
- Sosial uyğunlaşma
- Psixofizioloji uyğunlaşma
- İctimai-siyasi uyğunlaşma

651 Əmək fəaliyyətində işçi üçün tələb olunan şəraitin nəzərə alınması hansı əməyə uyğunlaşma növü üçün xasdır?

- Sosial-psixoloji uyğunlaşma
- İctimai-siyasi uyğunlaşma
- Psixofizioloji uyğunlaşma
- Sosial uyğunlaşma
- Peşə uyğunlaşması

652 Əməyə uyğunlaşmanın qiymətləndirmə mərhələsi nə ilə bağlıdır?

- inkişaf perspektivi, əməyin təşkili
- peşə ustalığının mənimsənilməsi, gələcəyin qiymətləndirilməsi
- İş yeri, əmək şəraiti
- sabit əmək göstəricilərinin əldə edilməsi, iş rejimi
- kollektiv normalar, ənənələr

653 Əməyə uyğunlaşmanın identifikasiya mərhələsi nə ilə bağlıdır?

- kollektivin təcrübəsinin əks edilməsi, inkişaf perspektivi
- işçinin əmək kollektivində qalıb işləməsinin qəti müəyyənləşməsi
- sabit əmək göstəricilərinin əldə edilməsi, iş rejimi
- kollektiv normalar, ənənələr
- stimullaşdırma şərtləri, iş yeri

654 Əməyə uyğunlaşmada şəxsi amillərə aiddir:

- işçinin sosial demoqrafik səciyyəsi, dəyərlər meyli
- əmək şəraiti, işçinin işə bağlılığı
- işçinin cinsi və yaşı, iş stajı
- əməyin təşkili, əməyin ödənilməsi
- peşə təhsili, əmək şəraiti

655 Fizioloji tələblərə aiddir:

- Yaddaş, müşahidəçilik
- Diqqətlilik, eşitmə
- Təfəkkür, hərəkətin daimiliyi
- Zehni inkişaf, hərəkət sürəti
- Görmə, eşitmə

656 İntellektual sfera üzrə tələblərə aiddir:

- Diqqətcillik, eşitmə
- Təfəkkür, ahəngdarlığın vəziyyəti

- Müşahidəçilik, zehni inkişaf
- Görmə, yaddaş
- Hərəkət reaksiyası, hərəkətin daimiliyi

657 Əməyə uyğunlaşmada psixoloji tələblər neçə qrupa bölünür?

- 2.0
- 3.0
- 8.0
- 7.0
- 5.0

658 Əməyə uyğunlaşma amilləri neçə qrupa bölünür?

- 7.0
- 2.0
- 4.0
- 5.0
- 6.0

659 Əməyə uyğunlaşma amillərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- Psixoloji və sosial
- İstehsal və şəxsi
- İqtisadi və siyasi
- Sosial və mənəvi
- Etik və mənəvi

660 Əməyə uyğunlaşmanın birinci mərhələsi necə adlanır?

- Qiymətləndirmə mərhələsi
- Tanışlıq mərhələsi
- Heç biri
- Son mərhələ
- İdentifikasiya mərhələsi

661 Əməyə uyğunlaşmanın ikinci mərhələsi necə adlanır?

- İdentifikasiya mərhələsi
- Qiymətləndirmə mərhələsi
- Heç biri
- Tanışlıq mərhələsi
- Son mərhələ

662 Əməyə uyğunlaşmanın tanışlıq mərhələsi nə ilə bağlıdır?

- əmək şəraiti, istehsal tapşırıqları, sabit əmək göstəricilərinin əldə edilməsi
- stimullaşdırma şərtləri, iş yeri, peşə ustalığının mənimsənilməsi
- əməyin təşkili, kollektivin təcrübəsinin əks edilməsi, peşə ustalığının mənimsənilməsi
- iş yeri, əmək şəraiti, inkişaf perspektivi
- əmək rejimi, stimullaşdırma şərtləri, kollektivin layiqli kadrları sırasına daxil edilmə

663 Əməyə uyğunlaşma neçə mərhələdən keçir?

- 6.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0
- 5.0

664 Əməyə uyğunlaşmanın növlərinə aid deyil:

- İctimai-siyasi uyğunlaşma
- Peşə uyğunlaşması
- İqtisadi uyğunlaşma
- Sosial uyğunlaşma
- Psixofizioloji uyğunlaşma

665 Əməyə uyğunlaşmanın neçə növü mövcuddur?

- 7.0
- 5.0
- 3.0
- 4.0
- 6.0

666 Əməyə uyğunlaşmanın neçə forması mövcuddur?

- 6.0
- 2.0
- 3.0
- 4.0
- 8.0

667 Sosial nəzarətin stimullaşdırma funksiyasının mahiyyəti nədən ibarətdir:

- işçilərin əmək haqqının artırılmasına yönəldilməsindən
- iş vaxtı itkilərin azalmasına təsir etməkdən
- işçilərin əmək şəraitinin yaxşılaşdırılmasına təsir etməkdən
- əmək davranışını tənzimləmək məqsədilə həyata keçirilən təsir reaksiyasından
- iş vaxtından daha səmərəli istifadəsinə təsir etməkdən

668 Sosial nəzarətin qiymətləndirmə funksiyasının mahiyyəti nədən ibarətdir:

- işçilərin əmək intizamı yoxlanılır
- işçilərin hərəkətləri ilə əmək kollektivində mövcud davranış qaydaları müqaisə edilir
- işçilərin davranışları bir-biri ilə müqayisə edilir
- işçilərin davranış qanunauyğunluğu yoxlanılır
- işçilərin iş qabiliyyəti qiymətləndirilir

669 Sosial nəzarət nə deməkdir?

- işçilərlə menecerlər arasında münasibətlərin tənzimlənməsidir
- işçilərlə sahibkarlar arasında münasibətlərin tənzimlənməsidir
- kollektivdə qəbul olunmuş norma və qaydalara işçilərin əmək davranışının uyğun gəlməsinin təmin edilməsidir
- işçilərin münasibətlərinin tənzimlənməsidir
- işçilər-maşınlar sistem daxilində yaranan münasibətlərin tənzimlənməsidir

670 Sosial nəzarət anlayışı elmə ilk dəfə kim tərəfindən daxil edilmişdir?

- Emil Dürkheym
- Qabriyel Tard
- Robert Paru
- Oqyust Kont
- Edvard Ross

671 Mənəvi normalar hansı davranış növü baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir?

- demoqrafik davranış

- sosial davranış
- iqtisadi davranış
- əmək davranışı
- nümunəvi davranış

672 İşçinin peşə-ixtisas normaları hansı sənətdə əks olunur?

- əmr və sərəncamlarda
- müəssisə haqqında əsasnamədə
- vəzifə təlimatlarında
- müəssisənin hüquqi sənədlərində
- müəssisənin hesabat sənədlərində

673 Norma-tələb nədir:

- istehsal normalardır
- əmək normalardır
- istehlak normalardır
- etalon normalardır
- ənənəvi normalardır

674 Neçə növ sosial qrup nəzarəti mövcuddur?

- 6.0
- 2.0
- 3.0
- 4.0
- 5.0

675 Davranış motivlərinin beş qrupa ayrılmasının elmi əsaslarını kim işləmişdir?

- F.Qersberq
- A.Smit
- A.Maslou
- K.Alderfer
- D.Maklelland

676 İnzibati nəzarət kim tərəfindən aparılır?

- bələdiyyə tərəfindən
- hakimiyyət səlahiyyətlərinə malik yuxarı təşkilatlar tərəfindən
- işçilər tərəfindən
- mühəndislər tərəfindən
- icra hakimiyyəti tərəfindən

677 Əmək sferasında sosial nəzarət mexanizmi neçə komponentdən ibarətdir?

- 5.0
- 3.0
- 2.0
- 4.0
- 6.0

678 Sosioloji tədqiqatlarda ilkin məlumatların toplanmasının neçə üsulu vardır?

- 6.0
- 7.0
- 3.0
- 4.0

5.0

679 Sosioloji tədqiqatlarda ilkin məlumatların toplanması üsullarına aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- Sənəd materiallarının öyrənilməsi  
 Müqayisə  
 Müşahidə  
 Sorğu  
 Eksperiment

680 Sosioloji tədqiqatlarda istifadə olunan sorğu metodunun müsbət nəticə verə bilməməsinin səbəbləri:

- Heç biri  
 Sualların ardıcıl və dəqiq olmaması  
 Hamısı  
 Sorğu məqsədlərinin dəqiq müəyyən edilməməsi  
 Sorğuda anonimlik prinsipinin pozulması

681 Əmək kollektivlərində sosial məsələlərə münasibətin aşağı səviyyədə olmasının səbəbi:

- Sosioloji tədqiqatların və onun nəticələrinin yüksək statusa malik olması  
 bir çox problemlərin sosial məsələləri nəzərə almadan da həll etməyin mümkün olması  
 Sosioloji biliyin kifayət qədər olması  
 Yüksək keyfiyyətli elmi-praktiki tövsiyələrin verilməsi  
 Sosioloji məsələlərin məzmununun tam dərk edilməsi

682 Sosioloji tədqiqatların aparılmasının ierarxiya prinsipi özündə əks etdirir:

- Psixoloji və sosial fəaliyyət növlərinin və xidmətlərin əlaqələndirilməsi  
 ayrı-ayrı sosioloji xidmətlər arasındakı əlaqələr və funksiyaların bölüşdürülməsi  
 Metodiki vəhdətliyin qaydaya salınması  
 İnformasiyaların müqayisə olunmaqlığının təmin edilməsi  
 Sosioloji tədqiqatlar zamanı bir-birindən fərqli cəhətlərin, yanaşmaların aradan qaldırılması

683 Sosioloji tədqiqatların aparılmasının standartlaşdırma prinsipi aşağıdakılardan hansını özündə əks etdirmir:

- Sosioloji tədqiqatlar zamanı bir-birindən fərqli cəhətlərin, yanaşmaların aradan qaldırılması  
 Psixoloji və sosial fəaliyyət növlərinin və xidmətlərin əlaqələndirilməsi  
 Hamısı  
 Metodiki vəhdətliyin qaydaya salınması  
 İnformasiyaların müqayisə olunmaqlığının təmin edilməsi

684 Sosioloji tədqiqatların aparılmasının komplekslik prinsipi aşağıdakılardan hansını özündə əks etdirir:

- Sosioloji tədqiqatlar zamanı bir-birindən fərqli cəhətlərin, yanaşmaların aradan qaldırılması  
 Psixoloji və sosial fəaliyyət növlərinin və xidmətlərin əlaqələndirilməsi  
 Hamısı  
 Metodiki vəhdətliyin qaydaya salınması  
 İnformasiyaların müqayisə olunmaqlığının təmin edilməsi

685 Sosioloji tədqiqatların aparılması prinsiplərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- Ədalətlik prinsipi, ierarxiya prinsipi  
 İerarxiya prinsipi, Standartlaşdırma prinsipi  
 ardıcılıq prinsipi, ədalətlik prinsipi  
 Komplekslik prinsipi, şəffaflıq prinsipi  
 Standartlaşdırma prinsipi, şəffaflıq prinsipi

686 Aşağıdakılardan hansı sosiometrik meyarların tipinə aid deyil?

- İstehsal və qeyri-istehsal
- Daxili və xarici
- Müstəqim və qeyri-müstəqim
- Müsbət və mənfi
- Kommunikativ

687 Sosiometrik meyarların neçə tipi vardır?

- 3.0
- 4.0
- 7.0
- 6.0
- 5.0

688 Sosioloji tədqiqatlarda seçmə müşahidəsinin neçə növü vardır?

- 2.0
- 3.0
- 4.0
- 5.0
- 6.0

689 Aşağıdakılardan hansı sosioloji tədqiqatların hazırlıq mərhələsinə aid deyil?

- Sınaq tədqiqatlarının hazırlanması
- Sosioloji proqramın hazırlanması
- Müşahidə obyektinin seçilməsi
- Məlumatların toplanması metodunun müəyyən edilməsi
- İşlənmiş məlumatların təhlili

690 Sosioloji tədqiqatlarda istifadə olunan interval şkalının funksiyası nədir?

- Sosioloji bilik dairəsinin genişlənməsi
- İşçilərin işdən getmə səbəblərinin öyrənilməsi
- Sosial əlamətlərin intensivliyinin ölçülməsi, onların təzahür etməsi arasındakı kəmiyyətin müəyyən edilməsi
- Sosioloji tədqiqatların təsnifləşdirilməsi
- İşçilərin peşə və vəzifələr üzrə qruplaşdırılması

691 Sosioloji tədqiqatlarda istifadə olunan qaydalı şkalının funksiyası nədir?

- təsnifləşdirmək funksiyası
- mübahisə etmək funksiyası
- İdarə etmək funksiyası
- Müqayisə etmək funksiyası
- Ölçmək funksiyası

692 Sosioloji tədqiqatlarda istifadə olunan nominal şkalının funksiyası nədir?

- İdarəetmə funksiyası
- təsnifləşdirmə funksiyası
- Qiymətləndirmə funksiyası
- Ölçmə funksiyası
- Stimullaşdırma funksiyası

693 Sosioloji tədqiqatlarda istifadə olunan şkalının neçə tipi vardır?

- 6.0



- 3.0
- 2.0
- 4.0
- 5.0

694 Sosioloji tədqiqatların təşkilinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- Sosioloji məlumatların toplanması
- Hamısı
- Məlumatların təhlili, yoxlanılması
- İlk məlumatların qruplaşdırılması
- Məlumatların işlənilib hazırlanması

695 Sosioloji tədqiqatlarda seçmə müşahidəsinin hansı növləri vardır?

- Təsadüfi və monoqrafik
- Mexaniki və tipik
- Yazılı və tipik
- Tipik və monoqrafik
- Mexaniki və monoqrafik

696 Sosioloji tədqiqatlar neçə mərhələdən keçir?

- 3.0
- 2.0
- 6.0
- 5.0
- 4.0

697 Sosioloji tədqiqatların neçə növü vardır?

- 6.0
- 2.0
- 3.0
- 4.0
- 5.0

698 Aşağıdakılardan hansı sosioloji tədqiqatların funksiyalarına aiddir?

- idrak, mənəvi
- qiymətləndirmə, tənqidi
- İqtisadi, istehsal
- Mənəvi, tərbiyəvi
- əmək, idarəetmə

699 Aşağıdakılardan hansı sosioloji tədqiqatların funksiyalarına aid deyil?

- İstehsal funksiyası
- Stimullaşdırıcı funksiya
- İdrak funksiyası
- Elmi-praktiki funksiya
- Tənqidi funksiya

700 Sosioloji tədqiqatların neçə funksiyası vardır?

- 8.0
- 4.0
- 6.0
- 5.0

